

ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
ЦЕНА 3 ДИНАРА

БЕОГРАД, МАРТ 1998.
ГОДИНА IX, БРОЈ 507

**КОСОВО И МЕТОХИЈА
МОРАЈУ ОСТАТИ САСТАВНИ
ДЕО РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**

СРПСКИ РАДИКАЛИ У НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Често у раскораку – Томић и Николић

С.О.С. са Косова и Метохије – У име посланичке групе
Јоргованка Табаковић тражила је ванредно заседање

Озбиљно схватање дужности –
посланици најмногобројније опозиционе странке

Посланици са Косова и Метохије – Драган Миловановић,
Бранислав Ивановић и Веселип Трајковић

Посланичка група Српске радикалне странке

ВЕЛИКА СРБИЈА

Београд
Француска 31

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Оснивач и издавач:
др Војислав Шешељ

Главни и одговорни уредник:
Синиша Аксентијевић

**Заменик главног
и одговорног уредника:**
Душан Весић

Редакција:
Момир Марковић, Мирослав Васиљевић,
Наташа Јовановић, Јадранка Шешељ,
Јасминка Олујић, Александар Вучић,
Жана Живаљевић, Рајко Ђурђевић,
Весна Арсић, Коста Димитријевић,
Драгољуб Стаменковић, Вељко Дукић,
Дмитриј Јанковић

Секретар редакције:
Љиљана Мијоковић

**Технички уредник
и компјутерски прелом:**
Северин Поповић

Дизајн корица:
Емил Бели

Лектор:
Ивана Борац, Зорица Илић

Карикатуре:
Синиша Аксентијевић

Председник Издавачког савета:
др Ђорђе Николић

Потпредседник Издавачког савета:
Петар Димовић

Издавачки савет:
Томислав Николић, Маја Гојковић,
Ранко Вујић, Драган Годоровић,
Ратко Гонди, др Никола Поплашен,
Стево Драгишић, Зоран Красић,
Милован Радовановић,
Јоргованка Табаковић,
Ратко Марчетић, Владимир Башкот

Шеф дистрибуције:
Зоран Дражиловић

Штампа:
НИГП "АБЦ-ГРАФИКА" д. д.
Влајковићева 8, 11000 Београд

Тираж: 20.000 примерака.

Редакција прима пошту на адресу:
"Велика Србија", Француска 31,
11000 Београд

Рукописи се не враћају

Новине "Велика Србија" уписане су у Регистар средстава јавног информисања Министарства за информације под бројем 1104. од 5. јуна 1991. године.

Министарство за информације Републике Србије 19. августа 1991. године дало је мишљење број 413-01-551/91-01 да се "Велика Србија" сматра производом из Тарифног броја 8. став 1. тачка 1. алинеје 10. за чији промет се плаћа основни порез по стопи од 3%.

**ЗА ПУНУ ГРАЂАНСКУ РАВНОПРАВНОСТ,
ПОШТОВАЊЕ УСТАВА И ЗАКОНА,
БЕЗ СТРАНОГ МЕШАЊА НА КОСОВУ И МЕТОХИЈИ**

ПРЕЛИМИНАРНИ СТАВОВИ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

за дијалог са политичким партијама
албанске националне мањине на Косову и Метохији

Српска радикална странка се увек залагала за пуну грађанску равноправност свих држављана наше земље, без обзира на њихову националну и верску припадност и политичко опредељење, али и инсистира на њиховом поштовању Устава и закона.

Сматрамо да се проблеми на Косову и Метохији могу решити конструктивним приступом свих политичких чинилаца у нашој земљи, без страног мешања.

Косово и Метохија морају остати саставни део Републике Србије, а спремни смо да подржимо концепт културне аутономије за припаднике албанске националне мањине у нашој земљи, који би стекли право да самостално уређују сферу образовања, здравства, културних институција, информисања, и социјалног и пензионог осигурања. За све ове области друштвених делатности, припадници албанске националне мањине би доприносе самостално уплаћивали у сопствене фондове и њима би располагали њихови изабрани представници унутар Скупштине албанске културне аутономије и њених извршних органа.

Порези би припадали држави, а проценат остварених прихода који припадају свакој општини, био би утврђен законом.

Уколико припадници албанске националне мањине не желе да служе војни рок у Војсци Југославије, Српска радикална странка нема ништа против да Албанци буду ослобођени војне обавезе.

Инсистирамо да Скупштине свих тридесет косовско-метохијских општина буду засноване на дводомном принципу, како би се избегла било каква мајоризација, а локални органи власти могли да решавају искључиво локалне проблеме.

Позивамо све политичке партије албанске националне мањине да се региструју у складу са српским и југословенским правилима и да активно учествују у политичком животу Србије и Савезне Републике Југославије.

Уколико то прихвате, Српска радикална странка је спремна да подржи расписивање превремених избора на свим нивоима, како би се релевантним политичким партијама албанске националне мањине омогућило учешће у парламентарном раду, пропорционално мери поверења коју им гласачи искажу на демократским изборима.

У Београду,
11. марта 1998. године

ЗАПАД ОТИМА КОСОВО И МЕТОХИЈУ

Редовна конференција за новинаре Српске радикалне странке, одржана 5. марта, за главну тему имала је трагична дешавања на Косову и Метохији

Терористички акти шиптарских сепаратиста, инспирисани и организовани са Запада, усталасали су јавно мњење

Трагичних жртава има, а неки лажни душебрижници се надају да ће их бити још

Запад жели интернационализацију косовског питања, а режим из Београда је уплашен и не реагује

Редовну конференцију за штампу српски радикали су одржали дан пред пут др Војислава Шешеља у Црну Гору (5. марта). Као и обично, интересовање новинара било је велико. Конференција је каснила десетак минута, а како је др Шешељ незванично рекао, до кашњења је дошло зато што се чекала БК телевизија. Конференцију за новинаре, др Шешељ је започео следећим речима:

Покушај отимања Косова и Метохије

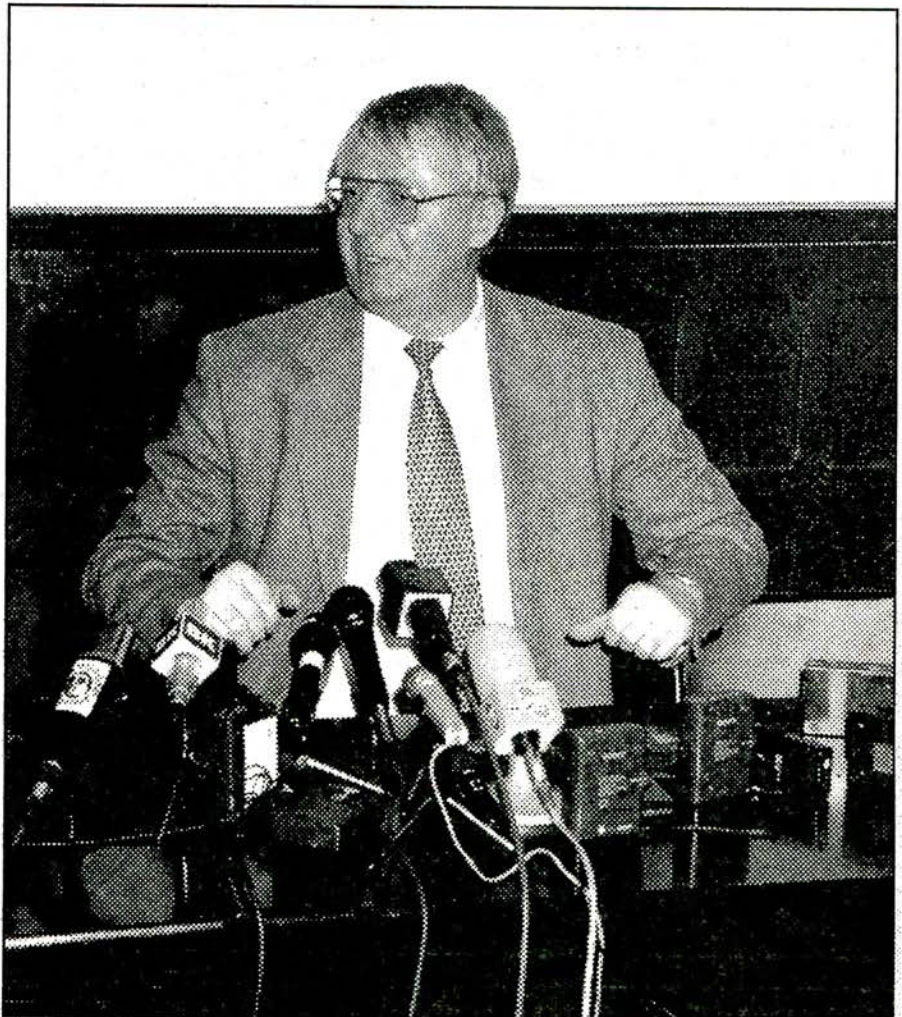
"Даме и господа, координисани притисци западних сила на Србију се настављају и, очигледно, улазе у нову фазу. Показало се да западне силе не држе ниједно обећање у међународним односима, јер су завршили прву фазу уништавања српског народа на Балкану протеривањем Срба са подручја Републике Српске Крајине, завршили су другу фазу отимањем једне трећине Републике Српске и егзодусом српског народа из Српског Сарајева и многих делова Босанске Крајине, и наступила је трећа фаза: покушај отимања Косова и Метохије.

Очигледно је да су терористички акти шиптарских сепаратиста инспирисани и организовани са Запада и након једне њихове терористичке акције, у којој су убили два полицајца, па у полицијској потрази терена, убили још два полицајца... у акцији, у којој је страдао већи број шиптарских терориста, и да је Запад био спреман да крене са дипломатском политичком офанзивом. Наиме, Запад жели интернационализацију косовског питања, западне силе желе директно мешање. НАТО пакт отворено прети војном интервенцијом, а режим из Београда је опет затечен и уплашен!

Режим из Београда није у стању да се испрси и да овај проблем дефини-

тивно разреши! Полиција реагује на спорадичне терористичке акције, полиција је способна, полиција је у стању да овај посао заврши, али чека се на политичку одлуку. А, они који доносе политичку одлуку, немају довољно храбрости да иду до краја.

Са друге стране, режим у Београду није спреман да системским мерама решава косовско-метохијско питање. Режим у Београду сматра да све школе треба да буду под његовом контролом. Режим из Београда сматра да он треба да брине о томе какви ће наста-

"Косово постоји само као географски појам"

вни програми и планови бити, по којима ће шиптарска деца учити школу! То је бесмислено! Режим из Београда сматра да он треба да држи контролу над здравственим и културним установама, институцијама и тако даље.

Полиција мора да сузбије шиптарски тероризам

Српска радикална странка сматра да треба Законом омогућити формирање приватних школа на свим нивоима, формирање здравствених установа на свим нивоима, формирање културних институција, и тиме се избијају сви политички адуту изруку западних сила. А, са друге стране, полиција би требало да сузбије у корену сваки покушај тероризма и сваки покушај наоружавања. Дакле, та паралелна акција на два фронта, једина обећава шансе за успех. Овако, перспективе нису ни мало ружичасте. Из досадашњег искуства знамо да се садашњи режим у почетку, увек, одупире, супротставља, а на крају попусти и више него што је у самом старту од њега тражено. И, то је веома лоше искуство са којим се ми суочавамо!

Наставља се егзодус српског народа из источне Славоније и Барање. Срби све масовније одлазе са својих кућних огњишта. Запад то посматра скрштених руку, и то је најбољи доказ за нашу стару оптузбу да су западне силе желеле егзодус српског народа. Западне силе, такође, сада желе егзодус Срба са Косова и Метохије, желе цепање заједничке државе Србије и Црне Горе, желе да униште Републику Српску. Оне се неће зауставити док се у Београду не појави довољно озбиљна и чврста влада, која ће рећи: "Е, сада је доста. Више нас нећете понижавати. Више нас нећете малтретирати! Више нас нећете угњетавати!"

Питања новинара

Тиме је др Шешел завршио своје излагање, а на ред су дошли и новинари, који су имали већ припремљена питања. Једно од првих питања гласило је: "Да ли би југословенски режим данас добио масовнију подршку српског народа за евентуалне војне мере на Косову и Метохији, а и у Црној Гори, као што је то био случај 1991. године, у случају Хрватске и Словеније?"

На овако формулисано питање, др Шешел је рекао следеће:

"Не разумем прво зашто би икакве војне мере требало да се примењују у Црној Гори!? Нема никаквог разлога за то! У Црној Гори није на делу никаква сепаратистичка побуна! У Црној Гори постоји само сукоб између два крила некада владајуће политичке партије, и постоји сукоб између режима у Београду и режима у Подгорици! Али, то је политички и, можда, идеолошки сукоб. Па, тако, нема никаквог разлога да се примењује ору-

жана сила и да се иде на мере репресије!

А, на Косову и Метохији, полиција све може да разреши за врло кратко време, само је неопходно да се донесе политичка одлука. Сматрамо да тренутно нема разлога за употребу војске, јер је употреба војне силе деликатна са више политичких аспеката. Ако дође до употребе војске, онда је директно умешана Савезна држава, што у овом тренутку није добро, јер Србија, као федерална јединица, треба да решава тај горући проблем на Косову и Метохији.

Друго, ако дође до употребе војске, ви знате да је наша војска заснована на општој војној обавези, дошло би до извесног узнемирења јавности и грађана. Наша војска није у потпуности

Потребнији Северној Ирској – Британски министар иностраних послова Робин Кук

професионална, а онда и политичка власт је у дилеми, да ли да прогласава ратно стање, ванредно стање, делимичну или потпуну мобилизацију, и све остало представља компликован процес одлучивања, и док нисмо у крајњој нужди, боље је избегавати употребу војске.

Треће, ако дође до употребе војске, веће су шансе да заиста дође до интервенције НАТО пакта. НАТО пакт тешико може образложити у светском јавном мњењу оружану војну интервенцију због неких политичких акција, јер свуда у свету полиција сузбија тероризам. Видите, и британски министар иностраних послова се меша у наше унутрашње политичке односе, а ћути о томе да је јуче (4. марта) дошло до убиства двојице људи, и рањавања двоје људи у Северној Ирској. То је, такође, била последица терористичких активности".

Следеће новинарско питање се односило, такође, на Косово и Метохи-

ју. Наиме, једног новинара је занимало да ли ће српски радикали питање Косова и Метохије покренути на Републичкој скупштини.

"Да, Српска радикална странка је", нагласио је др Шешел, "једном већ поднела ту иницијативу, а данас смо поново поднели захтев Републичком парламенту. Овога пута, очекујемо да ће и остале парламентарне странке у србијанском Парламенту бити активније и да ће прихватити нашу иницијативу, и да ће се на првој наредној седници расправљати о ситуацији на Косову и Метохији".

Затим је уследило питање колико би евентуални дијалог Срба и Албанаца са Косова и Метохије и убудуће остао на нивоу "разговора глувих"?

"Не знам како би дијалог", рекао је др Шешел, "могао бити "разговор глувих"? Јер, тамо где постоји дијалог, тамо се о нечему већ расправља. А, овде никаквог дијалога нема! Није га ни било, а не види се између кога би се дијалог водио? Са обе стране се појављују извесни самозванци, неки који тврде да представљају Шиптаре су чисти самозванци, јер немају никакав доказ да заиста представљају већину Шиптара, јер никада до сада нису хтели да изађу на изборе.

А, са друге стране, и у српском народу се појављују извесни самозванци који путују по Америци, Француској, по Енглеској, овде на "Студију Б" добијају велики публицитет, и они такође тврде да представљају српски народ, а српски народ, на прошлим изборима, није хтео ни пар хиљада гласова да им повери! Много самозванца је, као што то иначе бива у мутним временима!"

Избори би требало да покажу легитимне представнике Шиптара

"А, са киме би онда требало разговарати, и о чему", било је следеће питање на које је др Шешел дао одговор:

"Треба да разговара власт", истакао је др Шешел, "и то са представницима политичких странака националне мањине која сматра да нека њена права нису до краја изведена, или да се до краја не поштују. А, то треба да се покаже на изборима. Зашто бисмо на памет разговарали са Руговом? Ево, Ругова је све људе, који су били у врху те партије, избацио из странке! Та странка прво мора да изађе на изборе, да на тај начин докаже легитимитет, па да онда представља озбиљан политички фактор у евентуалним политичким преговорима. Овако, нема са ким да се разговара! Са киме бисте ви разговарали, када је реч о Шиптарима", било је питање др Шешела, које је упутио новинару. "Да ли би то био Ругова или Адем Демаћи... Ко је од њих главни? Ко је од њих довољно компетентан за те преговоре? То се не зна, док њихове странке не изађу на изборе. Ми знамо да се њихове странке

међусобно сукобљавају. Знамо да сада код Ругове постоји унутарстраначки сукоб, и ко би ту био евентуални легитимни преговарач?!

"А, на којим изборима", питао је гласно неко од новинара.

"И на савезним и на републичким", спремно је одговорио др Шешељ. "Шиптари би требало да изађу на све изборе, и на савезном и на локалном нивоу. Добра воља шиптарске националне мањине да убудуће излази на изборе на свим нивоима, требало би са наше стране да буде узвраћена добром вољом: расписивањем избора на свим нивоима. Ако шиптарска мањина сутра декларативно изјави да жели да изађе на савезне, републичке и локалне изборе, Српска радикална странка ће међу првима тражити хитно расписивање избора на свим нивоима,

југословенска власт инструментализује и користи косовски проблем у борби против политичких неистомисљеника у самој Србији?"

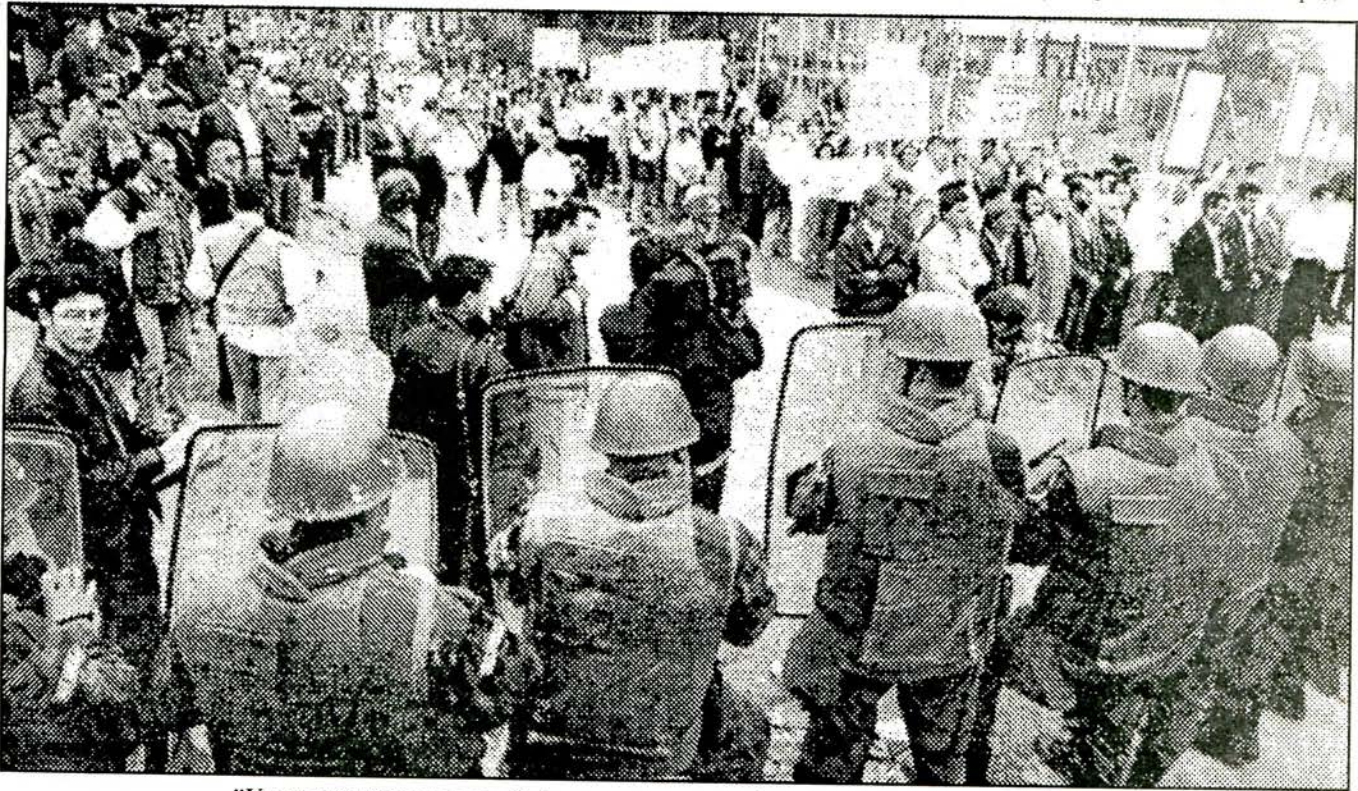
"Мислим да нико не може", рекао је др Војислав Шешељ, одговарајући на постављено питање, "на српској политичкој сцени успешно инструментализовати косовски проблем. То је једно оптерећење за читаву државу, читав српски народ, за све грађане Србије. А, онај ко би, евентуално, хтео то да инструментализује, веома брзо би се опекао. Било је опозиционих странака које су тај проблем покушале да инструментализују на разне начине, али, видите, сада су од тога одустале. Неке од њих су то своје одустајање показале ћутњом, а неке променом политичких ставова".

Следеће питање односило се на све-

на свим нивоима. Рецимо, на нивоу основне школе код нас још није могуће формирати приватне школе".

Наредно питање новинара било је: Да је Српска радикална странка сада на власти, који би били конкретни потези српских радикала у решавању горућег и актуелног проблема на Косову и Метохији?

"То сам већ рекао", казао је др Шешељ, "као прво, омогућили бисмо приватно школовање на свим нивоима, и врло једноставну регистрацију тих школа. У називу и печату тих школа не би могло да стоји ништа што би ударило на српски државни суверенитет, и то би био једини наш услов. Затим, могли би да имају све здравствене установе у приватној својини. Могли би да имају све културне институције у приватној својини. Ми бисмо среди-

"У свету се тероризам сузбија политичком акцијом", каже др Војислав Шешељ

како би се једном озбиљном проценту грађана наше земље напокон омогућило да учествује у политичком животу наше земље. Ми сматрамо да би нови избори били у општем интересу државе".

Српски радикали се надају да рата неће бити!

Следеће новинарско питање било је врло деликатно и конкретно: "Хоће ли бити рата на Косову и Метохији?"

Др Шешељ је на ово одговорио како се српски радикали надају да до рата на Косову и Метохији неће доћи, нагласивши да је врло тешко давати било какве прогнозе унапред.

"Све су варијанте могуће", рекао је др Шешељ.

"У коликој мери", било је једно од наредних питања, "актуелна српска и

нтуални дијалог између Шиптара и представника српске власти, и чиме би он требало да отпочне: суштинским политичким питањима или такозваним мерама за успостављање поверења?"

Сва питања заслужују одговор

"Најпре треба разговарати о свим питањима", истакао је др Шешељ, "о свим интересантним питањима. Сва питања која се покрену, требало би да буду расправљена до краја. Али, треба да се види са ким се разговара. Сада, и када би режим хтео да разговара, поставља се питање са ким би требало да се разговара? Али, режим, са своје стране, може многе једностране одлуке да донесе. Рецимо, ми бисмо били спремни у Републичкој скупштини да гласамо за промену Закона о образовању. Да се омогући формирање приватних школа

ли матичне, земљишне и све друге катастарске књиге. И, ми бисмо сузбили тероризам. То би било тих наших пет мера".

На ово образлагање надовезало се питање новинара: На који начин би српски радикали средили и сузбили тероризам?

"Политичком акцијом", рекао је др Шешељ. "Свуда у свету се једино на тај начин тероризам сузбија. Онако, како су Американци сузбили тероризам у Лос Анђелесу. Онако, како Енглези сузбијају тероризам у северној Ирској. Онако, како Французи сузбијају тероризам у северној Баскији и на Корзици. Онако, како су Немци сузбијали црвене бригаде".

Једно од питања било је: Ко је крив што сада нема никаквих политичких акција?

"Режим у Београду", сматра др Шешељ, "није спреман да крене у одлуч-

нију акцију. Режим из Београда је упулашен”.

СПО је водећа левичарска странка

На тренутак су проблеми везани за терористичке, шиптарске акције на Косову и Метохији, као и притисак света на режим у Београду, били забрављени, јер се следеће питање односило на успешност прогноза Српског покрета обнове, да ће се политичка сцена у Србији свести на дво или тропартијски систем, при чему би, поред социјалиста и СПО-а, једина релевантна политичка партија била Српска радикална странка.

”Не бисмо ми коментарисали такве прогнозе”, рекао је др Шешел, ”левичарских странака. То нас не интересује. Ми критикујемо политичке ставове левичарских странака, онако у блоку, а њихове прогнозе су углавном увек ирелевантне. Никада се нису обистиниле. А, Српски покрет обнове је сада једна од водећих левичарских странака. Уосталом, видели сте како су јуче гласали за ове законе о отпису кредита из примарне емисије. То само левичарима може пасти на памет. Нико ко представља демократску опцију на политичкој сцени, једноставно никада не би себи такво гласање дозволио”.

Једно од наредних питања односило се на изгласавање буџета.

”Ми бисмо сигурно гласали против буџета”, рекао је др Војислав Шешел, ”да тог дана, и дан прег тога, није дошло до ескалације тероризма на Косову и Метохији. Много смо се ломили око тога, није нам било лако да донесемо одлуку. Али, знате ли како би то изгледало да смо ми оборили буџет, изазвали бисмо политичку кризу, и моментално расписивање савезних избора, што је конкретна уставна последица неусавања буџета. А, то би нанело не само политичку штету српским радикалима, него и држави у целини. А, из савезног буџета, четири петине новца иде на финансирање војске. Сматрамо да је много боље обарати неке системске законе, неке од тих закона смо оборили. Закон о плаћању надокнаде носиоцима споменице из ’41. године, и ордена народног хероја шпанским борцима; И, на то смо поносни. А, оборили бисмо и неке друге законе, да ове левичарске партије нису биле у сувише чврстом блоку у Већу република”.

Амандмани су могли да промене буџет!

”Због истог или сличног образложења, критиковали сте Српски покрет обнове”, приметио је неко од новинара. ”Није истина”, спремно је одговорио председник Српске радикалне странке. ”СПО смо критиковали зато што је гласао за републички буџет Србије. Критиковали смо их за сасвим различите ствари. Они нису критиковали буџет и нису били спремни да се бу-

џет мења амандманима. А, ми смо имали припремљене амандмане.

Рецимо, хтели смо да избацимо ту прљаву агенцију ”Танјуг” из финансирања од новца из државног буџета, да избацимо финансирање првене ”Борбе”, јер те две медијске институције представљају срамоту српског народа, али, Српски покрет обнове то није хтео. Килибардина странка нам је обећала подршку, па су у тренутку изгласавања изашли из сале, да не би одржали обећање. А, да смо тим амандманима применили буџет, он би био сасвим прихватљив.

Нама је циљ да се из буџета избацимо оно што представља баласт. А, баласт је сигурно црвена ”Борба”, коју нико озбиљан у овој земљи не чита. И, не постоји ниједан једини човек који редовно чита црвену ”Борбу” и коме је то једини дневни лист који чита! Већ сам једном поменуо случај да у Батајници има педесет хиљада становника, а црвену ”Борбу” само ја купујем сваки дан, јер иначе купујем сву штампу. Можда је неко некад купио када му треба да замота бурек, јер црвена ”Борба” има највећи новински формат. А, за њено одржавање иду велике државне паре.”

Што се ”Танјуга” тиче, ви знате да је то агенција која се бави психолошким ратом, и објављују разноврне небулозе. ”Танјугови” коментари су увек против опозиционих странака, што нигде у свету нема. Мислите ли ви да ”Ројтер” сме некада тако нешто да објави, или било која озбиљнија новинска агенција? То ради само ”Танјуг”. Не би ме изненадило да још увек држе комунистичке партијске састанке и да се на њима међусобно критикују, да прибегавају самокритици, и тако даље”.

На питање: Докле се стигло у преговорима око формирања Републичке владе, др Шешел је рекао следеће:

”Оно што ви начујете, то начујемо и ми, знате, немамо никаквих конкретних аргумената и доказа, али, очигледно је да се дубоко у то зашло. Као један доказ да преговори око формирања Републичке владе иду задовољавајућим смером, служи и чињеница да су социјалисти буквално поклонили Српском покрету обнове преостала четири мандата коалиције ”Заједно” у Савезној скупштини. Прво су социјалисти ишли на промену закона, а пошто српски радикали нису прихватили да се у дневни ред унесе промена закона (на Већу република), онда су се досетили да онако брутално и мимо закона уведу ту четворцу људи у Савезну скупштину, упркос јасном споразуму бивших коалиционих партнера”.

”Теби се враћам, Косово”

А, онда се поново чуло питање везано за проблеме на Косову и Метохији. Наиме, неко од новинара је питао за какав конкретни ниво аутономије Косова и Метохије се залажу српски радикали.

”Ми смо против било какве аутономије”, још једном је нагласио председник српских радикала. ”Нема никаквог статуса Косова и Метохије. Косово и Метохија постоји само као географски појам, и ништа више. Косово поље – као поље где се одиграла велика историјска битка. На Косову и Метохији постоји тридесет општина и све те општине би требало да имају локалну самоуправу, као што је случај и у другим деловима Србије, с тим што би, због специфичности, било потребно да се тамо на други начин конституишу скупштине општина, да не би дошло до мајоризације од стране припадника шиптарске националне мањине”.

О посети Робина Кука и евентуалном сусрету између српских радикала и Кука, др Шешел је рекао још и ово:

”Ми, српски радикали, немамо намеру да се састајемо ни са ким од тих дипломата, јер смо против тога да се било ко меша у наше унутрашње односе. Нека Робин Кук размишља о ситуацији у северној Ирској. Нека тамо реши проблеме, па ћемо, можда, касније послушати неки његов савет, када је реч о нашој земљи”.

Неко се занимао да ли др Шешел сматра да расправа о Косову и Метохији у Републичкој скупштини треба да претходи избору нове Републичке владе, или би требало да буде обрнуто.

”Те ствари нису непосредно повезане”, одговорио је др Шешел. ”Влада се конституише чистом математичком већином. Уколико постоји већина посланика, онда могу да конституишу владу, уколико немају, не могу да је конституишу, без обзира каква им је политичка оријентација. Веома је важно да расправа о Косову и Метохији доведе до извесног скупштинског консензуса, и да се усвоји конкретан програм мера које би требало одмах применити, те на тај начин разрешити кризу на Косову и Метохији”.

Новинарска питања за данашњи сусрет са др Војиславом Шешелем, председником Српске радикалне странке, била су исцрпни, а завршавајући конференцију за штампу, др Шешел је рекао:

”Ми настављамо истраживање прљавих и криминалних радњи Жељка Митровића. Управо сада премеравамо његову велелепну палату на Сењаку. Истражујемо како се улагао новац у ту његову палату. Ви знате да је Јово Станишић, члан Управног одбора компаније ”Политика”, био главни организатор послова око зидања куће. А, кућа коју Жељко Митровић има на Сењаку, таква је какву нико други нема! Нигде то не постоји што постоји код њега. То ће бити много већа афера од ове у коју је умешан Смиљко Коштић или Ненад Ђорђевић”.

Јасна Олујић

МИНУТ ДО ДВАНАЕСТ ЗА РАСПЛЕТ

**Сепаратизам под кишобраном власти
Космет – непресушни резервоар фантомских гласача социјалиста
Режиму преча власт од затирања семена зла**

Сви иоле озбиљнији аналитичари политичких дешавања осамдесетих година просто су се утркивали у "типовању" најусијанијег новог европског жаришта. У најужој конкуренцији били су Пољска, у којој су беснели сукоби између преживелог система и захтева радничке класе, док су на Космету букнуле велике шиптарске демонстрације, одмах после смрти Јосипа Броза. "Солидарност" је заменила комунизам, Лех Валенса генерала Војхеа Јарузелског, а Пољска је пала у заборав. Космет је надживео све ове сумрачне прогнозе.

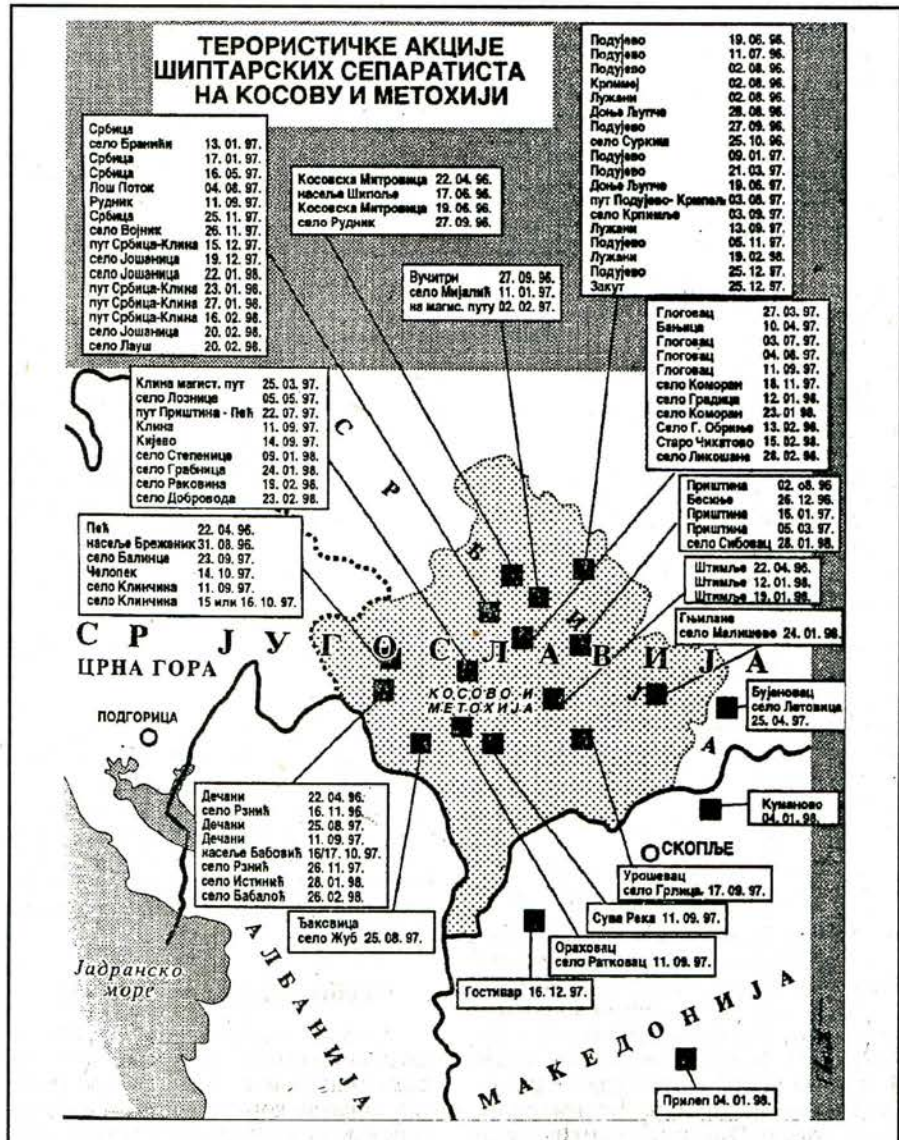
Најмасовније поратне демонстрације Шиптара из сада далеке 1981. године, из данашње перспективе звуче као успели увод у потоњи распад Социјалистичке Федеративне Републике Југославије. Сепаратизам, подгреван од врхушки северних република бивше СФРЈ, тада је показао да још није сазрело време за намеравано отцепљење, које ће уследити непуну деценију доцније. Наиме, Председништво Југославије, колективни шеф државе уместо почившег "доживотног Председника", ипак је те узавреле јесени, 1981. године, на Космету прогласило ванредно стање...

У вихору жестоких окршаја територијалне одбране Словеније са регуларном Југословенском народном армијом, који су одвели ову северну републику у "самостојност", крвавог грађанског рата у Босни и повампиреног усташтва Хрватске демократске заједнице, с времена на време се активирало косметско "буре барута". Некад као неприкривени сепаратизам са спорадично организованим, чак и оружаним дејствима, некада као мирни "цивилни" протест, који је у светском јавном мњењу требало да формира представу о "угроженој" нацији под окриљем Србије. Иако су маске одавно спале, младост државних органа као да је великоалбанске шовинисте подстицала на све упорнији отпор.

Током осамдесетих, вође шиптарског сепаратизма су од бојкота наста-

ве, пописа становништва и свих институција Савезне државе и Републике Србије, стигли до сопствене илегалне државе, такозваног паралелног Универзитета, чак и неке врсте паравојних формација за терористичка деј-

ства. У реалност ове страшне истине морале су, ових дана, да поверују бројне ушвељене српске породице, које су на последњи пут испратиле младе полицајце Горана Радојичића (1968), Радоицу Ивановића (1969), Мирослава Вуј-

Евиденција места злочина у периоду од 1996–1998. године

ковића (1971) и Милана Јовановића (1971), пострадале од оружја шиптарских терориста код Ликошана у општини Глоговац. Нажалост, ово нису и последње жртве такозване "Ослободилачке војске Косова". Иако су јединице Министарства унутрашњих послова Србије, у складу са својим уставним овлашћењима на заштити територијалног интегритета Републике, кренуле у, како се чини, коначни обрачун са острашћеним терористима, непорепива је чињеница да је актуелни режим много раније морао да се ухвати у коштац са овом пошастом, са којом муку муче и многе земље Запада. Уместо да зло сузбија у корену, власт мора да лечи последице.

Сеобе у тишини

Прве жртве огољеног сепаратизма пале су, симболично, на Дан безбедности Србије, 13. маја 1981. године, у Горњим Преказима, код Србице, када су наоружане шиптарске банде мучки, из заседе, убиле четири полицајца јединице специјалних намена ондашњег Савезног секретаријата унутрашњих послова, после чега је Председништво СФРЈ прогласило ванредно стање на Косову и Метохији. Мир се, међутим, никада није вратио на ове просторе. Давно покренуте колоне српског живља, који је заветрину тражио у мајчинском крилу такозване уже Србије, постале су и чешће и бројније, а да се актуелна власт узроцима ове сеобе никада није озбиљније позабавила. Напротив, напуштена и под притиском продата имања населиле су шиптарске фамилије, које су, колико јуче, не сметано прешле државну границу са Албанијом.

Епилог оваквог деловања државе више је него трагичан: убијено је на десетине припадника органа реда и мира, војника и српских цивила, препади и злостављања постали су свакодневна мора сваког поштеног Косовца, док су судови за ове муке били неми. Није преостало друго, него паковати ствари и кренути. Ка оном "бескрајном пла-вом кругу" и звезди у њему...

Требало је да од прве веће шиптарске побуне, 1968. године, прођу две деценије, па да власт препозна и стави "ван снаге" великоалбанске тежње, дозволи да заживи парламентаризам, па класични тероризам кроз такозвану илегалну организацију "Ослободилачка војска Косова", која ће "потписати" већ више од 40 мучких убиства припадника државних органа Србије, никад до краја јавно проговори о "случају Мартиновић", који је психолошки најснажније подгрејао осећај потпуне напуштености код сваког потоњег исељеника, и безброј њему сличних, па да држава реагује свим средствима допуштеним Уставом и законима Републике и крене у одлучујући обрачун са одметницима који би да Стару Србију прекрсте у своју Велику Албанију.

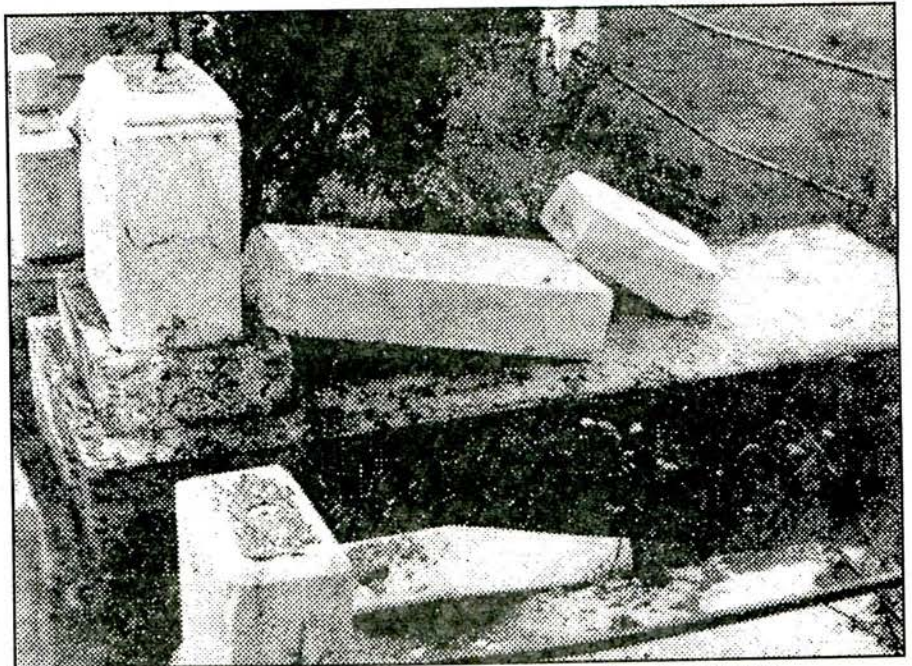
Сахрана полицајца Радојице Ивановића убијеног у селу Ликошане последњег дана фебруара

За политичку теорију и историчаре свакако ће бити доста посла да, зависно од тога колико ће у будућности професионална савест и научна објективност успети да се отргну од утицаја дневне политике, одговоре на изазов једне непристрасне анализе овако дуговеке трпљивости власти Републике Србије и Југославије према сепаратистичким, одавно сасвим јасним, амбицијама Шиптара. И, ништа мање него да одглетну моћ магијског феномена "колељке српске државности", који је, после осам година вишестраначја и политичких раскола, у подршци настојању државних органа да отерају овај тамни, претећи облак који се надвио над отац-

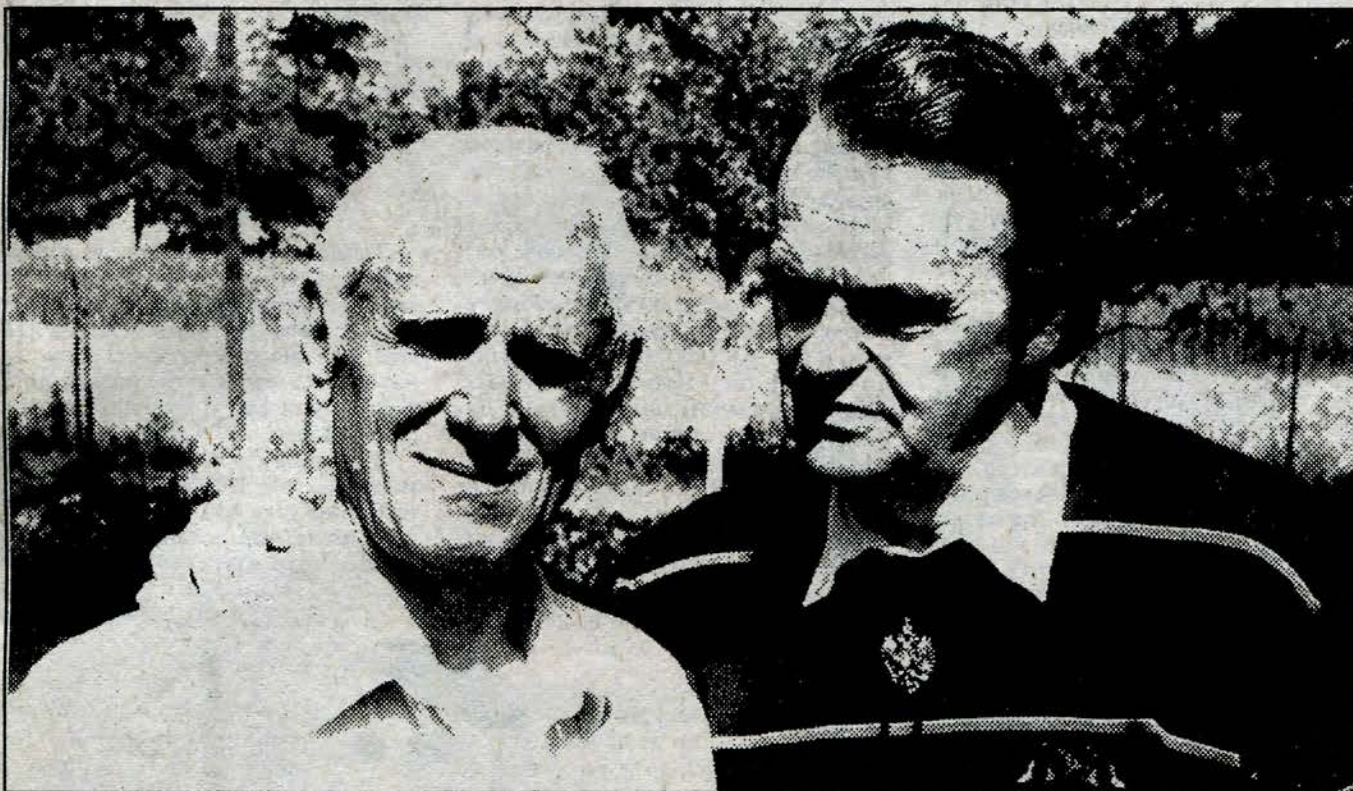
бином, коначно ујединио све актуелне политичке опције у земљи.

Брижљиво планирана експанзија

Косово и Метохија су мит и родословље, а вода са Звечана свети грал сваког Србина. Ово одувек трусно тло, најтеже се ослобађало сенке османлијских времена. Власт старе Краљевине Југославије, после Првог светског рата, јасно је увидела да ове крајеве, опустеле од безнађа и шиптарског зверског терора, чије се методе нису ни у чему измениле до данашњег дана, може повратити само насељавањем. Најодважнијим фамилијама из Црне Го-

Скрнављење гробаља – рушењем надгробних споменика Шиптари су хтели да заплаше живе

Мученик Ђорђе Мартиновић (лево) жртва терористичког бестијања

ре, Херцеговине, Лике, као граничарима и чуварима свете српске земље, дага су имања, не би ли на њој обновили живот. Ново бивствовање на овим просторима никада није било лако, о чему сведочи и чињеница да ће у поратном периоду (после 1945), али и након првих организованих шиптарских демонстрација шездесетих година, у нову сеобу према градовима Србије, Крагујевцу, Краљеву, Чачку, Крушевцу, Смедереву кренути већ треће колело некадашњих косметских колоништа!

Осим тога, и Други светски рат најдуже је трајао управо овде, на југу, где су годинама после окончања Велике војне, милиционери чистили терен од балистичких група. И тада је нова власт Југославије и направила кобну грешку, чије последице осећамо и данас, а лечићемо их вероватно још дуго, дуго времена. Наиме, декретом донетим 5. марта 1945. године, "доживотни председник Југославије", Јосип Броз Тито, забранио је Србима, за време рата про-тераним са ролне груде, повратак на Косово и Метохију, што је била тек увертира за насељавање Шиптара, који су бежали из сталинистичке Албаније. Декрет је, тих првих поратних година, био "виза" и за оца Ибрахима Ругове, данашњег председника илегалне косовске републике!

Да ли подучени из својих или страних центара, тек Шиптари у старту фалсификују истину о свом илирском пореклу, која се тек одскора ревидира у круговима домаћих историчара, а за Косово и Метохију, Космет, уз обра-зложење да је Метохија или Хвосно, црквени посед, те као такав сувишни

архаизам, све чешће користе искључиво термин Косово, док ће се на суфикс "република" осмелити доцније, осокољени млакошћу режима да реагује и на ове подметнуте језичке и друге финесе. У сваком случају, задржани колонисти Шиптари изменили су демографску мапу Космета: док их је пред Други светски рат било око двеста хиљада, уз три стотине хиљада Срба, после рата Шиптара је било пописано готово пола милиона, а Срба само двеста хиљада! Које ће размере доживети ова нова демографија, укључив и наталитетни бум у јужној Покрајини, илуструје и статистика с последњег пописа становништва којем су се Шиптари одазвали, из 1981. године, од пре скоро две деценије, када је Шиптара "пребројано" милион и двеста тридесет хиљада, а Срба једва нешто више од две стотина хиљада!

Попуштање и само попуштање

Привидни мир на Космету једва да је потрајао три деценије, док није стасала прва генерација "вођа" сепаратизма, подједнако школованих у Јубуљани и Загребу, као и у Тирани, одакле су своје знање и идеје преносили својој косметској сабраћи. "Проба" за генерално дешавање, побуну, која је, наводно, кренула са Приштинског универзитета, биле су демонстрације у више косметских градова, најпре у Призрену, па у Сувој Реци, па у Пећи. Дан уочи државног празника Албаније, Дана заставе, 27. новембра те 1968. године, "пашула" је Приштина центар Покрајине. До данашња нестаниран пожар

проширио се и на Подујево, Гњилане, Урошевца. Некаквим чудом, камере свих светских медија нашле су се на лицу места да сниме пароле "Хоћемо републику", "Хоћемо Устав", "Доле колонијалистичка политика према Косову", "Један народ, једна држава, једна партија" и отворене поруке "Живела Албанија".

Штетне последице Устава из 1974. године

Уместо да гасе пожар, комунисти Југославије, међу њима и Срби, дозволили су да се у партијским дебатама о решењу косметског проблема артикулишу, временом прихвате и уграде у будући озлоглашени Устав из 1974. године, готово сви тада изнети шиптарски захтеви. Покрајине су добиле потпуну културну и националну аутономију, право на свој језик, писмо, заставу. Српски кадрови, који су се томе супротставили, елиминисани су из политичког живота земље, као националисти, иако је фактички створена ситуација да је српски народ постао национална мањина на Космету и у Војводини са својим уставима као најјачим залогом државотворности, невиденим апсурдом у државном законодавству и правној пракси. Између осталог, ове промене су омогућиле несметану индоктринацију долазећих шиптарских нараштаја. Наставни план и програм се једноставно из Тиране преселио у Приштину. А кад се једном оволико попусти, тешко је поново притегнути узде. Ова горка истина се и те како потврдила у времену које ће уследити.

Демонстрације режиране из врха власти

Пред смрт Јосипа Броза постало је јасно да су се шиптарски кадрови из председничког најближег окружења, спремни за акцију, успешно инфилтрирали у сам врх државне власти. У заветрини моћи, коју су им давале функције, они су за своје сународнике припремали терен за оно што новија историја крсти косметском "контрареволуцијом". Фадил Хоџа, Илијаз Куртеши, Азем Власи, Каћуша Јашари чинили су јак лоби сецесиониста у окриљу српског и југословенског естаблишмента. Обрачун са овим политичким моћницима, које су подржавале њихове колеге из Словеније, Хрватске, Босне и Херцеговине, па и Македоније, био је тежак и дуготрајан – требала је скоро деценија да се изнађу механизми којима ће се они уклонити са јавне сцене, а да не буду овенчани ореолом националних хероја у својим срединама и на међународном плану.

И, поново је, 11. марта 1981. године, дошло до организоване побуне у Приштини. Као и увек, параван за демонстрације, које ће ескалирати на дан дочека Штафете младости, били су студентски захтеви за побољшањем стандарда. "Незадовољство" се пренело на све градове Покрајине, а врхунац су биле барикаде у Подујеву, које су дочекале милиционере из Куршумлије.

Шиптари су, где су год то могли, упадали у куће, шиканирали српски живаљ, протеривали га с праледовских огњишта. Пожар који се ширио јужном Србијом и насиље које су балисти спроводили скоро месец дана, окончано је увођењем ванредног стања. Увидевши да силом не могу постићи своје циљеве, Шиптари се касније одлучују за бојкот наставе и свих институција државе Србије. Кроз коју годину оформиће свој илегални Универзитет и остале парадржавне институције и повремено мирно, "цивилно" протестовати због наводних режираних акција државе, симулирајући, као у случају "тровања шиптарске дече и омладине", угроженост на коју, како су веровали, свет неће остати нем и глув.

Чињеница је да Шиптари нису седели скрштених руку, да је бројна емиграција финансирала светски шиптарски лоби, чак и у сенатима и парламентима многих западних држава. Призивање стране интервенције и интернационализација сукоба на Косову и Метохији, прва је амбиција сепаратистичког врха шиптарске нације.

Паралелно са овим дешавањима, о чему се најчешће ћутало или говорило тек на једној, југословенској телевизији, колоне исељеника Срба с Косова и Метохије уљебљење и нови дом тражиле су у Србији. Записници свакојаким комисија, којима се ни број не зна, драгоцене историјско сведочанство несреће и очаја протераног народа, никада нису угледали светлост дана. Друга страна, матични народ протеран од придошлица са својих огњи-

шта, никада није добила шансу за своју истину. Као да је и власт желела да ова немила тајна остане у кући. Државна пропаганда у потпуности је затарила.

Тих година је, ваљда утехе ради, на сва звона пропагиран рад Координационог бироа Савезне владе за повратак исељених Срба на Косово и Метохију. Фантомски Одбор одиграо је улогу паравана за наводну државну бригу о овом, тих година, акутном проблему. Као и многе друге предузете активности, и ова је једноставно пропала без трага. Није било истинске жеље да се на овом државном задатку истраје. Дрво сепаратизма сувише је ухватило корење, а да би евентуални повратници могли да поверују да их у завичају чека безбедан живот.

Исељени Срби су у новим срединама тешко долазили до посла, гради-

ли домове у предграђима и гетима српских градова, тешко прихватани од нових комшија. Ово горко искуство оставило је трајни печат на невољнике, натеране на сеобе без своје кривице.

Уставни амандмани у први час

Тадашње политичко руководство је, новембра 1988. године, изнудило оставке шиптарских кадрова, Каћуше Јашари и Брозовог омладинца, Азема Власија. Ова смена послужила је као повод за нова масовна окупљања Шиптара на улицама и трговима косметских градова.

Уследила је и нова политичка промена. Наредне, 1989. године, Скупштина Србије усвојила је чувене Уставне амандмане, чији је смисао да се у циљу законите заштите суверенитета и

Силована подстрек за исељавања – Стојан Перић са унесрећеном кћерком. Лепом настрадао од стране шиптарских силедија

Игуманија манастира Свете Тројице, мати Иларија, са пушком у руци чувала је светињу манастира

целовитости републике укидају елементи државности аутономним покрајинама, које задржавају само територијалну аутономију. За Косово и Метохију то је значило укидање права на заставу, парламент, између осталог и обавезу придржавања наставног плана и програма важећег за јединствену територију Србије.

И овај потез је огорчио сепаратисте. Убудуће ће своје "игнорисање" српске државе организовати кроз типичне сценарије "угрожености" људских права на рад, стандард, здравствену заштиту, које ће одбијати. Неретко ће у прве редове својих протестних поворки истурати жене и децу. Најмасовнији спектакл приредиће 1991. године и том приликом у мртвачки ковчег, пред више десетина хиљада истомишљеника, положити "све што је српско". Међународна јавност, која је знала да се све ово дешава у границама легалне државе, није осудила отворени сепаратизам шиптарске мањине.

Хроника злочина

Црна листа организованог шиптарског терора над већинским српским народом делује застрашујуће: у све учесталијим оружаним нападима у периоду од 1991. до краја 1997. године, убијено је 14 полицајаца и 29 цивила, а 80 особа тешко рањено. Само у 1991. години регистрована су 42 напада на полицију, од којих седам из ватреног оружја. Истовремено је ликвидирано 11 терориста, а више десетина ухапшено

и осуђено на вишегодишње затворске казне.

Као почетак организованих терористичких акција узима се 22. мај 1993. године, када су наоружани сепаратисти у Глоговцу отворили рафалну палбу из заседе на комби пун полицајаца, при чему су два припадника МУП-а Србије убијена, а петорица тешко рањена.

Центар тероризма се у наредне три године помера у Подујево, где је убијено шест и рањено седам особа, док је 9. јануара 1997. године пао и први Шиптар неистомишљеник, Малић Шехоли, општински одборник Социјалистичке партије Србије и отац четворо деце, а одговорност за убиство преузела, и први пут се јавно огласила, такозвана "Ослободилачка војска Косова", која ће потом издати више од 40 сличних саопштења. Злочинима у подујевском региону придружује се и убиство тројице инспектора МУП-а Србије.

Обучени и добро наоружани терористи се, даље, из Подујева селе у Дреницу, Косовску Митровицу, Пећ, Дечане, Липљан. У нападу на кафану "Чакор" у Дечанима, априла 1996. године, убијена су три српска цивила, а више рањено. Убијен је полицајац Миленко Вучић у Штимљу, а у Подујеву инспектор МУП-а, Ејуп Бајгора са својим колегама Милошем Николићем и Драганом Ракићем. У Косовској Митровици живот је изгубио полицајац Предраг Борђевић, а тешко рањен Предраг Дулић.

Југословенску јавност огорчио је и атентат на ректора приштинског уни-

верзитета, др Радивоја Паповића, који отвара серију злочина почињених у 1997. години.

С пролећа су се терористи размахали у правим бомбашким акцијама у Приштини и Призрену, те напали станице милиције у Глоговцу, Кијеву, Руднику, Рзњићу, Сувој Реци, Цалопеку, Лужану. У новембру се пуцало и у центру Србице, где је под петнаесточасовном опсадом држана патрола милиције, из које живу главу није извукао један полицајац, а више је теже рањено.

У Дечанима је убијен полицајац Драган Давидовић из Берана, а тешко рањен Љубиша Илић, криминалистички техничар из Србице.

Црни салдо обогаћен је све дрскијим и безобзирнијим нападима: у двадесетак терористичких акција убијен је Борђе Белић из Степеница (терористи су после убиства овог мештана на кућном прагу, у више наврата гранатирани опустели дом Белићевих), Сејди Муја из Глоговца, Десимир Васић, одборник Скупштине општине Звечан, поштар Мустафа Куртај, у Лужанима код Подујева страдао је инспектор МУП-а Србије Небојша Цвејић из Приштинне. У "својим" центрима, Дреници, Србици и Глоговцу и околини терористи су препадали српске цивиле из заседе, убијали домаћине на кућном прагу наочиглед мештана, ширећи атмосферу страха, ревандизма, жестоке међунационалне мржње. Нису штедели и неистомишљенике међу својим суграђанима, а више десетина ко је намет

Нажалост, не и последњи, али свакако најстрашнији злочин, који је Србији откуцао "минут до дванаест", збио се последњег дана фебруара, када су из заседе код Ликошана, у општини Глоговац, убијена четири полицајца, а двојица њихових колега тешко рањена.

Подршка и претње

На класичан тероризам држава Србија је реаговала у складу са Уставним овлашћењима. Напади на државне органе, цивиле већинског српског народа, све угрожене Шиптаре, који се не придружују својој милитантној сабраћи, свугде се у свету квалификују као најтежи, кажњиви атак на државу. Било је логично да припадници Министарства унутрашњих послова одлучно узврате и учине све да ликвидирају те-

упутила најпре упозорење српском режиму, препустивши шефу америчке дипломатије Мадлен Олбрајт да изрекне претње санкцијама "због репресије на Косову". Да за најмоћније дупли аршини чине уобичајену праксу, сведочи и чињеница да Сједињене Америчке Државе никада нису осудиле дејства британске армије у северној Ирској, Шпаније у Баскији или Француске на Корзици и, много пре, саме америчке полиције против терористичких група, у које су, према оваквим мерилима, сигурно "трпани" и безазлени покрети. Међутим, Шиптари су благовремено инвестирали у свој амерички лоби, а ћутање или осуда у политици имају своју цену.

Одмах после масакра у Глоговцу, председник Југославије упутио је телеграм саучешћа породицама настра-

се отвори дебата о актуелној ситуацији на Косову и Метохији, са образложењем да је место за такву расправу у Скупштини Србије. Да ће власт и режим тврдокорно истрајати по своје сведочи и чињеница да иницијатива за сазивање ванредне седнице Републичког парламента, на којој ће главна тачка дневног реда бити стање у јужној српској Покрајини, а поднели су је српски радикали почетком 1998. године, и дан данас чека на одговор.

Одмах после "крваве недеље" у Глоговцу, из Тиране се огласио и председник шиптарске владе Фатос Нано. Он је позвао Шиптаре са Космета на уздржаност и ненасиље, заговарајући "мирно решење свих спорова на Космету, јер ескалација насиља мора бити изолована и одмах елиминисана тамо где је избила". Недавно свргну-

Дојадно им шиптарски зулум – покушај масовног исељавања Срба из села Батуса

рористичке групе. Предузете акције поздравиле су све политичке снаге у земљи.

И прве реакције државника и организација на употребу свих допуштених средстава у борби са терористима на Косову и Метохији, биле су позитивне. Перима светских листова није промакло да је крвави сукоб код Глогова избио само неколико дана после посете америчког изасланика за Балкан, Роберта Гелбарда Савезној републици Југославији, коју је искористио да на кратко сврати у Приштину и тамо јасно "Ослободилачку војску Косова" назове терористичком групом. Бела кућа је, међутим, пречула ову оцену свог мисионара, те је двосмислено

далих полицајца, у коме је, између осталог, упозорио шиптарску мањину "да не пролива своју крв за рачун политичких профитера и страних налогодаваца", "да ће тероризам, који циља на интернационализацију питања Косова, највише штете донети онима који су се тог средства латили", али и одлучно истакао да се "проблем Косова може решити само у оквиру Србије".

Савезни министар одбране, Павле Булатовић, одлучно је демантовао да ће се Војска Југославије умешати у косметске сукобе, јер држава Србија има снаге да се са тероризмом на сопственој територији сама обрачуна. У Савезном парламенту одбијен је захтев да

ти Али Бериша је, међутим, својим сународницима упутио подршку.

Италијански медији пренели су оцене да су оружане акције милитантне шиптарске групе постале све учесталије како се приближавају нерегуларни избори на Косову и Метохији, које је заказао Ибрахим Ругова, подсећајући да "те изборе не признаје ниједна земља у свету, јер је Косово и Метохија саставни део Србије".

Огласила су се дипломатска представништва европских земаља, од којих већина заговара да проблем Косова мора бити разрешен дијалогом, "искључиво у оквиру Савезне Републике Југославије и без мењања граница на Балкану", како је изјавио министар

иностраних послова Аустрије, Волфганг Шисел.

Шеф немачке дипломатије Клаус Кинкел осудио је тероризам и насиље на Косову и Метохији, истакавши да "тероризам мора бити онемогућен политичким решењем проблема". Залажући се за наставак започетог дијалога између Слободана Милошевића и представника косметских Шиптара, Ибрахима Ругове, Кинкел ипак пита "како 90 посто Албанаца може да малтретира 10 посто Срба?"

Подршку територијалном интегритету Савезне Републике Југославије упутиле су и чланице Контакт-групе са свог недавног заседања у Москви, апелујући на што скорије спровођење споразума из 1996. године, између председника Слободана Милошевића и Ибрахима Ругове.

У међувремену, Шиптари и даље шаптају улицама косметских градова протестујући због акција државних органа Србије на чишћењу терористичких група. Попришта сукоба обилазе светски политичари, дипломате, представници медија.

Међународна заједница, а посебно Немачка и пронемачки лоби у администрацијама других западних држава, својевремено су потресе у бившој СФРЈ, превременим признањем отцепљених држава, Словеније и Хрватске, претвориле у жариште грађанског рата. Да ли ће се стати на пут намери да се по-

држи овога пута сепаратистички покрет у окриљу јединствене српске државе и направити преседан, који може запалити целу Европу, ако тим путем крену Баскија, Северна Ирска или Корзика, остаје да се види. За почетак, Русија држи талон у руци, јер обећава да ће употребити снагу вета, уколико се на Савету уједињених нација нађе предлог за заостравање санкција Савезној републици Југославији.

Очигледно је да је у Србији требало отворити нови фронт, да би се српска страна натерала на повлачење у мукотрпним преговорима око сукцесије бивше Босне.

Режиму милија власт од националних интереса

Српски режим је, истовремено, годинама избегавао дијалог са представницима косметских Шиптара, а да није предузимао ниједан корак како би шиптарску мањину интегрисао у заједнички живот са Србима. Деценију мирно посматра "самоорганизовање" непријатељски расположене нације, а да не предузима административне мере какве су попис становништва на Космету, ажурирање бирачких спискова (који су главни адут свих протеклих избора и неограничен "резервоар" гласова), матичних и катастарских књига, књига држављана.

Ако се и може разумети зашто дијалог на релацији држава и парламентаризма никада није остварен, несхватљиво је да се власт не одлучује барем за административно решење косметских контроверзи, какво одувек заговара Српска радикална странка. У питањима од националног интереса, у свим нормалним државама света, проглашава се мораторијум на политичке активности странака, посебно у условима какви су на Косову и Метохији. Тешко је поверовати да је режиму милија власт од потенцијалне опасности која прети с југа, али је то сада и очигледна чињеница. И круг ће се затворити тиме што ће пожар и овога пута бити локализован, ватра остати да тиња, а да се неће системски елиминисати латентни узрок зла.

Рационални предлози разрешења кризе, које режиму нуди опозициона Српска радикална странка, а то је прецизна евиденција држављана Србије и странаца, где би се према странцима применила екстрадиција, те би се административно раскрчио простор и створили услови за повратак исељених Срба на своја огњишта, игнорише се из искључиво партијског интереса. А кривац за овакву трговину и наставак распродаје српских националних интереса дуже не може измицати руци правде.

Жана Живаљевић

Најбоља фотографија 1986. године – колективно исељавање очајника спречио је кордон милиције на излазу из Косова Поља

БРАЋИ У ПОХОДЕ

Др Војислав Шешељ провео је шест дана у обиласку Црне Горе. Овом приликом, био је гост свих значајнијих радио и тв студија. Објашњавао је ставове српских радикала о Србији, Црној Гори и тренутно актуелном проблему на Косову и Метохији. Такође, др Војислав Шешељ је имао и значајно сучељавање са политичким противником, Жарком Ракчевићем (председник Социјалдемократске партије Црне Горе), на приватној телевизији "Blue moon". Због великог интересовања гледалаца, емисија је продужена чак на два и по сата. Такође, др Војислав Шешељ имао је и на државној телевизији једночасовну емисију

У очекивању расписивања ванредних парламентарних избора у Црној Гори, доктор Војислав Шешељ је обишао Црну Гору, гостовао у неколико значајнијих радио и телевизијских емисија, обишао општинске одборе у Црној Гори, и тако незванично започео кампању пред наступајуће ванредне републичке изборе.

На пут је кренуо 6. марта. Прва станица у којој се лидер српских радикала зауставио, била су Пљевља. Пљевља се налазе на самом ободу Црне Горе и Србије. Становништво је мешовито, има Срба и нешто муслимана. Иначе, Пљевљани су наклоњенији политичкој опшци Момира Булатовића, али после емисије, коју је др Воји-

слав Шешељ имао на државном радију у Пљевљима, извесно је да ће и број присталица Српске радикалне странке "Др Војислав Шешељ" бити осетно повећан.

На уласку у Пљевља, прво што се могло запазити, јесу патролна милицијска кола, која су се налазила на сваком ношку овог градића. Др Шешељ је прво свратио у Општински одбор Српске радикалне странке "Др Војислав Шешељ". У разговору са председником Општинског одбора, Милуном Терзићем, др Шешељ је сазнао какво расположење влада у народу, што се тиче предстојећих ванредних избора. Причало се о начину вођења кампање српских радикала, о раду чланова стра-

нке који ће, овога пута, морати да буде знатно озбиљнији и одговорнији, али и евентуалним проблемима са којима се српски радикали сусрећу у Црној Гори.

Нешто мало после др Шешеља, у странку је стигао и Драган Тодоровић, председник Извршног одбора Српске радикалне странке, који је добио тежак задатак да максимално помогне у припремама предстојеће кампање српских радикала у Црној Гори.

Било је већ скоро петнаест часова, а то је време у које почиње емисија "Наш саговорник има шта да каже", тако да је др Шешељ морао да крене у Радио Пљевља.

Српски радикали започели су припреме за ванредне парламентарне изборе у Црној Гори

Шешел је имао шта да каже

Емисију "Наш саговорник има шта да каже", водио је главни и одговорни уредник Радио Пљеваља, Андреја Кнежевић.

Чим је најављен гост из Београда, др Војислав Шешел, телефон је почео да звони. Велики број слушалаца се јављао са жељом да постави питање др Шешелу. Међутим, први део емисије био је резервисан за питања водитеља. После уводног дела, у коме је водитељ Кнежевић замолио лидера Српске радикалне странке да представи Програм српских радикала, уследило је питање како др Шешел може да објасни идеју Велике Србије, и које су то још српске земље које улазе у састав Велике Србије?

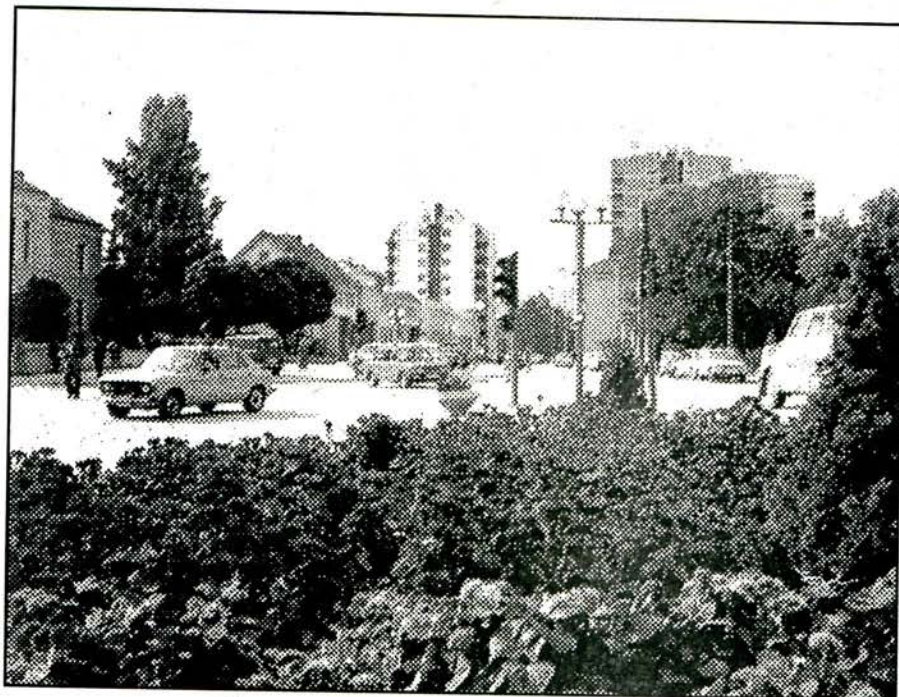
Ако је водитељ мислио да ће се због оваквог питања др Шешел, не дај Боже, збунити, или осећати нелагодност, силно се преварио, јер српски радикали, а посебно др Војислав Шешел, највише воле таква, отворена питања. На постављено питање, др Шешел је одговорио:

"Та идеја је стара онолико колико је стар и српски народ, онолико колико је стара његова државност на Балкану. Ми следимо ту политику наших идејних родоначелника, Пашићевих радикала. С краја прошлог и почетка овог века, радикалски покрет је био веома јак у Црној Гори. Ви, вероватно, знате да се и Милан Стојадиновић на изборима за Парламент Краљевине Југославије кандидовао управо у Црној Гори, у Васојевићима, у тадашњем беранском срезу, и побеђивао је!

Наш циљ је јединствена српска држава, а за назив те државе предлажемо име Велика Србија. А, које су то српске земље, питали сте ме? То су данашња Република Србија, данашња Република Црна Гора, данашња Република Српска и тренутно окупирана Република Српска Крајина. Наравно, ми држимо пружену руку и према Македонији, према македонском становништву које, ако није баш исто као ми, јако нам је слично. Ми, Срби, немамо никог ближег и сличнијег од Македонаца. Зато смо и спремни на формирање заједничке државе, али немамо никаквих насилничких претензија на Македонију. А, оног тренутка када становништво Македоније пожели да се врати у састав заједничке државе, ми смо спремни да то прихватимо у њим односима и оквирима које договоримо!"

За овим исцрпним одговором одмах је уследило питање водитеља, које је, у први мах, више лично на конституацију, а гласило је: "Како ту идеју Велике Србије могу да схвате припадници других нација?"

"Та идеја никога не угрожава", спремно је одговорио др Шешел. "Та идеја не угрожава припаднике националних мањина у нашој земљи. Јер, ми смо за пуну грађанску равноправност свих људи који су лојални држављани на-

Беране – упориште српског радикализма

ше земље. Ову идеју спровели бисмо не спутавајући ниједно грађанско право, ниједну људску слободу. Ако данас може да постоји једна Велика Британија, зашто не би могла да постоји и Велика Србија. Овде је реч о пуком називу једне државе, а тај назив не мора по сваку цену да буде Велика Србија, може то да буде и једноставно само Србија или Српске земље. У сваком случају, то је ствар одлуке највиших скупштинских тела, највиших органа власти једне земље. Наравно, ми, српски радикали, залагаћемо се за овакав назив (Велика Србија).

Сви муслимани у једној држави

Пре извесног времена, имао сам сусрет са београдским муфтијом, тај разговор је био веома занимљив. А, још деведесетих година сам писао отворено писмо босанско-херцеговачким муслиманима, Србима муслиманске вероисповести. Писмо је почињало са "Браћо муслимани", испало је да су то пророчанске речи. У том писму сам упозоравао муслимане да не смеју дозволити Хрватима да их изманипулишу, и да на тај начин постану њихово средство. Упозоравао сам их да не смеју да дозволе да их Хрвати гурну у рат против Срба, јер ће они у том рату постати главне жртве. Нажалост, моја упозорења су се остварила, јер се десило управо то чега смо се највише бојали. Касније, када сам разговарао са муслиманима поводом понуде која је из Београда била упућена Изетбеговићу (1990. или 1991. године), да Босна и Херцеговина остане у саставу скраћене Југославије, а поводом идеје која се чула у свим српским земљама: сви Срби у једној држави.

То је у основи једна великосрпска идеја, идеја Велике Србије, та идеја је

у исто време значила и: сви муслимани у једној држави. Дакле, муслимани из Босне и Херцеговине, Црне Горе, муслимани из Србије и Македоније, били би у једној држави. Извесно је да би у том случају били јак политички фактор. Били би једна бројна политичка групација. Такође, мислим да би у свим политичким договорима између православних Срба и муслимана био постигнут консензус, тако да би им се, вероватно, признао и статус конститутивног народа.

Знате, ја, као научник, могу да опоравим статус, могу да изнесем бројне доказе да су муслимани Срби исламске вероисповести, и ништа друго. Ако они не желе да буду Срби, немам намеру да их на силу терам да буду Срби. Али, морају да буду лојални грађани државе у којој живе. Ова идеја је била у њиховом истинском интересу, а пропала је јер је Изетбеговић први пристао на то да Босна и Херцеговина, као равноправна федерална јединица, уђе у састав скраћене Југославије, а онда је, по наговору западних сила, одустао од тога. Тада је избио један крвави грађански рат".

Црна Гора кључни извор српства

Овако исцрпно и темељно објашњење нашло је пут до уха слушалаца, па су се телефони тек тада усајали. Многи слушаоци желели су само да поздраве др Војислава Шешела. Неки су давали прогнозе везане за будуће ванредне парламентарне изборе. Већина њих сматрала је да ће Српска радикална странка "Др Војислав Шешел" бити одлучујући језичак на ваги, између странака Момира Булатовића и Мила Ђукановића.

Могло се чути и питање, одкуд др Војислав Шешел на инаугурацији пре-

дседника Мила Ђукановића. Неки од слушалаца су се занимали какав став др Шешел има у односу на Црногорце, и да ли разуме црногорску нацију... Све у свему, питања су била шаролики и различита, а на сва питања др Шешел је одговарао језиком народа и темељно објашњавајући ставове српских радикала, и поткрепљујући своје тврдње историјским чињеницама.

На шкакљиво питање везано за црногорску нацију, др Шешел је одговорио:

"Црногорска нација је једна комунистичка творевина. Постоји Црна Гора као српска држава. Некада је Црна Гора била међународно призната српска држава. Иначе, Црна Гора је кључни извор српства"

После Пљеваља и успешне радио емисије, др Војислав Шешел је наставио пут. Ишао је у Бијело Поље, јер следећа емисија је била заказана у Бијелом Пољу.

Испред Информативног центра Бијело Поље др Шешела су сачекали чланови Српске радикалне странке "Др Војислав Шешел", али и многи симпатизери. Неки од њих желели су само да поздраве председника српских радикала, неки да га нешто питају. Али, није било довољно времена, јер емисија само што није почела.

И у овој емисији, било је слично као у Пљевљима: велики број слушалаца желео је да постави нека значајна питања првом човеку Српске радикалне странке. У сваком случају, и овде су се људи највише занимали за став др Шешела о црногорском питању. Наиме, већину је занимало да ли др Шешел Црногорце сматра нацијом?

Срби имају разлога да буду поносни

На ова питања др Шешел је одговорио:

"Црна Гора је кључни извор српства, а српска државност је започела баш на територији Црне Горе. Иначе, Коминтерна је створила црногорску нацију како би што успешније разбила српски народ. Коминтерна је, такође, водила прави идеолошки, пропагандни и шпијунски рат против српског народа, јер је Александар Карађорђевић био један од претендента на руски царски престо. Александар Карађорђевић је био у директним ратним везама са династијом Романова. Због тога нам се Коминтерна попева на грбачу и просто нас растурила својим активностима, тако да сада имамо ситуацију у којој се изврстан број људи сматра Црногорцима по националности. То је њихово право, они себе могу да сматрају зашто желе. Дакле, за себе могу да кажу и да су марсовци, Јапанци, и све што им падне на памет.

Ја немам никаквог разлога да их оспоравам, као што немам намеру никога, ко се не осећа Србином, да терам на силу да постане Србин. То би било

бесмислено. Мислим да је лепо бити Србин и припадати српском народу, јер ми, Срби, имамо много разлога да будемо поносни. Ако се поносимо што смо Срби, зашто бисмо онда некога терали да буде оно што смо и ми?! Људи могу да се изјашњавају, буквално, како хоће, али ја, као човек који се бави друштвеним наукама, имам хиљаде доказа и аргумената за тезу у научном смислу, да црногорска нација не постоји!"

Уследила су питања која су се односила на подржавање Мила Ђукановића, као актуелног председника Црне Горе. На оваква и слична питања, др Шешел је одговорио како он и Српска радикална странка не подржавају ни опцију Мила Ђукановића, ни опцију Момира Булатовића, већ иду самостално на ванредне парламентарне изборе. А српски радикали ће се трудити да постигну што боље изборне резултате. И овом приликом др Шешел је нагласио како су српски радикали против проливања и капи српске крви због освајања власти, а као потврду оваквог става, навео је протекле председничке изборе у Србији.

Било је још много питања, тако да на нека, и поред добре воље и жеље, др Војислав Шешел није стигао да одговори.

Други дан боравка у Црној Гори, био је, такође, у знаку радио и телевизијских емисија, али и обиласка општинских одбора Српске радикалне странке "Др Војислав Шешел".

Пред полазак из Подгорице, др Шешел се сусрео са новинаром Александром Тијанићем, који се понашао као да је због нечега уплашен. Али, нечиста савест чини своје, па тако ни Тијанићу није за замерити, нарочито ако се сети свих ружних прича лансираних из његовог пера.

Прва емисија, 7. марта, била је у Радио Беранима. Испред Информативног центра Беране, др Шешела су сачекали чланови Српске радикалне странке "Др Војислав Шешел", и многобројни симпатизери. Међутим, било је и оних који нису знали да долази др Шешел, а када су га видели, почели су да му прилазе, да се поздрављају са њим и упућују речи подршке. Многи од њих су истакли како се надају да ће српски радикали и у Беранама ускоро освојити локалну власт, па ће и Беране постати радикалско чудо, као што је Земун. У сваком случају, моје су се чути само речи похвале. Међутим, др Шешел је морао да пожури, јер емисија само што није почела.

Косово и Метохија су проблем Србије

Емисију, која нема редовни термин, већ је убачена у радио програм због великог интересовања слушалаца Радио Берана, водио је главни уредник Светислав Стијковић. Пола сата, колико је трајала, био је кратак временски рок да би др Шешел могао да одгово-

ри на сва постављена питања, али он је Беранима обећао да ће ускоро поново гостовати у њиховом граду.

Седмог марта увече, гостовање у емисији телевизије "Sky sat", одвело је др Шешела пут Херцег Новог.

Динамичну и занимљиву телевизијску емисију водила је Тања Кнежевић, и то тако успешно, да би јој на знању могле позавидети и много искусније колегинице из већих радио и телевизијских кућа. На постављена питања, др Шешел је одговарао у једном даху. Емисија је трајала више од сат и по времена и наишла је на добар пријем и гледаност код Новљана. У сваком случају, др Шешел је и овом емисијом побрао ловорике. Нажалост, ни овога пута није успео да одговори на сва припремљена питања водитељке Тање Кнежевић.

У Црној Гори др Шешел је био до 11. марта. Осим споменутих радио и телевизијских емисија, гостовао је и на радио "Монтени" у Никшићу. Затим је, 9. марта, био у Бару и Тивту, 10. март је био резервисан за конференцију за новинаре, на којој је др Шешел обавестио "седму силу" о Програму и раду српских радикала, као и о свим предстојећим активностима које чекају српске радикале у предизборној кампањи. Такође, др Шешел је одговарао на питања везана за ситуацију на Косову и Метохији, истакавши да су они проблем Србије и да се због тога мора решавати на републичком нивоу, као унутрашње питање Србије, и нагласио да српски радикали не желе интернационализацију проблема на Косову и Метохији.

Изоштрени ставови

Истог дана, у 21,00, др Шешел је био гост државне телевизије Црне Горе у емисији "Изоштрено". Емисију је водила Оља Булатовић. Овом приликом, др Шешел се представио широј јавности Црне Горе. Одговорио је на многобројна питања и појаснио многе ставове везане не само за ситуацију у Црној Гори, већ и у Србији. Такође, говорио је о проблемима Косова и Метохије, истакавши да је једини прави начин изласка из кризе решавање на републичком нивоу, и без мешања страних сила.

Краткограјна турнеја др Војислава Шешела завршена је 11. марта, када је кренуо у Београд. Општи закључак је да Српска радикална странка "Др Војислав Шешел" знатно боље функционише него пре годину дана и да може да рачуна на велики број гласова. У сваком случају, ова блиц-турнеја по Црној Гори најавила је да ће српски радикали многе радити у току предстојеће изборне кампање, а да ће, самим тим, и др Шешел бити чест гост Црне Горе.

Јасна Олујић

ПОЧИВАЈ У МИРУ, ВОЈВОДО

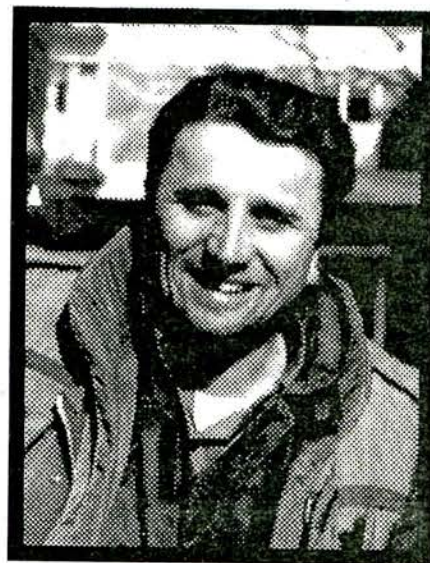
Војвода Радован Радовић, мучки је убијен, с леђа, од издајничке, злочиначке руке, 8. марта 1998. године

Сахрањен је 10. марта, у присуству породице, сабораца, пријатеља и великог броја грађана Билеће и српске Херцеговине

У крашком пределу Херцеговине, изнад пећинских врела Требишнице, у Билећи, вест о трагичној погибији војводе Радована-Радета Радовића, члана Централне отаџбинске управе Српске радикалне странке, примљена је са неверицом. У недељу, 8. марта, становнике Билеће и целе Херцеговине, обузео је дрхтај бола због трагичног губитка Војводе Радета, легендарног команданта Билећких добровољаца.

Војвода Радован-Раде Радовић, мајор Војске Републике Српске, прослављени је јунак многих ратишта широм источног дела Републике Српске. Рођен је 28. јануара 1961. године у месту Липљан на Косову, од оца Обрена и мајке Анице. Ту похађа основну и средњу школу и стиче диплому машинског техничара. Родно место напушта 1981. године, када долази у Билећу, родно место родитеља, запошљава се у "Електродистрибуцији" Билећа, где ради све до јесени 1991. године. Патриотизам, широку љубав према свом народу и својој отаџбини, војвода Раде је од рођења носио у себи, одбрана српске земље за њега је била света дужност. Трећег октобра 1991. године организује чету Билећких добровољаца и одлази на Дубровачко ратиште. Од Млина преко Чепикућа учествује у свим ватреним окршајима. Априла 1992. године, са својом јединицом, одлази у долину Неретве. Учествује у одбрани

Невесиња у Митровданској офанзиви 1992. и 1993. године, где се истиче храброшћу, одлучношћу и умешношћу у одбрани српских простора. У међувремену, помаже својим саборцима на Столачком ратишту. Два пута са својом јединицом одлази за Горажде, затим Рогој, Гребак, преко Хојта до Олова и Никшићке висоравни, затим Борци, Трескавица, Подвележје... свуда где је требало. Крчи пут слободи, стајући у одбрану свог српског народа, дајући најславнији пример јунаштва и војничког држања. Јединица команданта Радета постаје прва и ударна чета Невесињске бригаде, бригаде међу најбољима у Војсци Републике Српске, што потврђује орден "Немањића". Одлучност, храброст, брига за саборце и поштење, учиниле су га омиљеним и у јдиници и у месту у ком је живео. Небројено пута гледао је смрти у очи, херојски ишао на бункере, ни рањавања га у томе нису спречавала – знао је да се само тако може одбранити српска земља, а таква размишљања и дела учинила су да уђе у легенду и постане синоним истинског српског борца, заједно са знаменитим херцеговцима – српским јунацима. Потурице и усташе биле су његова ратна мета. У окршај са њима уносио је сву своју храброст и војничко знање. Када је његова јединица кретала у окршај са вековним српским непријатељима, то је

Војвода Радован Радовић

било као у народној песми: "Кад у Турке јуриш учинише, раздвојише Турке на буљуке". По завршетку рата, знајући да се мир одавно иселио са простора Билеће и целе Херцеговине, Раде се није демобилисао, није казао оружју збогом. Остао је у редовима Војске Републике Српске, где је постављен за команданта јединице за интервентна дејства.

Због изузетних заслуга за српски народ у рату, 1995. године др Војислав Шешељ га прогласава војводом.

Више хиљада мештана, са многима који су дошли из свих крајева Херцеговине, испратили су 10. марта, у Билећи, војводу Радована Радовића на последњи пут. Од уласка у град, тишина и туга. На младим јуначким лицима војника, дече, младића, девојака, старих и у рату напаћених људи, бол и сузе. Легендарни херој, војвода Раде, годинама је бранио сваки педаљ вековне српске земље, био је јунак спреман да изгуби живот да би одбранио своју земљу и свој народ. Одлучно је кренуо у очување српских огњишта, док су га код куће чекали и на њега били поносни, супруга Радославка, син Милош, кћери Марија и Милица.

Испред зграде у којој је са својом супругом и децом скромно живео војвода Раде, километарска колона људи сатима је чекала да испрати херцеговачког хероја. Своје последње поздра-

Сустрет на Романији – војводе Радовић и Шешељ

ве и речи захвалности јунаку који је страдао од зликовачке, издајничке руке, војводи Радету упутили су пуковник Зоран Пурковић, испред VII корпуса Војске Републике Српске, Спасо Капор, испред Билећких добровољаца, Миле Марић, председник СО Невесиње, Гордана Булатовић, председник Српске радикалне странке "Др Војислав Шешељ", Љубиша Војновић, испред Удружења Срба Херцеговине у Војводини, Светозар Аћимовић, директор "Електрохерцеговине" испред колектива, Архимандрит Симеун, испред Српске православне цркве, Видо Мишељић, председник ИО СО Билећа и председник Општинског одбора Српске радикалне странке Билећа, Ратко Вукоје, председник СО Билећа, Љубо Вујовић и Чедомир Поповић, испред Удружења Срба Косова и Метохије, војвода Зоран Дражиловић, испред Централне отаџбинске управе Српске радикалне странке и Велимир Радовић, испред породице.

Сви они опростили су се од свог сарадника, сапатника и саборца. Од човека кога су красиле најлепше људске особине, који је прошао кроз ратни вртлог и кошмар бранећи достојанство и част српског народа. Од савесног команданта који је увек бринуо о својим борцима, налазио речи утехе и помагао породицама погинулих. Војвода Раде је штитио жртве пред агресивном силом, сведочио је о најбруталнијем насиљу које је непријатељ спроводио над нашим народом. Његов живот је био у служби очувања српства и Срба који су непрекидно били изложени нападима западне војне алијансе, бринуо је у тешким ратним годинама за нашу браћу и сестре који су били жртве у историји незапамћеног међународног терора који се одвијао

Био је на правим грудима орден "Милоша Обилића"

по диктату великих светских сила. Борио се и тражио је излаз из несреће и мрака који је пао на наш народ и отаџбину.

Рођен на Косову, светој српској земљи, војвода Раде је у последњим данима био опседнут мислима о српском светилишту, Косову и Метохији и заштити српског народа. Бринуо је за своје родитеље, познанике и пријатеље у месту свог рођења на Косову, колевци српства.

Дугачка поворка је кроз Билећу испратила јунака који је војводско звање и чин мајора Војске Републике Српске зарадио "на пуши и десници ру-

ци", а као признање, уследило је одликовање ордена "Милоша Обилића".

Јак ветар, који је тог дана савијао крошње, као да је кроз Билећу и целу Херцеговину проносио песму гуслара о једном од најхрабријих српских синова, војводи Радовану Радовићу. На гробљу у Билећи заплакала је Херцеговина.

Војвода Раде је херојски и часно служио свом народу и својој српској земљи, свакодневно дајући свој допринос афирмисању Српске радикалне странке и њеног програма за очување српства и српске земље. Над гробом војводе Радована Радовића говорио је, испред Централне отаџбинске управе Српске радикалне странке, војвода Зоран Дражиловић. Испраћајући српског јунака, рекао је:

"Глас о трагичној погибији нашег брата, четничког војводе Радована Радета Радовића од зликовачке издајничке руке, дубоко је потресао добровољце Српске радикалне странке, чланове Централне отаџбинске управе и све чланове наше странке који знају и који су слушали какав је јунак био наш војвода Раде, од када је, 3. октобра 1991. године, организовао чету Билећких добровољаца и отишао на Дубровачко ратиште.

Данас присуствујемо испраћају на последњи пут, на пут без повратка, храброг сина, српског јунака, супруга, оца, брата, познаника и пријатеља, Радована-Радета Радовића, команданта који је бранио сваки педаљ српске земље од агесије усташких и муслиманских звери. Од Млина, преко Челикућа, до Вишњице, предводио је оно најбоље што је српска мајка родила и подигла – српске борце, српске четнике. Одлазећи, 1992. године, са својом јединицом у долину Неретве, својим

Војска Републике Српске испраћа свог мајора

личним примером, храброшћу, умећем командовања, бранећи у Митровданској офанзиви, 1992. године, Невесиње, војвода Раде је кроз борбу са вековним непријатељима српског народа показао да је изабрао једини прави пут, једини могући пут: да брани српска огњишта, српску нејач, српске мајке. Изабрао је пут достојанства и патриотизма.

Војвода Раде је увек био тамо где је српском народу најтеже. На Дубровачком, Мостарском, Столачком, Коњичком, Невесињском, Горажданском ратишту, на Олову и Трескавици, свуда где се бранило право на живот и опстанак Срба пред онима који су хтели да униште све што је српско. Пркосио је злочинцима који су бацали товари бомби на српске пивиле, на жене, децу, болнице, српске цркве и манастире. Међу својом браћом, био је поштован и цењен због јунаштва, поштења, свих особина које красе истинског борца за свој народ, човека који је, бранећи српску земљу, бранио пут православља и Светосавља. Чинити добро свом народу и својим најближима, био је мото нашег војводе Радета, зато је био омиљен међу борцима и зато смо на њега поносни сви ми који га данас испраћамо: српски четници, српски радикали, његова драга породица, рођаци, пријатељи и познаници.

Раде је сву своју животну снагу усмеравао ка светом циљу – одбрани српства, у томе је знак његове величине. Пролазио је кроз највећа страдања. Често је говорио: "Какав би ја командир био, када не би био први". Тако је челичио и храбрио све око себе, својом вољом постигао да борци добију потребну снагу, својим војничким знањем допринесио да се његови борци осећају сигурно када крене у окршај са потурицама и усташама. Учинивши таква дела, учинио је да данас његова дела говоре за њега. Војвода Раде, легендарни командант Српских добровољаца, носилац ордена "Милоша Обилица" и многих других одликовања, трагично је преминуо, а нама оставио велику тугу и бол.

Сви који су га познавали, знају шта је осећао и шта је мислио у изузетним и судбоносним тренуцима. Мислио је на своје најближе и свој народ. Својим постојањем и својим делом учинио је да никада не може доћи крај у причи о њему, зато што такви јунаци остављају вечни траг и печат у историји Срба, у српској легенди.

Оно што је главно у животу, што нас диже и носи, руководи и одржава, јесу љубав према најближима, храброст и одлучност. Све што је у човеку најважније, војвода Раде је носио у себи.

Због свега што је учинио за својих 37 година, на њега су поносни његови најближи, супруга, син, кћери, родитељи, сестре, сви српски добровољци, српски радикали, пријатељи и познаници.

Почивај у миру јуначе.

Почивај у миру војводи Раде.

Лака ти била света српска земља".

Наташа Јовановић

На гробљу у Билећи заплакала је Херцеговина

НЕ ДАЈ БОЖЕ ДРЖАВУ БЕЗ ОПОЗИЦИЈЕ

После напорне изборне кампање, која је практично трајала годину и по дана, у периоду активног одмора, српски радикали пуне батерије и хватају залет за предстојеће политичке окршаје и вероватне изборе, можда већ током ове године

Водитељ: Поштовани гледаоци, добро вече. По трећи пут у последњих неколико месеци желим добродошлицу нашем и вашем вечерашњем госту, председнику Српске радикалне странке, др Војиславу Шешељу. Господине Шешељ, добро вече и добро дошли у студио Телевизије Пожега.

Др Шешељ: Добро вече и боље вас нашао.

Радикали пуне батерије

Водитељ: Да ли у последње време осећате неки умор од свакодневних политичких утакмица?

Др Шешељ: Ја мислим да се последњих месец, месец и по дана убрзано одмарам. Сви ми из Српске радикалне странке смо заиста имали напорну кампању која је практично трајала годину и по дана без прекида, од маја 1996. године, па до 21. децембра 1997. године. Сада већ мање путујемо, у стању смо да се посветимо својим дневним обавезама у Београду и помало пунимо батерије за неку нову кампању, до које ће, очекујемо, доћи већ ове године.

Украдено 800.000 гласова

Водитељ: Крајем децембра Србија је коначно добила председника Републике. На други круг поновљених председничких избора ви сте имали пуно примедби.

Др Шешељ: Ти избори су без икакве сумње потпуно фалсификовани. Имамо конкретне доказе, чак процењујемо да је негде до 800.000 гласова украдено. Поготово на Косову и Метохији, социјалисти су приказали да је тамо изашло 350.000 Шиптара, а сви знамо да Шиптари уопште нису излазили. Испаде да је Милан Милутиновић више добио албанских гласова него Фатос Нано у Албанији.

Било је доста неправилности и у другим местима: Неправилности на бирачким списковима, ми још увек немамо централизовану компјутерску об-

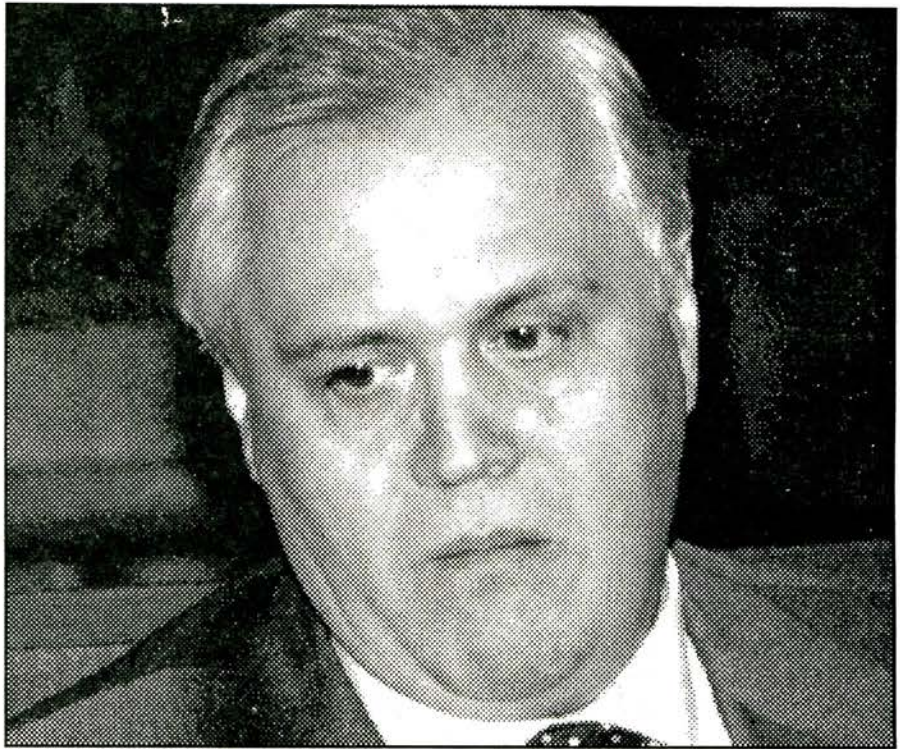

Др Војислав Шешељ са младим Словакињама – нисмо а priori против националних мањина, него само против сепаратиста

раду бирачких спискова) понављања истих имена на више бирачких спискова, итд. И ми ћемо наставити да оспоравамо избор Милана Милутиновића, то су му наши представници у два наврата и у лице саопштили када су вршене консултације за састав нове владе Србије. Ми конкретно радимо на том плану, користимо сваку прилику за медијског представљање да народу кажемо конкретне чињенице које се тичу тих фалсификата.

Штампали смо специјално издање "Велике Србије" на 4 стране у пола милиона примерака, поделили по целој Србији грађанима. Штампали смо специјално издање на 52 стране у 100.000 примерака, управо сада излази из штампе специјално издање "Велике Србије" на 68 страна у 100.000, а спремамо и једно специјално издање на 36 страна у 200.000 примерака. Све, дакле, чињенице којима располажемо, све податке, све детаље ми ћемо да саопшtimo јавности, а радимо и један документарни филм од сат времена у коме ћемо показати материјал са контроле на бирачким местима у Пећко-призренској изборној јединици и друге доказе које имамо о нерегуларности и пре-дизборне кампање и самог изборног процеса. Дакле, ми ту борбу настављамо.

Многи грађани се чуде што нисмо изашли на улице, што нисмо, дакле, били жешћи у том наступу. Ми полазимо од оне наше тезе да нема те политичке функције која је вредна проливања крви и да је стрпљење у политици најважније. Ми нисмо спремни да жртвујемо туђу децу да би сада доказали да смо у праву и насиљем се дочепали власти када то нисмо могли

"Поштени" избори – Милутиновић је добио више шиптарских гласова него Фатос Нано у Албанији

кроз изборни процес, управо због ових неправилности и фалсификата.

Ми сматрамо да ћемо режиму задати нови снажан ударац доказима којима располажемо и да ће режим на следећим изборима бити још слабији. И да га тада можемо дотући.

Ви знате добро шта се дешавало. На вашој телевизији је приказан део тог нашег материјала, овог пута је монтиран.

Одисеја контролора

Водитељ: Изборна јединица 29 Пећ...

Др Шешељ: У суштини, наши активисти из Чачка који су били контролори. Ми смо слали 1000 контролора из целе Србије на Косово и Метохију и у првом и у другом изборном кругу. Они су препуни разновразних утисака.

Хапсили су нам савезне и републичке посланике који су били у улози контролора, полиција је на неким местима тукла наше посланике, а социјалисти, чланови бирачког одбора, били су наоружани. Оружје су држали на столовима. Ујутру у 7 сати негде су бирачке кутије већ биле пуне. На једном месту су наши контролори разбили бирачку кутију, испало је око 1.600 листића.

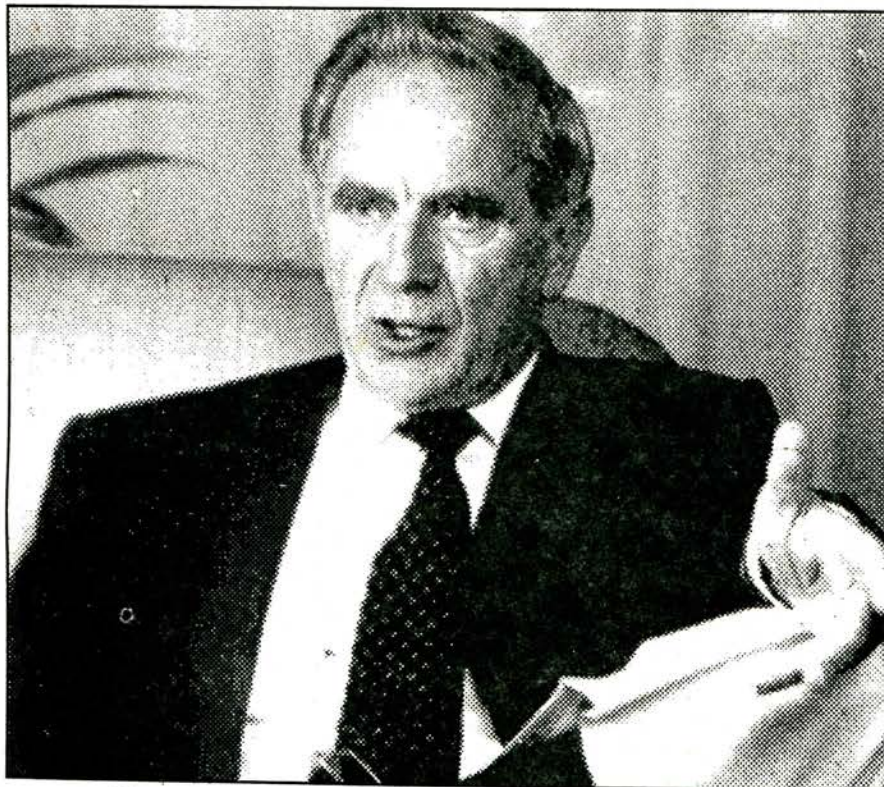
Водитељ: Било је 7,20

Др Шешељ: Да, већ је 1.600 гласачких листића било попуњено. Чуда су се дешавала, али ми то сада све прикупљамо, систематизујемо и доказујемо. Социјалисти ћуте као заливени, нема никаквих реакција ни на ова наша специјална издања, нико да нас нападне у јавности. Користе само ону протуву Синишу Вучинића, он им служи да изговори оно што социјалисти и јуловци мисле о нама радикалима.

Иначе, директно против нас једноставно ћуте.

Испоштован договор

Водитељ: Након избора за председника Републике уследило је конституисање Скупштине Србије. Ви сте гласали за председника Драгана Томића. Зашто?

Прошао му рок трајања – пропали политичар Милан Панић

Др Шешел: То је било пре избора за председника Републике. Постигнут је договор свих парламентарних странака. Радикали, социјалисти, Српски покрет обнове, ЈУЛ и остале мале странке, које имају посланичке групе, сви су се договорили о расподели скупштинских функција. И пошло се од чињенице да социјалиста појединачно има највише – 86 и да њима припада место председника Народне скупштине. Радикала има 82, по тој логици два потпредседничка места. СПО-ваца има 45 једно потпредседничко место. ЈУЛ-оваца 19 – једно потпредседничко место.

Договор је био направљен за састав свих скупштинских радних тела, свих скупштинских одбора. Онда смо се ми радикали, у знак добре воље, одрекли тог једног потпредседничког места и рекли да би било добро да представник Савеза војвођанских Мађара буде један од потпредседника Народне скупштине и тиме показујемо гест добре воље према националним мањинама, уопште. Према тој мађарској националној мањини која је прилично бројна а ипак је лојална Србији и Савезној Републици Југославији. Они увек учествују на изборима, учествују у раду скупштине итд. И да покажемо и тим Шиптарима, који су сепаратистички оријентисани, да ми нисмо а приори против националних мањина, него смо против сепаратиста. Са њима водимо непомирљиву борбу.

Иако је постигнут тај договор, сутрадан Српски покрет обнове није хтео да гласа за Драгана Томића, него су његови посланици били уздржани. Драшковић је мислио да ће на тај начин јавности представити како радикали шурују нешто са социјалистима, а он је по страни.

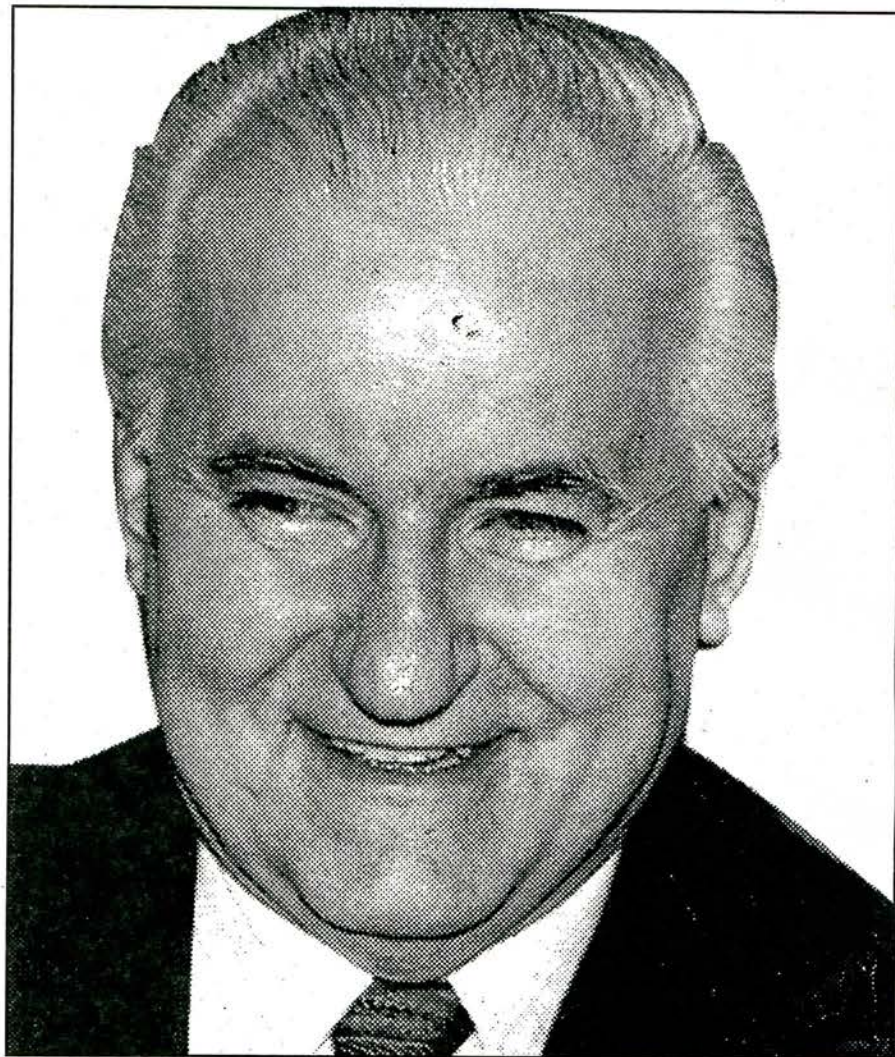
Шта значи бити уздржан? И шта значи један дан се договорити, а сутрадан не поштовати тај договор? То је већ ствар морала, то је ствар артикулације елементарног политичког понашања, које се тиче те странке.

Михајловић извисио

Нама то не може засметати, јер ми идемо увек отворено, увек крајње чисто, увек крајње објективно и народу кажемо све што имамо, све што мислимо. Такав договор је сада постигнут и око избора посланика у Веће република. Само је карактеристично да овог пута није било формалног састанка страначких представника. Него су се практично наши представници на ходницима договарали. Срео Томислав Николић Милана Миковића па су се договорили, када се кандидују према проценту који свака странка има у Републичкој скупштини кандидати за Веће република, да међусобно гласамо једни за друге.

Водитељ: Ви сте то и тражили.

Др Шешел: Ми смо то и тражили, и онда се Томислав Николић договорио са Миланом Миковићем да радикали

”Нови” мандатар – радикали неће у ”трговачку владу”

гласају за кандидате СПО-а, пошто радикали имају 6 кандидата а СПО 4, да ми гласамо за њихове а да они гласају за наше. Онда се договорио са Горицом Гајевић или са Зораном Анђелковићем да радикали гласају за СПС, а да они гласају за наше. Тако су се они договорили и са СПО. Данас је то проведено.

Али, штампа је почела да пише да су се социјалисти договорили са СПО да истисну потпуно радикале, да социјалисти узму 15, СПО 5 места у Већу република, то је писала Наша борба, мислим Данас и још неки листови. Ми смо на јучерашњој конференцији за штампу јавно саопштили да инсистирамо на принципу пропорционалности, да ћемо бити коректни према свим другим странкама које имају право на посланике у Већу република, да очекујемо и коректност према нама. Ако свих 6 наших кандидата не прође да ми нећемо прихватити ниједно место, да ће они који прођу поднети оставке.

И показало се да смо то благовремено урадили јер се појавила кандидатура Душана Михајловића. Душан Михајловић је био 21 кандидат, и неко је замислио да се гласови прелију Душану Михајловићу, да један од ради-

кала отпадне. Пошто смо ми тако јасно и јавно запретили да ћемо одустати од свих кандидатура и да ће наш потпредседник Народне скупштине Драган Тодоворић поднети оставку, да би се ми могли повући из свих скупштинских одбора, онда су од тога одустали.

Водитељ: И то се данас није догодило.

Др Шешел: И извисио је данас на гласању Душан Михајловић. Мислим да је добио само нешто гласова Српског покрета обнове, 40 и нешто гласова је добио. А Српски покрет обнове није то радио на уштрб радикалских кандидата, него једноставно нису гласали за Штамбука из ЈУЛ-а, него су гласали за Душана Михајловића.

Пропали политичар

Водитељ: На синоћњем скупу у Нишу, Милан Панић је позивао вас и Вука Драшковића да заједно формирате владу у циљу, како је рекао, републичких промена.

Др Шешел: Бесмислено је да Милан Панић позива мене и Вука Драшковића. Шта он има нас да позива, ко је он? Ниједан од гласача у Србији.

Нема никакву странку, нема никакву политичку моћ, никакав политички утицај. Пропали политичар у крајњем случају. Шта он има нас да позива?

Друго, ми смо одговорни својим члановима, својим бирачима. Ми нашим бирачима нисмо обећали пре избора да чемо правити коалицију са Српским покретом обнове. Је ли тако? Шта онда имамо сада да правимо коалицију.

Ми смо били спремни на компромисно решење. Четворна коалиција, концентрациона влада националног јединства. Радикали, социјалисти, Српски покрет обнове и ЈУЛ. То је једина варијанта која је нама одговарала. Зашто? Зато што нам није падало на памет да уђемо у коалицију са левицом, јер би нас левица увек надгласала. Не бисмо могли да се изборимо за свој програм. Ова пушта обећања која су сада у општицају, то је бесмислено, на седници владе се гласа и ко има већину тај одлучује.

А нисмо хтели ни са Српским покретом обнове. Имамо пред собом врло лоше искуство других странака. Ко год је са њима улазио у коалицију, тај се после горко кајао. Шта значи да уђемо са Српским покретом обнове у коалицију, па сада да за министра постављамо рођаке Вука Драшковића, рођаке Данице Драшковић. То је једна веома, веома бројна фамилија, има их 1000, немамо довољно државних функција на које бисмо их распоредили. Ово исто што раде на нивоу града Београда они би радили на републичком нивоу. Па да нас уцењују за паре, за станове, за виле на Дедињу итд. То смо хтели да избегнемо.

А у случају четворне коалиције, не могу социјалисти да нас прегласају, јер ми радикали са СПО имамо више посланика, па би имали бар једно министарско место више у влади, па би ми њих могли прегласати. А не би СПО могао да нас уцењује за тако неке привилегије, за неке непотистичке амбиције итд. Јер бисмо онда могли да упрегнемо левичарске министре да то спрече.

Смена власти није смак света

Водитељ: Једни друге би штитили.

Др Шешељ: А ми радикали смо убеђени да би у тој влади били наши најквалитетнији кадрови, и да бисмо могли снагом аргумената да водимо главну реч. Ми бисмо могли да у тим расправама увек имамо квалификоване ставове којима се не може аргументовано ни опелелити. То је била та наша варијанта: да дође до једног лаганог преноса власти. Да се не обрुкамо, а да нешто постигнемо корисно за Србију.

Има још један објективни разлог. СПО је једна непотистичка партија, склон је тим материјалним привилегијама, богаћењу итд. Опасно је то што, када бисмо ми формирали владу, соци-

јалисти би били веома, веома јака опозиција, имали би власт на савезном нивоу, имају под контролом моћне фирме, имају под контролом ове државне синдикате, могли би да нам блокирају са свих страна рад. Знате, ова скупштинска већина је веома танка да би била стабилна.

А ми смо хтели лагани пренос власти. Да навикнемо народ да смо и ми у улози владајуће партије, навикнемо народ на чињеницу да смена власти није смак света. Да је то сасвим нормално природно стање. Да навикнемо народ на чињеницу да и неко други може да влада осим социјалиста и ЈУЛ. А, да не заостравамо унутрашње политичке односе и да те међустраничке тензије не буду доминантна чињеница нашег политичког живота.

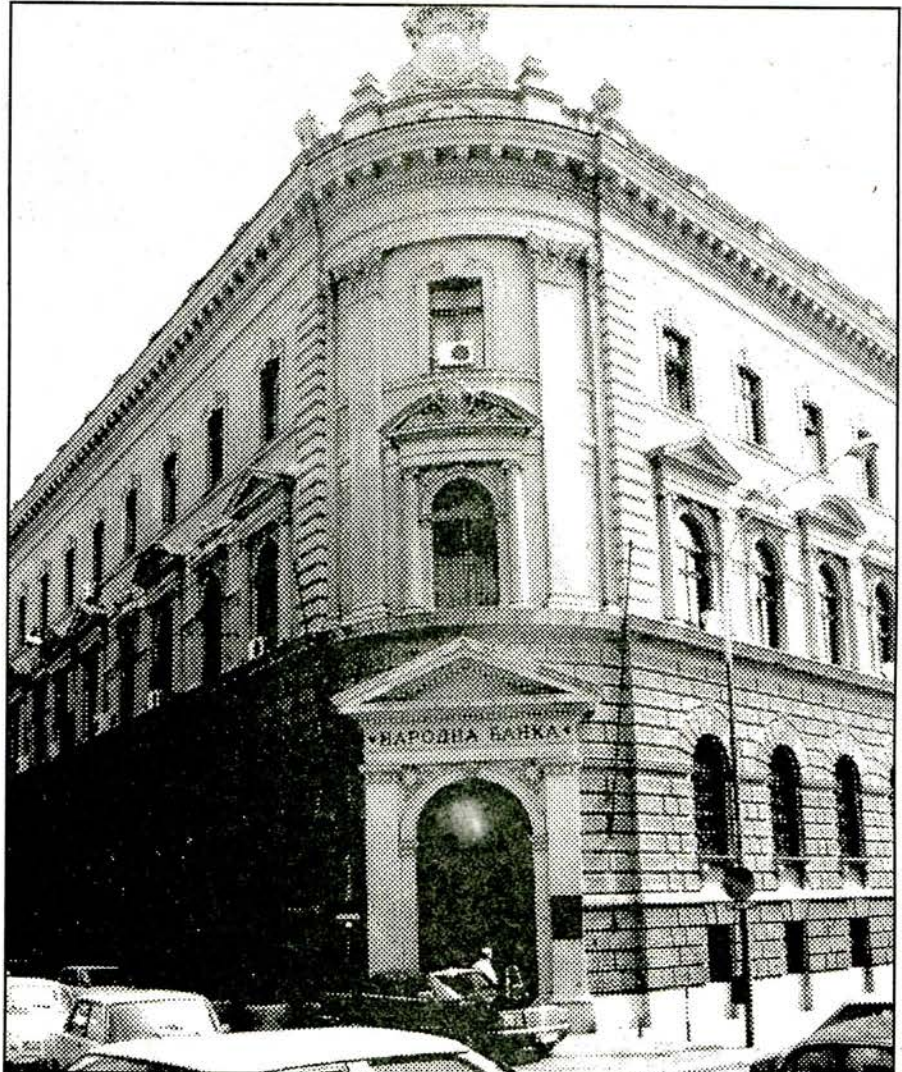
То је била та наша стратешка замисао, ми смо је, мислим, веома пластично објаснили у предизборној кампањи.

Међутим, левичарске странке нису хтеле о томе ни да разговарају, оглушиле су се. Само су ћутале на нашу иницијативу. Драшковић се на нас обрушио дрвљем и камењем, јер је он још од лета прошле године ушао у неке аранжмане са социјалистима, и у тим ара-

нжманима је гледао да, пре свега, своје личне интересе задовољи. И, он је проценио да се њему више исплати да сам уђе у комбинацију са социјалистима. Да се из тога истисну радикали.

Јер, ако се сећате, Драшковић је непрекидно говорио – не долази у обзир да и радикали уђу у владу, али ако му пропадну преговори са социјалистима, онда би могла са нама техничка влада. То је смешно. Значи, ми смо му резервни адут ако он не успе да се договори са социјалистима.

Ми не можемо никоме да будемо резервни адут. Нити можемо да будемо његово средство за уцењивање социјалиста, да он њима прети: ако ви мени не испуните све жеље, ја одох са радикалима. Е, то једноставно нећемо дозволити. И у таквој једној ситуацији, где је дошло до крајње неприципијелног политичког понашања наших потенцијалних или несуређених политичких партнера, ми смо закључили да је најбоље да исфорсирамо што пре нове парламентарне изборе у Србији. Изборе на свим нивоима: и републичке и локалне и савезне. Јер, доста се тога у међувремену догодило и многи грађани су вероватно променили своје мишљење, своје страначко опре-

Како вратити поверење у банке – мислите о старој девизној штедњи

дељење и било би добро да се поново провери воља народа.

Милутиновић није воља народа

Водитељ: Председник Републике предложио је мандатар за састав нове владе, садашњег премијера Мирка Марјановића. Како то коментаришете?

Др Шешељ: Из мојих уста не можете очекивати да изговорим то председник Републике, када је реч о Милану Милутиновићу. Ми и даље оспоравамо његов избор, али он практично сада врши ту дужност. Ми смо стра-

дседника владе, Мирко Марјановић је најдуже опстао на тој функцији. Много краћи мандат је био и Радомана Божовића, и Николе Шаиновића, и Драгутина Зеленовића и Станка Радмиловића.

Водитељ: Мислите квалитетнији од претходника.

Др Шешељ: У оним условима и у оној кадровској ситуацији која карактерише Социјалистичку партију, они нису имали боље решење. Ми би радикали имали, али ми смо испали из тих комбинација одмах у старту, јер други нису желели са нама. Други више желе да тргују него да решавају

Косовско-метохијски билтен – режим није у стању да сузбије тероризам

нка легалитета и легитимитета. Легитимитет оспоравамо јер његов долазак на ту функцију не одговара вољи народа. Али, легалитет постоји, јер је Народна скупштина, на изврстан начин, верификовала ту његову позицију, и он је одредио за мандатар Мирка Марјановића.

Сви су то у Београду очекивали, осим Вука Драшковића. Он је једини био јуче изненађен. О томе се причало да су три кандидата: Мирко Марјановић, Златан Перучић и Милачић, министар финансија. Ми сматрамо да су социјалисти нашли једно рационално решење, немају они много квалитетних кадрова. А од свих њихових пре-

проблема и да се својски посвете раду.

Радикали против трговачке владе

Водитељ: Марјановић ће сада да предложи састав нове владе. Да ли ће радикали ући у ту владу?

Др Шешељ: Не, ми у ту владу нећемо ући, то је опште позната чињеница. Ми то непрекидно понављамо. У такву владу ми нећемо да уђемо, у трговачку владу нећемо уопште.

Водитељ: Зашто кажете да је трговачка?

Др Шешељ: Зато што се воде закулисне трговине. Све што се дешава то је једна закулисна трговина социјалиста, ЈУЛ-а и Српског покрета обнове. Нова демократија је ту као нека мирођија. Међутим, данас су доживели нокаут и све су прилике да ће испасти из владе. Јер, социјалисти више немају никаквог разлога да и Новој демократији дају министарске мандате када је ту Српски покрет обнове и када са Српским покретом обнове имају комотну скупштинску већину.

И да се разумемо, не љутимо се ми због тога, то је њихово право. Али настављамо да делујемо као опозициона странка и да користимо све њихове слабости, све њихове грешке, све њихове пропусте да их жестоко критикујемо, па нека народ процењује. Значи, не оспоравамо да социјалисти, ЈУЛ и Српски покрет обнове имају пуно право да формирају коалицију, да формирају заједничку владу и да управљају Србијом док им траје мандат и док се жестоко не посвађају.

Радикали против председничког система

Водитељ: А ви ћете и даље бити контрола власти.

Др Шешељ: Да парламентарна контрола власти кроз критику наших посланика свега онога што не ваља.

Водитељ: Господине Шешељ, социјалисти имају већину у Већу грађана, док је ситуација у Већу република савим другачија, поготово сада, када је на челу Црне Горе дошао Мило Ђукановић.

Др Шешељ: У Већу република сада ће социјалисти и ЈУЛ имати 9 посланика, а мислим да Момир Булатовић има 6, то је 15. Они не могу имати већину, осим ако формирају коалицију са Српским покретом обнове.

Ако мислите на евентуалну промену Устава, треба им двотрећинска већина. Сетите се, прошле године, у лето, социјалисти су кренули јавно са иницијативом за промену Устава. Промену само једне одредбе, одредбе која се тиче председника Републике. Хтели су да председника Републике директно бирају грађани на непосредним изборима и да му појачају ауторитет и овлашћења.

Ми смо били одмах против, по нашем програму ми смо за чисти парламентаризам. Дакле, да парламент бира председника Републике и да председник Републике има веома сужена овлашћења. Али је Драшковић, у име Српског покрета обнове, одмах изјавио да ће он подржати такву промену Устава. Мислим да они на то рачунају. Али, опет им недостаје двотрећинска већина. Ако је укупно 9 социјалиста и јуловаца, 4 СПО, то је 13, и 6 из Булатовићеве странке, то је 19, то више није ни апсолутна већина. Тако да ће бити врло интересантна ситуација око тога.

Ми радикали ћемо увек гласати у складу са нашим програмом. Ми смо за јачање савезне државе, за преузимање све више функција од федералних јединица, то је по нашем програму. Али, по питању председника Републике, ми смо за парламентаризам. Ми смо против председничког система.

Не могу се уредбом мењати закони

Водитељ: Уредба о финансијској дисциплини тек што је заживела, а данас је Мирко Марјановић наговестио повлачење те уредбе.

Др Шешељ: Наравно, мора да је повуче. Не може то да опстане.

Прво, уредба не ваља као таква, јер се то решава законом, а не уредбом. Не може се уредбом решавати законска материја и не могу се уредбом мењати закони. То је противуствано.

Али, садржај Уредбе би могао да функционише да смо ми у некој нормалној друштвеној ситуацији. Да ми имамо банке.

На Западу, у Америци, у Енглеској, Француској, Немачкој, све ово што Уредба код нас прописује да мора да се обавља преко банака, већ деценијама се обавља искључиво преко банака. Нећете наћи Американца у Америци који има 1000 долара у кешу. То би било добро да ми имамо банке, али ми немамо банке. Ако су мени ове банке заробиле стару девизну штедњу, док ми не врате стару девизну штедњу нећу да имам посла са њима.

Држава и банке

Водитељ: Поверење, како вратити?

Др Шешељ: Како вратити поверење када су нам заробили стару девизну штедњу? Мени нису много, хвала Богу, али има људи који су ојађени. Па онда кроз Југоскандик, Дафимент банку и друге неке банке.

Све су то биле банке са лиценцом Народне банке Југославије. Држава мора да сноси одговорност за њихово половање.

У Америци држава одговара и гарантује грађанима да ће надокнадити сваку штету до 100.000 \$ ако грађанин штети у било којој банци. Грађанин је неприкосновен. Може банка да пропадне, али грађанин од државе лобије оно што је његово до 100.000 \$. Значи, гарантују обичним грађанима, а оним бизнисменима, или крупним богатима нема гаранција. Али, они расподеле у много банака своје богатство, никада не држе све у једној банци. Али, обичним грађанима држава прискаче у помоћ.

Код нас годинама већ нико ни не помишља да врати стару девизну штедњу, а терају нас да новац држимо у банкама. И сада, одете на шалтер банке не можете да дигнете своје паре, је ли тако? Не можете ни плату целу да ди-

гнете, него дневно 500 динара, или шта ја знам.

Из левог у десни џеп

Водитељ: У последње време вредност динара доста осцилира. Кажу да је један од разлога за враћање Уредбе стабилизовање курса динара.

Др Шешељ: То није тачно. Уредбу су морали да повуку јер је бесмислена у садашњим условима. А курс динара су стабилизovali тако што су вишак повукли из оптицаја. А вишак се појавио када су динарима кренули да купују девизе, да плате руски гас и наштампали огромне количине новца.

А прошле године су погрешили што су давали кредите друштвеним фирмама. Ако се сећате, ми смо то оштро напали. Када су добили милијарду и по марака од приватизације државне телефонске компаније, требали су тим парама одмах да исплаћују пензије, заостала социјална давања. Тај би новац опет отишао у производњу, али би отишао способним фирмама.

Овако су капом и шаком давали кредите СПС-овском и ЈУЛ-овском лобију и много тих пара је испурило у иностранство, они произведу робу, па извезу, продају у иностранству и тамо ос-

таве девизе. И мало ко од њих враћа тај кредит. Тај кредит се не враћа, како смо и ми нагостили.

Знате, када држава даје друштвеним фирмама кредите, то је као да сама себи даје кредите, из левог џепа премешта у десни џеп. То је смешно. Ако су хтели да дају кредите, требали су да дају приватним фирмама, да приватник потпише хипотекарни уговор. Па ако не може да врати до одређеног рока, плени му се имовина. Како ћете друштвеним фирмама пленити имовину, смешно. Друштвена својина је заправо један прикривени облик државне својине. Сам појам друштвене својине ни где у свету не постоји.

Беле врране у Европи

Водитељ: Како видите у наредном периоду, у блиској будућности, привреду Србије и Југославије. Да ли ће доћи до још веће репресије?

Др Шешељ: Под овим режимом наравно да хоће, јер овај режим нема исправну концепцију изласка из кризе. Ми једини каснимо са приватизацијом у целој источној Европи.

Водитељ: Ту се нешто стало.

На политичкој ветрометини – Брчко је жила куцавица Републике Српске

Др Шешел: Код нас се никада озбиљно у то није ни ушло. Имали смо једну приватизацију по лошем концепту Анте Марковића, а онда смо имали тзв. Бинђићев закон из 1994. године, којим је све враћено у првобитно стање. С којим се ишло на ревалоризацију. Не зна се шта је гора појава у нашем економском животу. Сви су обавили већ одавно приватизацију у Европи, само ми нисмо. Без приватизације нема економског напретка. Док се не зна ко је власник фабрике, не може се даље. Да ли ће власници бити радници, акционари, да ли ће бити грађани, деоничари, да ли ће бити страни неки купци, уопште није битно, али мора да се зна ко је власник. Док се не зна

лу фреквенција, и већ су у конкурсу одмах одредили неке непремостиве препреке. Рецимо, многе фирме које су почеле приватно да емитују телевизијски и радио програм нису за то регистроване у Привредном суду. А по закону се сада и не могу регистровати у Привредном суду ако не прибаве фреквенцију. А да би прибавили фреквенцију морају донети доказ да су регистровани за радио-дифузију. И то је намерно направљено, то мешетарство. Значи, једно без другог не може, да бисте један документ извадили, морате да имате други, а не можете оба у истом тренутку. Затим, траже, рецимо, грађевинске дозволе, траже тако још неке ствари што нико никада раније није

но добро, као рудник, као реке, и њихово коришћење мора да се плати, јер оне нису неисцрпне. Не може неограничен број корисника фреквенција да се појави.

Али, држава мора паметно да одмери колика ће се такса плаћати. Једна такса да буде за централне фреквенције, једна за регионалне и једна за локалне. Такса мора бити толика да је стимулативна, да буде онолика да се може наћи довољан број потенцијалних корисника фреквенција, да све фреквенције буду на располагању корисницима. Дакле, да ниједна не остане неискоришћена, а да се ниједан корисник не угуши.

Неко вече сам био на Телевизији "Па-

Посета Цетињу – спремност на дијалог

ко је власник, нема економског напретка.

Мешетарење са фреквенцијом

Водитељ: Ви сте били да се тржишни принцип уведе у медије, приликом поделе и фреквенција и дозвола за рад. Сада Савезно министарство нешто спрема око поделе фреквенција, Савезно и Републичко министарство за саобраћај и везе.

Др Шешел: Прво, то није разјашњено. Ко је компетентан да уопште додељује фреквенције? Да ли Републичко или Савезно министарство?

Рецимо да је Савезно, ако смо за јачање централне државе, нека буде Савезно. Расписали су конкурс за доде-

тражио. Ја не знам да ли је вама неко тражио грађевинску дозволу за телевизијски студио.

Водитељ: Сада су почели да траже и то.

Др Шешел: Сада траже за овај конкурс. Можете ли то прибавити до овог рока за конкурс? Ми знамо како је општинска администрација ажурна, некада то траје месецима. У Београду то траје по шест месеци док се прибаве та документа. И оно што је у свему овоме најопасније, то је намера Савезне владе да наплаћује огромне таксе за коришћење радио и телевизијских фреквенција. Ми се слажемо да таксе морају да постоје, да се морају плаћати. Јер, те фреквенције су једно национал-

лма". Власник Вујовић ми је рекао, пре емисије, да су чули у Савезној влади да ће за телевизију њиховог ранга, дакле, њихове јачине предајника и њиховог обима покривања територије Србије, годишња такса бити 750.000 динара. Такса која се не може платити. Која то телевизија може да плати, можда овај "Пинк", јер тамо је онај Жељко Митровић, јуловац који је ушао у разне друге криминалне активности, служи тамо за прање пара и шта је то њему дати 750.000 динара, то је 100.000 и нешто марака, баш га брига. Али, онај ко није ушао у прљаве послове, ко није ушао у криминал, како ће то да плати? И ако то заиста буде тачно, ако буду толико високе цене фреквенција, од-

носно висина таксе, многе телевизије ће бити на тај начин угушене.

О Косову и Метохији

Водитељ: Господине Шешел, да се мало дотакнемо и Косова, доста актуелна тема. Убиства припадника Министарства унутрашњих послова свакодневно се догађају на Косову. Немачки министар иностраних послова Клаус Кинкел је том приликом дао једну доста чудну изјаву, да је неподношљиво стање на Косову где мањина од 10% терористише већину од 90%. Доста данас има дипломатских делегација по Косову.

Др Шешел: Терористичке акције су доказ да овај режим није у стању да сузбије тероризам. Он је нешто покушавао, али онако млако, без довољно енергичности, без довољно одлучности. А Кинкел, очигледно, врши притисак, Немачка као држава врши притисак на Србију и Савезну Републику Југославију, они потпирују шиптарски сепаратизам и губе једну ствар из вила. Шиптари су мањина у Србији.

А шта је Косово и Метохија? Само саставни део Србије и ништа више.

Друго, Кинкел је најавио ускоро и долазак у Београд, ти ће се притисци дакле, повећавати, а циљ западних сила је да нам потпуно отму Косово и Метохију. Не могу одмах. Западне силе морају јавно да саопштавају да су против тероризма, да су против насилних решења. А оне тајно потпомажу терористичке акције, финансирају, дотурају оружје итд.

Треће, западне силе не могу одмах да кажу да су за отцепљење Косова и Метохије, јер би нарушиле неке нове принципе новог светског поретка. Стари принцип је био укључен у декларацију Конференције о европској безбедности и сарадњи о неповредивости граница у Европи. Тај принцип је порушен уједињењем Немачке, распадом Југославије, распадом Чехословачке, распадом Совјетског Савеза.

Онда су конституисали нови принцип када дође до распада држава, да се државе морају цепати по границама федералних јединица. Значи, не могу сада да се залажу за отцепљење Косова од Србије. Зато се залажу да Косово постане федерална јединица у саставу Савезне Републике Југославије, равноправна са Србијом и Црном Гором. А када постане федерална јединица, онда већ има услове, по новокомпонованом међународном јавном праву, да тражи отцепљење. Шиптари изађу на референдум, изгласају отцепљење, признају их велике силе и готово. То је суштина ове игре.

Политичке прилике у Републици Српској

Водитељ: Да мало пређемо на Републику Српску, има доста питања наших гледалаца, бар да искористимо ваш боравак овде да што више тема обрадимо.

Како коментаришете избор Милорада Додика за председника владе Републике Српске?

Др Шешел: Милорад Додик је изабран вољом парламентарне већине. Гласали и СДС нису имали довољно гласова да формирају владу, фалила су нам три посланичка мандата. Ви знате да је ту било доста фалсификата око гласова на подручју федерације, да су на вештачки начин убачени муслимански посланици у Народну скупштину Републике Српске, али сада шта је ту је. Када смо пристали да идемо на изборе са тим условима, онда морамо да носимо и последице.

И друго, Народна скупштина је конституисана, мандати су верификовани, и сваки од тих посланика има равноправно право гласа. Створена је коалиција Српског народног савеза Биљане Плавшић, Социјалистичке партије, Додикове странке независних социјалдемократа и муслиманских странака из муслиманско-хрватске федерације. И та коалиција је изгласала нову владу. Ми смо били против, ми смо се супротставили, међутим, ми смо одлучили да наставимо искључиво парламентарним облицима опозиционог деловања.

Било је неких идеја у Српској демократској странци, да се сада иде на формирање кризних штабова, да се спречава пренос власти. Ми нисмо хтели, ми смо рекли да то може само нанети додатну штету Републици Српској, може, практично, проузроковати поделу и уништење, а нас би могли да оптуже што је до тога дошло. Идемо чисто парламентарним путем, понашамо се легалистички.

А сам Додик је врло озбиљно напустио већ у старту. Уценио је западне силе ако Република Српска не добије Брчко да ће он поднети оставку. И уценио је западне силе сада приликом боравка у Вашингтону ако Република Српска не добије већу материјалну помоћ, у првој транши одмах 50 милиона долара, да ће поднети оставку. Ми га држимо за реч. Ако успе да сачува Брчко имаће и нашу подршку. Толико је Брчко важно за Републику Српску да ми прелазимо преко свих идеолошких баријера и наравно, ако добије финансијску помоћ од Запада, сачуваће своју власт. Ако не добије, неће дуго опстати његова влада.

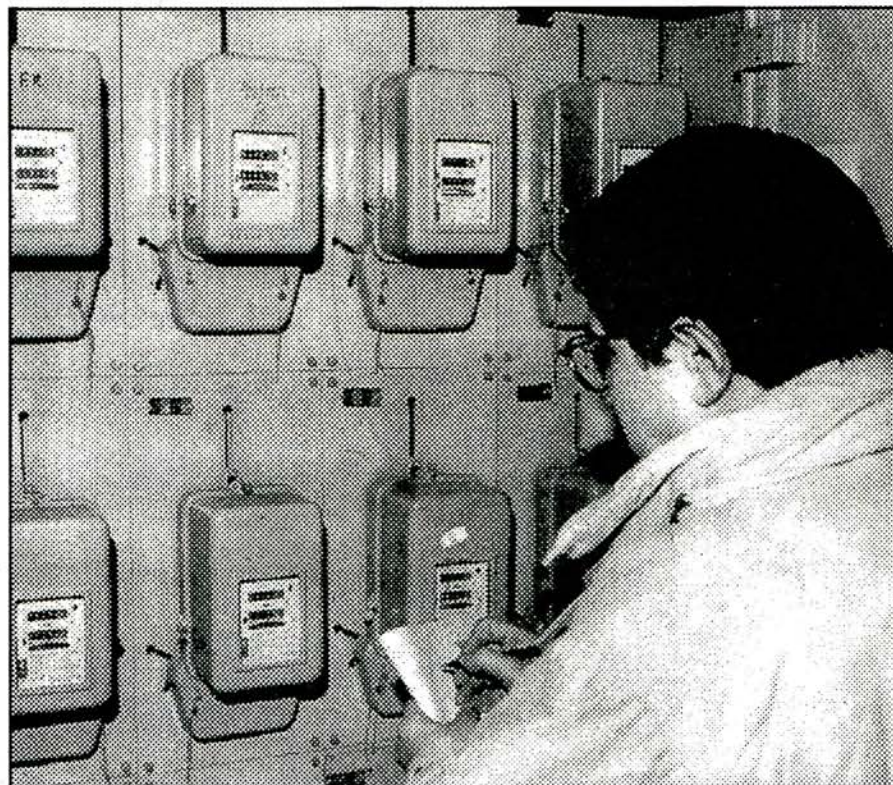
Око Брчког нема цењкања

Водитељ: Шта мислите, шта ће Американци заузврат да траже, уколико дају толико финансијских средстава?

Др Шешел: Они су већ добили много, страшно много. Српска демократска странка је оборена са власти. То је њима био трн у оку. Већ су добили, е сада то што су добили морају да поткрепе уступцима Србима. Уступцима по питању Брчког и финансијске помоћи. Ако то не ураде СДС се можда неће сама вратити на власт, али у коалицији са Српском радикалном странком то је врло могуће, јер ми нове изборе, на свим нивоима, у Републици Српској имамо већ у септембру. Тако је прописано Дејтонским споразумом.

Водитељ: Какав је став српских радикала по питању Брчког?

Др Шешел: Ми сматрамо да је Брчко неприкосновено српска територија и ту никаквих цењкања, по нама, не

Такса на бројило – износ од 25 динара разрезала је РТ Србије

може бити, никаквих уступака са српске стране.

Инаугурација Мила Букановића

Водитељ: Присуствовали сте, господине Шешел, инаугурацији Мила Букановића на Цетињу. Да ли то значи да ћете остварити сарадњу са новим председником Црне Горе?

Др Шешел: То не значи да ћемо остварити сарадњу, то значи да смо спремни за дијалог. Ми нисмо странка мржње, ми смо спремни да разговарамо са свима.

Друго, у извесној помирителској улози смо се нашли у Црној Гори. Ја сам имао тамо три наступа на државној телевизији, па онда на SKY сату, и на Blou тоопи, у Подгорици и Херцег Новом. И мислим да сам тим наступом доста утицао да се мало смире страсти, тамо је већ дошло до крвопролића. Могло се десити да људи изгину, много је људи тешко рањено.

Наступио сам на исти онај начин на који ми радикали наступамо и у Србији када дође до сличних ситуација. Када дође до крвопролића, треба се оканити свих страначких политичких амбиција, треба спашавати државу и народ. Јер, ми никада нећемо пристати, ми српски радикали, да људски животи буду цена која се плаћа нашим настојањима да дођемо на власт. Нисмо спремни да жртвујемо туђу децу, њихове животе да би се дочепали

Бранислав Ивковић
– деструктивни министар

власти. Мислим да је то отрежњујуће деловало и у Црној Гори.

Треће, ми смо самостална политичка партија, ми не следимо никога, нисмо ничији следбеници, идемо самостално на парламентарне изборе у Црној Гори. Тачно је да смо прошле године подржали Момира Булатовића на председничким изборима, јавно, отворено. Његова програмска платформа нам је била нешто ближа од Букановићеве, али на парламентарне изборе идемо сами.

И на крају, знате, ја нисам могао одолети, пошто су ме 1994. године протерали из Црне Горе, мене и моју породицу, и моје најближе сараднике, носили су ме као владика на јуначким рукама, кроз српску Боку. Две године су ми забрањивали улазак у Црну Гору, нема шта нам тамо нису радили. Нисам могао одолети да се овог пута не појавим тријумфално на Цетињу. Знате, тамо сам веома лепо био дочекан, френетичним аплаузом окупљених грађана испред владиног дома, испред хотела Гранд, итд.

Дефиниција политике, борба за власт

Водитељ: Пензионер Ђуро Стојановић из Пожеге каже: господине Шешел, због чега се ви, председници политичких странака, борите толико за власт, све што сте нам обећали на телевизији да ћемо добро да живимо од тога су нам остали само празни шепови.

Др Шешел: Нисмо још дошли на власт. Ми све што обећавамо, обећавамо да ћемо остварити када дођемо на власт. А нисмо народу били још довољно убедљиви. Јер, да смо народу били довољно убедљиви, не бисмо имали 82 посланика него најмање 126. Да смо имали 126 посланика, преузели би власт и онда би грађани могли да нас прозивају јесмо ли испунили обећање или нисмо.

А свако онај ко се бави политиком бори се за власт. Основна дефиниција политике је борба за власт. Борба за

Ивковићев инат и булдожери – сиротиња извукла дебљи крај

власт је суштина политике. Не играмо ми кликере, ми се бавимо политиком да бисмо освојили власт.

РТС намет на вилајет

Водитељ: Усвојили сте закон са социјалистима да се плаћа ТВ такса, а то је данас месечно 25 динара. Касније сте поднели амандман да се укине, због чега је то до сада...

Др Шешел: Ми нисмо усвојили закон да се увече такса. Такса је постојала и раније. Од када постоји телевизија у нашој земљи плаћа се такса. Државној телевизији се плаћа такса. Али је закон регулисао да се та такса више не плаћа тако што ће инкасантићи од врата до врата или што ће поштар носити тај одрезак и наплаћивати, него да се аутоматски плаћа уз рачун за струју. И то је добар начин плаћања.

Водитељ: И не може да се избегне.

Др Шешел: Ако мора да се плаћа такса, онда је ово најбољи начин наплате. Најгоре је када се пропише такса па неко плати, неко не плати. Што бих ја плаћао а да ви не плаћате?

Значи, ако постоји такса на телевизију, онда се мора обезбедити да сви плаћају ту таксу. Али, та такса је превисока. 25 динара је превисоко, да је 5 динара нико се не би љутио, а и 5 динара је довољно.

Ако у нашој земљи има два милиона електричних бројила, односно два милиона домаћинстава, најмање је, дакле, два милиона телевизора, јер већ многе породице имају по два телевизора. Онда је то месечно 10 милиона динара. То је за државну телевизију више него довољно. А државна телевизија се расипа. Овако прима пет пута више, то је 50 милиона динара. То су огромне паре и превелики је то буџет за државну телевизију. Ми смо за то да се тај износ смањи на 5 динара. Па нека државна телевизија и на други начин обезбеђује паре, преко реклама, преко овога, преко онога.

Ко са Вуком такве сади...

Водитељ: Шта мислите, да сте били у добрим односима са кумом и нашли заједнички језик, да ли би сада имали власт и да грађани боље живе? Када планирате доћи на власт и које године, пита пензионер Ђуро Стојановић.

Др Шешел: Ја се са кумом никада нисам ни свађао као са кумом, знате. Ми смо дошли у сукоб из политичких разлога. Онда је Драшковић у свему томе изгубио компас и морално дефинитивно пао. Не склапају се коалиције са кумом, него са политичким партијером. А многи од оних који су раније са Драшковићем склапали коалиције, данас се горко кају. Рецимо, Демократска странка, чупају косу због тога. А недавно су демократе излепиле цео Београд плакатима, и доста градова у унутрашњости Србије, не знам

да ли се то у Пожеги појавило, где су позивали мене и Драшковића на уједињење.

Водитељ: То је као неки пробни балон био?

Др Шешел: Не, него они су више пута јели са Драшковићем оно што нормални људи не једу, па им се згадило, распала им се коалиција, а сада траже од нас да то исто једемо. А нама је доста ова школа коју смо научили на примеру демократа, да је не понављамо сада.

То су увек коалиције хаоса. Можда то у унутрашњости није увек тако, јер у унутрашњост не допире толико воља страначких централа из Београда. Али у многим градовима јесте, поготово у Београду, а и у Новом Саду, Панчеву, Вршцу, Зрењанину, Нишу, Крагујевцу, Чачку. То су градови где је та коалиција у тешкој кризи. Где је непрекидно у кризи, непрекидно свађе, преваре, једни друге намагарче, насамаре, нема шта се не дешава. То су чињенице.

Како онда да ми у такву нездраву коалицију улазимо? Да се обрукамо, да изгубимо образ. Да народ сутра каже сви су они исти. Ми то нећемо. Ми радикали и јесмо посебни, битно се разликујемо од осталих и не улазимо у такве ствари.

Помоћ у границама могућности

Водитељ: Мајка једног инвалида каже. "Чула сам да се у Земуну прави стамбена зграда за инвалиде са специјалним прилазима за колица. Због болести син је приморан да живи у Београду, па ме интересују услови под којима би могао да се пријави за овакав стан".

Др Шешел: Нажалост, не прави се таква зграда у Земуну. Ми смо нешто станова доделили инвалидима, могли смо да доделимо само оним инвалидима овог рата који су пријављени на подручју општине Земун, без обзира да ли су држављани или избеглице. Ми ту разлике нисмо правили, знате. Али, морали су бити пријављени на територији наше општине. Не можемо да додељујемо станове грађанима са подручја других општина.

Радикали су гласали против

Ми смо давали бесплатно и већи број плацева за индивидуалну стамбену изградњу, скоро 200 плацева смо дали инвалидима и породицама палих бораца. Буквално свима који су се јавили на конкурс. И давали смо материјалну помоћ у више наврата, новчану помоћ. То су били солидни износи од 1000, некада 2000 динара. Највише смо дали деци палих бораца, мислим укупно око 5000 динара у току прошле године. Отприлике је тако.

Водитељ: Гледатељка Марина каже: "Председник Југославије изабран је гла-

сом радикала, са 29 гласова, како и зашто?"

Др Шешел: Није истина. Председник Савезне Републике Југославије није изабран гласовима радикала. Него гласовима социјалиста, Демократске партије социјалиста Црне Горе, јулована, Нове демократије и још је по неки глас добио. Ми радикали смо гласали против. Ја сам јавно пред свима, чак и пред новинарима, гласао против. Ми смо сви гласали против.

Водитељ: Прокоментаришите Кораксове карикатуре?

Др Шешел: Некада има неку успешну карикатуру, некада није баш тако успешан. Али што бих ја карикатуре коментарисао?

Ми радикали имамо много бољег карикатуриста, Синишу Аксентијевића, главног уредника "Велике Србије". Не знам да ли сте имали прилике да видите његове карикатуре у "Великој Србији" и "Земунским новинама". Мислимо да је много бољи од Коракса.

Не дај Боже државу без опозиције

Водитељ: Гледатељка Марина пита: са њима (тзв. опозиција) и овима (власт) стандард житеља Србије 10 пута је мањи него 1990. године. Зашто се бар они, мисли на опозицију, не уклоне са политичке сцене како би народ живео боље?

Др Шешел: Да се опозиција уклони или да се власт уклони?

Водитељ: Зашто бар они, опозиција, се не уклоне са политичке сцене како би народ живео боље.

Др Шешел: Знамо како да се опозиција уклони са политичке сцене? Не дај Боже да икада више живимо у држави у којој не постоји опозиција. У којој влада власт без опозиције.

Водитељ: Једнопартиски систем.

Др Шешел: Да. А ми ћемо уклонити ову власт када добијемо довољан број гласова на изборима. Ево, ми смо већ стигли ту негде до 1,200.000-1,300.000 гласова, треба нам још око 600.000 гласова, да преуземо власт.

Водитељ: Гледалац из Пожеге: Да ли ћете коначно учинити нешто по питању пореза на струју који сте ви увели?

Др Шешел: Порез на струју нисмо увели. А што се тиче ове таксе већ сам изразио став. Такса је превисока, а таксу није одређивала Народна скупштина него Влада. Влада одлучује колики ће бити износ таксе. А скупштина је само прописала да се наплата врши уз рачун за струју. Код нас је превисока и цена струје и висина таксе.

Пензије и посланичке плате

Водитељ: Како бисте се ви осећали као пензионер, када пензије још нису стигле и немате новца да купите свеће сутра за задушнице?

Др Шешел: Веома бих се лоше осећао, наравно. Саосећам са пензионери-ма. Знате, моја плата је плата савезног посланика, прилично висока, немам никаквих других примања осим тога. То је прилично висока плата у нашим условима.

Али живим врло скромно јер имам веома бројну породицу. И саосећам са свима онима који немају. Са том платом која је скоро 5000 динара, али морате признати да ми радикали једини и кажемо колика је та плата, увек смо

да се удала за мене. То је време оних наших жестоких сукоба.

У Земуну нема непотизма

Водитељ: Да ли ви нисте хтели или нисте могли да јој нађете посао?

Др Шешел: Сада бих могао, али не могу ја своју жену да запошљавам у општини Земун. Ми смо запослили тамо скоро 100 људи, има ту доста људи из наше странке. Али нисам запошљавао

И живимо веома скромно. Плата углавном буде за храну и да се плате ове основне комуналије, а за друге ствари, за одећу, играчке ако претекне.

Успон радикала

Водитељ: Да ли осећате личну одговорност за лоше резултате на локалним изборима у Ужичком округу?

Др Шешел: Ја мислим да смо ми имали прилично солидне резултате какво нам је било стање у странци када смо ушли у изборе. Имало смо посебно лоше стање у странци у општини Ужице. И тамо су нас издали председник општинског одбора, то је био неки лекар, и још једна група људи око њега шгуровала је са неким другим странкама, и они су нам упропастили страначки рад у Ужичкој општини. То се онда рефлектовало на цели округ.

Ми смо уложили много труда и напора, и средили смо стање у странци у свим општинама Златиборског округа. Сада смо веома задовољни радом странке. Ми већ имамо три републичка посланика и једног савезног из Златиборског округа, из ужичке изборне јединице. На следећим изборима мислим да ће резултати бити много бољи. И ми смо много напредовали, а и конкуренција нам је углавном пропала. И левица и ове друге опозиционе странке у веома су лошем стању.

Лопов је социјалиста

Водитељ: Гледатељка из Ариља каже: скоро је ухапшен један референт из Земунске општине који је за издавање дозвола за трафике узимао по неколико хиљада марака. Да ли је он био члан ваше странке?

Др Шешел: Не, био је члан Социјалистичке партије Србије и то истакнути активиста. Ми, када смо дошли на власт у општини Земун, никога нисмо отпустили од затечених службеника. Никога. И никог нисмо померали на друго радно место због тога што је члан неке странке, било које. Али, прогонили смо корупцију, криминал.

Инат Бранислава Ивковића

Одмах у старту једну начелницу смо ухватили у криминалу. Суспендовали смо је и поднели кривичну пријаву. Ово је други који је ухапшен, за кога су постојали докази за корупцију, за примање мита. За злоупотребу службеног положаја. Још се сумња на неколико службеника, али док не прикупимо довољно доказа не желимо да пренаглимо, не желимо да неког оптужимо, па да се испостави да нисмо у праву. Знате, то су веома осетљиве ствари. Али, борбу против корупције ипак водимо упорно и ситуација је сада неупоредиво боља. Овај се зове Владо Филиповић, истакнути је активиста општинског одбора Социјалистичке партије Србије. Још је у затвору.

Велике силе нам руше државу

говорили како се кретала од Аврамовићевог новог динара била је 500 динара, ево стигла је до близу 5000 динара месечно.

Водитељ: У висини 1000 марака, увек је била.

Др Шешел: Да. Ја лично од те плате издржавам супругу која не ради, која је остала без посла, отпуштена је ка-

своје рођаке, ми не радимо као СПО у градској скупштини Београда. Све рођаци функционери. Код нас тога нема.

Водитељ: Нема непотизма у Земуну, значи?

Др Шешел: Непотизма сигурно нема. Па издржавам троје деце, издржавам мајку, сестру и тетку. Има нас доста.

Водитељ: Читамо у новинама да је Бранислав Ивковић послао булдоже-ре да руше објекте по Земуну.

Др Шешељ: Јесте, и то је чисто тера-ње једног ината. Порушили су три об-јекта, објекти су били бесправни и оп-штина им није дала решење за поста-вљање. Општина им је наложила да их уклоне, али нисмо хтели да их руши-мо, зато што никоме нису сметали.

Били су на местима где је забрање-но подизање објеката. Али нису ни-коме сметали, и опет, људи су нешто радили. Од нечега живели. Сиромаш-нији људи су то подигли. Један од тих објеката је председника удружења Рома, његова кћерка је радила са још двоје из-беглица. Ми смо њима дали све да се об-јекат мора уклонити, да је бесправан, све смо, дакле, провели по управном поступку. Али нисмо ишли на извр-шење, нисмо заказивали рушење. Рачу-намо да прође две, три године док се ис-кобељамо из ове кризе, па онда после, када економија мало процвета, онда се све може уклонити, оно што смета, што је бесправно итд. А Ивковић је хтео да тера инат. И дошао булдожерима, толи-ко су били брутални, да су један сема-фор уништили рушећи један од обје-ката.

Водитељ: Зоран из Лучана: Пошто сте ви гласали и донели чувену таксу на бројило, када можемо очекивати да се та такса укине? Ово је трећи пут, ја мислим.

Др Шешељ: Ја сам рекао да је најре-алније очекивати да се износ таксе смањи. У принципу, ми нисмо ни про-тив укидања, али је питање да није пре-рано то укидање. Хтели смо, нервира-ли смо социјалисте 1993. године и по-днели смо закон за укидање таксе, зна-ли смо да не може проћи у оном одно-су снага. Али, најреалније је да се сма-њи на рецимо 5 динара. Онда се нико не би бунио.

Доказивање фалсификата

Водитељ: Група пензионера: прича се да је Шешељ на прошлим изборима добио више гласова од Милутиновића, али пошто му је забрањено од не-ких моћника, морао је да одустане. Да ли је то тачно?

Др Шешељ: Није ми ни са чије стра-не забрањено, него су ми избори покра-дени. Фалсификовани су резултати и, као што видите, ми не одустајемо од доказивања да су избори заиста фал-сификовани. Ја сам најавио четири спе-цијална издања "Велике Србије" на ту тему, и један документарни филм ко-ји ћемо приказати у закупљеним тер-минима на свим локалним телевизи-јама у Србији, где то буде могуће.

То је наш начин борбе. И непре-кидно то понављамо. Рецимо, оду Дра-ган Тодоровић и Стево Драгишић код Милана Милутиновића и прво му са-спу у лице да је на основу фалсифи-кованих изборних резултата дошао на ту функцију. Па излазе из његове кан-

целарије и то понове новинарима. Ми од тога не одустајемо. Шта сада треба, да дубимо на глави или да сада изази-вамо хаос на улицама, крвопролиће. То нећемо.

Мораторијум на мућке

Водитељ: Зашто посланици Српске радикалне странке не заузимају неке веће функције у влади, у Републици и Федерацији, сходно броју посланика? Ако се овако настави, онда ће углед Ср-пске радикалне странке опасти и резу-лтата на изборима неће бити.

Др Шешељ: Места у влади се не за-узимају пропорционално броју посла-ника у скупштини. Владу формира скуп-штинска већина. А скупштинска већина се може на различите начине кон-ституисати. Може једна странка има-ти већину, онда она сама формира вла-ду. Или се склапају коалиције. И ле-вици и Српском покрету обнове овог пута је више одговарало да сами фор-мирају коалицију, али не и са радика-лима, јер онда очекују већу поделу пле-на. А знају да са радикалима поделе плена практично и нема, да смо најс-трожији према својим људима и да ћемо се тако понашати и према евен-туалним коалиционим партнерима. За-то нас нико од њих не жели у влади.

Заштита угрожених структура

Водитељ: Да ли би Шешељ пристао да буде заштитник нас пензионера да се ми пријавимо преко организације Српске радикалне странке, која посто-ји у сваком месту, па да нас заступају на суду у погледу остварења права за не примање, до сада, просечно пет пен-зија. Ми смо на ивици беде, доста пен-зионера се јавља.

Др Шешељ: То заступање на суду не може никакав ефекат да произведе. Али ми смо заступници пензионера и у Републичкој и у Савезној скупштини и у свим јавним наступима. То не значи сада да ми то право себи присвајамо, ми желимо да се све странке боре за пра-ва пензионера. Ми не желимо да при-свајамо ниједну струковну организа-цију, ниједан синдикат, ниједно удру-жење грађана. Али, боримо се за пен-зионере као што се боримо за све друге структуре грађана Србије. За све оне који су угрожени.

Водитељ: Ђакон Милић има четири питања, прво како тумачите народну изреку "Коме се молити, није га љу-тити" у контексту вашег односе према моћницима, Америке и Немачке?

Др Шешељ: Ја мислим да ми нема-мо посебног разлога да љутимо те мо-ћнике, а не треба ни да им се молимо

Дража Михаиловић (снимак из 1937. године)
– једини који се борио за интересе Србије

Чича са српским народом

ни да клечимо на коленима пред њима. Јер, ако покажемо слабост и ако попуштамо, њихови апетити су све већи и већи. Морамо да им се супротставимо и да им кажемо: е, сада је крај. Не можемо даље. Уништавате нас.

Водитељ: Да ли смо довољно кадри да се супротставимо?

Др Шешељ: Ова власт сада није. Радикалска власт би била кадра. И другачије би нас они третирали, много би нас озбиљније третирали.

Велике силе разграђују Србију

Водитељ: Како тумачите косовски завет и поступак кнеза Лазара, да ли је касније Милица издала Лазара дајући Оливеру Бајазиту?

Др Шешељ: Ја мислим да је био исправан поступак и кнеза Лазара и његове супруге Милице.

Прво, кнез Лазар је морао да се бори за српску државу. И он је покушао да је одбрани, није успео. Када је српска војска потучена на Косову, царица Милица је радила оно што је за државу најпаметније, она је жртвовала своју кћерку да Србији обезбеди извештан предак. И обезбедила је. Дакле, у једном тренутку је спасла оно што се могло спасити.

Историјске личности под лупом

Али, проблем је у томе што велике силе не траже да се нека наша принцеза уда за њиховог принца, што велике силе од нас не траже да им будемо савезници. Што велике силе од нас не траже да им испунимо неке уступке па да сачувамо целу државу. Велике силе желе да нам разоре државу. Тако се понашају. Већ су разориле великим делом. Велике силе би да Србију сведу на Београдски пашалук. Е, то не можемо прихватити.

Водитељ: Кратко одговорите: ко се у Другом светском рату борио за интересе Србије – Тито, Дража, Љотић, Недић?

Др Шешељ: За интересе Србије борио се само Дража Михајловић. Тито је био изразити антисрбин, зликовац и злочинац. Заблудели Срби су кренули за њим. Тито је био злочинац и у Првом светском рату, лично је учествовао као аустроугарски подофицир у зверствима над српским сељацима, поготово у Мачви. То су историјске чињенице. То је показао и Васа Казимировић у својој четвортомној књизи "Србија Југославије од 1914-1941. године". Та књига је изашла непосредно пред смрт Васа Казимировића, иначе значајног историчара.

Што се тиче Милана Недића, он је, такође, покушао спасити оно што се спасити може. Годину дана он се нећкао и колебао када су му Немци нудили и вршили притисак да формира квислиншку владу. На крају је пристао да би се спасло нешто од Србије и српског народа. Па је онда он преговарао са Немцима, тражио уступке, тражио да му се припоји део Босне и Херцеговине, да се припоји Банат. Немци су дали Банат Недићевој Србији, под Недићеву власт. У једном тренутку су размишљали да му дају и део Босне и Херцеговине, па су онда одустали под Павелићевим притисцима. Али, у сваком случају, Недић је једна трагична историјска личност.

А Љотић је фашиста по опредељењу и директни немачки слуга. За Љотића не може ништа позитивно да се каже.

Бог је суштина доброга

Водитељ: Четврто питање, да ли сте ви одговорни за своје политичке ставове и поступке или, другим речима, бојите ли се Бога?

Др Шешељ: Одговоран сам пред својом странком, Српском радикалном странком. Одговоран сам пред својим гласачима у политичком смислу. У моралном смислу одговоран сам пред судом Божијим, наравно, и пред судом својих потомака. Своје деце.

Бога поштујем, а не бојим га се. Мислим да је Бог у духовном смислу суштина доброга. Мислим да сам моралан човек, да се држим основних морал-

них закона и етичких принципа. Зато ме није страх од Божијег суда.

Водитељ: Драшко из Пожеге, какав је ваш однос са странком Србија-Заједно. Да ли сте контактирали са њима и постоји ли било какав облик сарадње?

Др Шешељ: Имали смо неке контакте, додуше само телефонски са Велимиром Илићем. Томислав Николић се са њим и састајао. Не искључујемо, у будућности, неке облике сарадње. Имали смо недавно контакте са Ђинђићем, Коштуницом и Вељом Илићем, па смо се договарали ако дође до ванредних избора да заједнички контролишемо изборни процес. То је дакле...

Водитељ: Један вид сарадње.

Др Шешељ: Што је у заједничком интересу свих. Са Демократском странком имамо извесне договоре који се тичу градске власти Београда и наступа у Градској скупштини. А са Велимиром Илићем нисмо имали нешто конкретније у том правцу, али не искључујемо могућност.

Водитељ: Бошко Мајсторовић: да ли ћете учествовати у формирању владе, уколико не дође до споразума СПО-СПС.

Др Шешељ: Не. Ми ћемо онда захтевати нове изборе. Ако пропадну случајно, али сада више не верујем да је то могуће, споразум између социјалиста, ЈУЛ-а и Српског покрета обнове, ми ћемо insistирати на ванредним изборима.

Против рушилачких коалиција

Водитељ: Да ли ћете се удружити са осталом демократском опозицијом у рушењу постојећег режима?

Др Шешељ: Та удруживања, то ми је увек сумњива ствар. Не можемо се ми удруживати за рушење, можемо се удруживати да би постигли нешто позитивно, а не за негативно. Рушилачке коалиције никада у историји нису успевале. Да ово рушимо, а шта ћемо даље? Ево шта ћемо даље, показали су демократи и СПО у Београду. Је ли то велика брука и срамота? Ми смо спремни за позитиван програм. Ми смо у стању са неким да се договоримо шта ћемо ми да радимо да буде боље. Ове и није толико тешко срушити колико је тешко понудити неку адекватну алтернативу народу. Због тога смо увек били опрезни код неких коалиционих споразумевања.

Водитељ: Какав је сада однос Српске демократске странке са Демократском странком?

Др Шешељ: У извесном смислу коректан однос. Рекао сам већ да та сарадња постоји на градском нивоу у Београду. Што се тиче других ствари видећемо, не треба бити претенциозан. Не треба се залетати у неке страсне загревање, љубљења, братимљења, па

се онда после жестоко свађати. Опрезно, полако, постепено.

Водитељ: Избеглица из Пожеге, Јова, има два питања. Ваше мишљење о странци Староседелца Србије и ко су они у ствари?

Др Шешел: То је један психопата, неки Влајко Поповић, тежак лудак, мислим да његова странка и нема чланове. Али, лудачки наступа и што је најгоре, он уопште није Србијанац, он је Херцеговац пореклом. Али, човек полудео и шта да се ради. Може се десити да и Херцеговац полуди.

Дугорочни процес пропадања

Водитељ: Прокоментаришите кон-

ће успети, видећемо на следећим изборима. Али, у сваком случају, мислим да је то боља варијанта од дела СПО-а који и даље следи Вука Драшковића. Чини се да је Илићева варијанта чистија, поштенија, моралнија. Али, све ће то гласачи да процењују на следећим изборима.

За враћање српских симбола

Водитељ: Срећко Цветић: како мислите да освојите гласове када ваш орао нема круну Немањића?

Др Шешел: Тај господин није читао програм Српске радикалне странке.

нели реafirмацији тих славних слободарских традиција. Не потенцирајући обнову грађанског рата у Србији него делујући на помирењу. Један од сегмената у настанку Српске радикалне странке био је Српски четнички покрет. Тако да наш двоглави орао нема круну, четнички двоглави орао није имао круну, али је имао укрштене мачеве у канџама.

Већина Срба није за монархију

Водитељ: Зашто вам смета монархија, исти вас гледалац пита.

Др Шешел: Уопште ми не смета мо-

Већина народа у Србији није за монархију

стацију да је Србија тренутно најгора држава у Европи са економског становишта.

Др Шешел: Не знам баш да ли је најгора. Има држава са тежом економском ситуацијом. Албанија има тежу економску ситуацију. Мислим Бугарска, Румунија, Белорусија да имају тежу економску ситуацију. Нисам сигуран да је боље ни у Украјини. Али, код њих се брже ситуација мења набоље, а код нас и даље траје процес пропадања. То је разлика. У једном моменту врло брзо они нас могу стићи и престићи.

Водитељ: Шта мислите о Вељи Илићу и његовој странци?

Др Шешел: Ја се лично, такорећи, не познајем са Велимиром Илићем, он је припадао другој политичкој партији, сада је формирао нову странку. Да ли

Четврта тачка нашег програма у 100 тачака, садржи залагање да се врате стари српски симболи, застава црвено, плаво, бела без икаквих идеолошких обележја. Химна Боже правде, и двоглави бели орао са царском круном Немањића као грб Србије. То стоји у нашем програму.

Наш страначки амблем нема круну. Зашто? Зато што је наш двоглави орао са укрштеним мачевима, модификовани стари четнички грб. Из времена пре Балканских ратова. С тим што је тај првобитни четнички грб имао мртвачку главу на грудима, ми смо скинули ту мртвачку главу и ставили штит са крстом и четири оцила. Мало је сада демодесте наступити са том мртвачком главом. Али, у нашој традицији су укључене и традиције српског четништва. Ми смо поносни што смо допри-

нархија, него нисам за монархију. Ако се нађе довољно гласача који ће гласати неку монархистичку странку, па она сутра уведе монархију, ако то буде по вољи народа, ми немамо ништа против. Али, већина народа у Србији није за монархију. Ја лично нисам, и Српска радикална странка није за монархију. Ми смо за републику. Објашњавао сам раније, и на вашој телевизији више аргумената сам износио, зашто нисмо за монархију. То је депласирано питање. Дајте да решимо економске и социјалне проблеме, да заштитимо националне интересе. А докони, беспослени људи расправљају данас о монархији.

Водитељ: Објашњавали сте и следеће питање, веома често се поставља. Да ли сте по народности Србин или Хрват?

Др Шешељ: Смешно питање. Може ваш гледалац да то пита Вука Драшковића. Он ће му све објаснити.

Дипломатија професионалцима

Водитељ: Зашто вам толико смета аранжман Драшковића и социјалиста, када се зна да сте им ви дали легитимитет 1992. године?

Др Шешељ: Уопште ми не смета тај аранжман. Они имају право на тај аранжман. А ми ћемо се борити против њих. Они су нам конкуренција, они су нам политички противници. Ми смо подржали Милошевића, 1992. године, јер је бранио западне српске земље. Водио исправну националну политику. А са социјалистима нисмо хтели у владу. И када смо били у најбољим односима са Милошевићем, нисмо хтели у владу. А таман посла да улазимо у неке трговине па да тражимо виле на Кошутњаку, на Дедињу, паре и све остало што траже. Чак амбасадорска места. Који озбиљан политичар тражи амбасадорска места? Шта ће им сада амбасадорска места? Наш је став да професионалне дипломате треба да иду за амбасадоре. Замислите сада нама неко понуди 10 амбасадорских места, да ми пошаљемо Томислава Николића, Александра Вучића, Драгана Тодоровића, Стеву Драгишића, Јоргованку Табаковић, Зорана Красића, Милорада Мирчића, Луку Митровића, да пошаљемо дакле...

Водитељ: Прву поставу.

Др Шешељ: Најбоље страначке кадрове да пошаљемо за амбасадоре и упропастимо странку. Може ли паметан политичар, паметан страначки представник, и то предаставник опозиционе странке, да тражи амбасадорска места? Онај ко тражи амбасадорска места одмах знате због чега тражи. Због високих апанажа, високих девизних плата и привилегија које имају амбасадори. Да се лепо удоме на четири године, баш их брига и за странку и за државу. Јесте ли размишљали тако када сте чули онај Драшковићев захтев да добију толико и толико амбасадорских места?

ТВ преноси

Водитељ: Зоран Вранић из Пожеге: да ли постоји могућност да се изборите за тв пренос скупштинских заседања? Ако може мало брже...

Др Шешељ: Изборили смо се за тај пренос, ту су гласали и радикали и СПО, јуче су нас социјалисти изиграли, данас више нису могли. Јуче је Томислав Николић направио велику фрку у скупштини Србије око тога. Данас су били преноси. На томе ћемо инсистирати. А инсистираћемо и у Савезној скупштини, али тамо не можемо већину да постигнемо по том питању.

Водитељ: Зашто Србија не дозвољава пререгистрацију возила из Републике Српске, за разлику од Црне Горе?

Др Шешељ: То је једна велика глупост. Ту се препуцавају режим у Београду и режим у Подгорици, гледају колико ће један другога напакостити, а на штету грађана.

Страначка дисциплина обавеза чланства

Водитељ: Гледатељка из Лучана: шта ће бити са називи "радикалима" који су ушли у владу на локалном нивоу са коалицијом Заједно у Лучанима?

Др Шешељ: Сви су искључени из Српске радикалне странке. Знам ситуацију, Драгутин Стамболић, наш бивши посланик, искључен је због тога из Српске радикалне странке. Нико не може мимо одлуке Централне отаџбинске управе да било са киме склапа коалиције у име Српске радикалне странке. Они су прекршили страначку дисциплину и због тога су искључени.

Водитељ: Када ће локална мрежа Српске радикалне странке бити боље организована у смислу селекције грађана?

Др Шешељ: Ја мислим да је сада неупоредиво боље организована него што је била уназад годину и по дана. Осећају се те велике крупне промене у Српској радикалној странци. Ми смо у Београду поприлично задовољни степеном организованости, али, наравно, захтевамо још бољу организацију.

Панић гори од овог режима

Водитељ: Мила Слодић из Висибаве: када је опозиција најлакше могла да обори овај режим ви сте отишли социјалистима. Зашто сте то урадили када сте таквим потезом учинили да се овај народ још више мучи?

Др Шешељ: Ја се радије никада не бих бавио политиком него што бих подржао Милана Панића. Вероватно мисле на тај случај. Све оно што је најгоре у српском народу, окупило се тада око Милана Панића. И ми нисмо могли бити за то. Милан Панић је нудио да турска војска окупира Републику Српску. Отворено је нудио. Нудио одмах Косово Шиптарима, аутономију муслимана у Санџаку. Нема шта није радио. Сетите се Милана Панића. Ми смо за то да се сруши овај режим, али да ми дођемо на власт. А не да се сруши овај режим, па макар се и Србија упропастила.

Знате, када је мало дете у кориту прљаве воде, наш је циљ да прљаву воду истресемо из корита, а да сачувамо дете. А људи који овако размишљају, они када виде корито са прљавом водом и дететом, они би просули из корита и прљаву воду и дете. Тако размишљају ти људи. Значи, не ваља нам овај режим, ајмо да срушимо режим па макар и Србија пропала. И онда користе све могуће методе, са прним ђаволом у савез улазе. Ми то нећемо. Ми хоћемо да срушимо режим, али да сачува-

мо Србију. Хоћемо да срушимо режим а да ми дођемо на његово место. А не да дође још неко гори од овог режима. И та варијанта је могућа.

Водитељ: Љубинко Стевановић: има ли какве шансе да се успоставе пријатељски односи између Србије и Сједињених Држава?

Др Шешељ: Док Америка има овакву политику против српског народа нема шанси.

Питања глупих људи

Водитељ: Када ће Херцеговци и Црногорци да оду из Србије, а да остану Шумадинци и да воде политику Србије?

Др Шешељ: Када би отишли Херцеговци из Србије, онда би отишли сви Ужичани, и мислим да су и становници Пожеге пореклом из Херцеговине, сви становници Косјерића, сви становници Чачка, Ваљева, све су то пореклом Херцеговци. А када би из Србије отишли сви Црногорци, онда би морали да оду сви Шумадинци. Јер, сви Шумадинци су пореклом из Црне Горе. Бесмислена су то питања. Таква питања глупи људи постављају, људи без три грама мозга.

Енигма звана Дејтонски споразум

Водитељ: Хоћете ли да објасните шта је наш председник потписао у Дејтону, када тај споразум сви политичари помињу?

Др Шешељ: Ти Дејтонски споразуми су објављени, било је неко специјално издање Наше борбе. Сви су објављени, нема ту никаквих тајни. Потписао је овакве границе на простору бивше Босне и Херцеговине какве су сада успостављене. И потписао је све ово што се сада дешава на простору бивше Босне и Херцеговине.

Водитељ: Милосав Радовић из Ужича: што није пријавио да нема довољно бирача за претходне изборе?

Др Шешељ: Ја сам се у кампањи борио за што више бирача. А пре избора нисам знао колико ћу имати. Имали смо довољно, имали смо доста. Нисмо имали довољно да преуземо власт, а следећи пут ћемо имати.

Водитељ: Господине Шешељ, ево пробили смо термин. На самом крају ове емисије, да ли желите нешто нашим гледаоцима да поручите?

Др Шешељ: Ево, пошто сам чест гост ваше телевизије, мислим да сам доста тога рекао, а надам се да ће ми се поново указати прилика.

Водитељ: Хвала што сте били гост телевизије Пожега. Поштовани гледаоци, гледали сте још једну емисију Фокус телевизије Пожега. Хвала на пажњи и пријатно вече.

СУБОТА ПОД ПАЛМОМ

Уместо о политичким темама, разговарало се о занимљивим и разноврсним "споредним стварима" које се тичу личног, породичног и друштвеног живота

Водитељ: Дobar дан поштовани гледаоци, као што рекох на почетку, ех да је код нас као код њих. Међутим, постоји она друга, код њих никада неће бити као код нас. Па са задовољством могу да најавим да ће мој и ваш гост дана у емисији "Субота под палмом", бити др Војислав Шешељ. Са њим никако нећемо разговарати о томе која су његова политичка убеђења и којој он странци припада. Разговараћемо о свим оним споредним стварима за које сам сигурна да су њему најважније у животу, али то ћемо проверити у разговору.

Он ће бити мој гост и гост главног и одговорног уредника часописа "Дентлмен" Оливере Милетовић, а наравно, нећемо заборавити и све остало што ова емисија носи, а што се тиче осталих тема које су такође занимљиве, шаренолике и интересантне, а тичу се моде, спорта, медицине, културе, и нада све музике.

За почетак, послушаћемо Мадонин спот, за који сам сигурна да вам се пада.

Као што рекох, са мнош и са господином Оливером Милетовић је др Војислав Шешељ. Дobar дан.

Најважније споредне ствари

Др Шешељ: Дobar дан.

Водитељ: Биће занимљиво, претпостављам, за наше госте, да моје прво питање неће бити упућено на ваш програм од 100 тачака. Никако нећемо то питати. Питаћемо сасвим нешто друго, а и најаву у новинама је да ћемо разговарати о женама, о новцу, да ћемо разговарати о плавушама и црнкама, да ћемо разговарати о породици, о синовима, о вашем приватном животу.

Претпостављам да је то изазвало велико интересовање гледалаца. Хтела бих, наравно, прво да вас питам какав је баланс између свих тих ствари

и ваше професионалне стране живота, односно политичке стране живота. Какав је однос 1: 3, 3: 2, 1: 1,

Др Шешељ: Не бих могао баш тако бројчано да изразим, али укупно узевши, сналазим се. То би можда био одговор.

Водитељ: Позитивно на страну приватног живота или на страну политичког живота.

Др Шешељ: Код човека који је до краја професионално ангажован, приватни живот увек трпи. Породични живот увек трпи. Такав је и мој случај. Али, морам вас исправити, поменули сте наш радикалски програм у 100 тачака, и рекли да о њему нећемо говорити, а говорићемо о женама. Ту сте већ у старту погрешили.

За равноправност полова

Водитељ: Има жена у том...

Др Шешељ: Наравно.

На бирачком месту у Батајници – брачни пар Шешељ

Водитељ: У којој тачци, у 100.

Др Шешељ: Није битно у којој тачци, кроз цели програм, јер је наша странка за потпуну равноправност полова, равноправност жена и мушкараца и заиста смо по том питању странка модерних схватања. А то показујемо на конкретном примеру, мислим да наша странка и у апсолутној бројци има најви-

Водитељ: Је ли то ваш избор или се то тако задесило?

Др Шешељ: Ја мислим да ниједна од њих није ушла у Савезну и Републичку скупштину као црнка или плавуша, него су ушле као способне жене. Као жене које се баве политиком и које су се доказале као успешне политичарке.

црвенкоса, ни што је бринета, како се то даље све...

Водитељ: Разврстава...

Др Шешељ: Класификује.

Милетовић: То су неке три главне групе.

Др Шешељ: Није битно. Лепа жена је, пре свега, она жена која је лепа духом. А тај дух се сагледава из очију, а не на основу боје косе.

Водитељ: И не на основу боје очију, него на основу тог неког жара.

Др Шешељ: На основу духа који навире из очију. Дакле, ни боја очију ту није битна.

Нека друга времена

Водитељ: Како успевате у тој читавој својој политичкој ангажованости, дневној претпостављам, да се сетите лепих жена, и да проводите некакве своје сате са женама, односно са својом супругом сада...

Сви знамо да сте ви били вундеркинд, да сте пуно учили, пуно радили, пуно писали, јавност о свему томе зна, где је ту било места за забаву?

Др Шешељ: Увек сам имао довољно времена за забаву јер сам знао да концентришем тежње, да организујем време. Дакле, настојао сам да избегнем празан ход.

Када сам био студент, за 2,5 године сам завршио Правни факултет, али буквално свако вече сам излазио. Додуше, то су били изласци отприлике до поноћи. Знате, после поноћи се то углавном разилазило, није био овако интензиван ноћни живот као ове садашње генерације што имају, да се тек у 23 сата навече излази.

Знате, излазило се у 19, 20 сати навече, па је то трајало негде до 24, 0,1 и отприлике је био разлаз. Ретки су били локали који су радили до 2 или 3 сата ноћу. У сваком случају, радио сам темељно то што сам радио, студирао сам. Студирао сам оно што сам волео, а сваки дан сам излазио и мој приватни живот није трпео због неких повећаних напора због студирања.

Супротност генерација

Водитељ: Претпостављам да сви који имају студенте у кући кубуре управо са организацијом времена, и тешко могу да пренесу своју организацију својој деци. Како ви са својим најстаријим сином то успевате да решите?

Др Шешељ: Мој најстарији син баш не показује неки велики интерес за учење. Ево, сада је морао мало да загреје столицу, много више него раније, након овог првог полугодишња, јер је имао једног кеца на полугодишту.

Водитељ: Како Шешељ, па да има кеца? Како се то десило?

Др Шешељ: Е, па морам и то да кажем, то је њему једна јавна критика и

Не као плавуша – Јоргованка Табаковић је у Скупштину ушла као способна жена

ше посланика, што у Савезној што у Републичкој скупштини, женског пола.

Водитељ: А којих има више, црнки или плавуша?

Др Шешељ: Има и црнки и плавуша, ја не знам, сада се налазим овде између две живе ватре.

Водитељ: То је питање главно.

Милетовић: Плавушу једну, Јоргованку Табаковић.

Водитељ: Црнки има колико зажелите.

Др Шешељ: Има.

Водитељ: А које су одрешитије? Црнке, кажите.

Др Шешељ: Не могу ја тако да се...

Класификација жена

Водитељ: Не вреди...

Др Шешељ: Некада су црнке одрешитије, понекад плавуше, али то само по себи не говори ништа.

А што се тиче боје женске косе, ја сам у принципу далтониста, ако је жена лепа онда јој неће сметати ни што је црнка, ни што је плавуша, ни што је

то кеца из историје, што мене посебно погађа.

Водитељ: Молим вас...

Др Шешел: Али, тако он је сада у тим осетљивим годинама, VII, разред је основне школе, онда као и већина децака из његове генерације постао је заражен компјутерским играма. Највише времена на томе губи. А знате, ове садашње генерације немају неки интерес за читањем. Ја сам у његовим годинама већ неких 500 књига прочитао, рецимо комплетног Карла Маја, све његове авантуристичке романе, тога је гомила мислим да има око 50 књига.

Водитељ: А он?

Др Шешел: Не бих се могао заклети да је иједну књигу до краја прочитао, до корица, знате оно што треба за школску лектуру, али и то некада иде на прескок. А видим да се то и међу ђацима доста препричава и доста...

Либералан родитељ

Водитељ: Оливера, шта мислиш да ли синови господина Шешела кажу: па што ми да учимо, наш је тата познат.

Милетовић: Ја знам, стицајем околности, један детаљ, а то без обзира како господина Шешела схватили бирачи, он важи за једног прилично либералног оца, нежног и пажљивог и човека који је, чини ми се, веома толерантан у односу са својом децом. То значи да не очекује од њих да буду оно што је и он био. Дакле, можда прича о Николи на неки начин то илустрије.

Међутим, то је проблем свих родитеља, а многи родитељи, претпостављам, очекују да нам ви сада кажете како те мале неспоразуме на релацији отац и дете решити, и уопште, шта ви мислите који је прави начин и приступ васпитању деце.

Др Шешел: Ја нисам баш до краја толерантан. Ја знам да подвикнем, да будем оштрији, ригорознији.

Водитељ: Има ли батина?

Др Шешел: Добро, то нису батине у правом смислу речи, али...

Водитељ: Ђушка нека.

Свако је ковач своје среће

Др Шешел: Некада је и то потребно. Међутим, не сме се у томе претеривати. Не сме дете опседати неки стални страх. Али, у сваком случају, немам намеру да било ком од својих синова наметнем свој животни пут, немам намеру да му намећем да нешто постигне евентуално што ја нисам постигао. Дакле, проблем је са родитељима који се сами осећају промашеним, па желе да њихова деца те недостатке надокнаде, да постигну баш оно што су они желели а нису успели.

Водитељ: Треба их пустити саме.

Др Шешел: То не ваља. Треба дете од малена учити да је сам ковач своје среће. Ту су родитељи да помогну до пунолетства, да помогну још коју годину после тога, ако дете студира. Али дете треба оспособити да се само сналази кроз живот. То је оно што ја покушавам.

Наравно, дете треба научити, то је најважније, да разликује добро од злог. Значи, да буде поштен човек, частан, да не буде лопов, да не иде у крађу, и оно што је веома важно у овом модерном времену, сачувати дете од дроге и сачувати дете од ових асоцијалних верских секти.

Милетовић: Е, сада како? Мислим, ваше мишљење како сачувати дете.

Водитељ: Да ли о томе пуно размишљае, да ли се бојите тога?

Др Шешел: Много размишљао о томе, прибојавам се тога и покушавам да све оно што је сумњиво на време откријем да бих могао да реагујем итд. Ту родитељи не могу сами да заштите децу, ту је потребна и ригорозна државна контрола. Држава мора најоштријим мерама да сузбија трговину дрогама.

Појављују се ти трговци и на домак школа. Некада се дешава да деци у кафићима у кока-колу намерно стављају неке нове синтетичке дроге, "екстази" се то зове, намерно се деци, тинејџерима, деци између 10-20 година ставља у кока-колу, и када се понови два три пута, они већ постају зависни.

Не знају да им се то деси, онда после осећају потребу баш за том кока-колом у том кафићу. Решимо, то је неки почетак. Знам поуздано, чуо сам из прича, да се те ствари већ дешавају и да се тако неосетно омладина увлачи у један велики порок, у једно велико зло из кога је после лечење веома, веома тешко. Излазак је веома тежак.

Верске секте су као дрога

Милетовић: А секте?

Др Шешел: И верске секте, ове асоцијалне верске секте су као дроге. Код нас има доста неразумевања, па су неки људи спремни и неке протестантске цркве да у то уброје. Ту треба правити јасну индистинацију.

Постоји, рецимо, евангелистичка црква која је сасвим регуларна, нормална црква и неколико других протестантских цркава, не треба набрајати, наравно, ја нисам ни експерт за та питања. А постоје неки који покушавају извесне секте подвести под протестантске цркве.

На некој телевизији, а можда је то било и на вашој, можда на Студију Б, не знам, онај Драган Веселинов, он је назарен, покушава ту назаренску секту да представи као протестантску. Не, ти назарени су једна од асоцијалних секти, јер они не служе ни војску и читав низ других ствари их чини да су људи мимо осталог света. То је оно што је асоцијално. Е, сада ти назарени нису

Како заштитити младе – држава мора најоштријим мерама да сузбије трговину дрогама

Под удар закона – верске секте нису само помодна поплава са Запада

агресивна и опасна секта као, рецимо, сатанисти, или ови саентолози, или јеховини сведоци и слично.

Асоцијалне секте ван закона

Водитељ: Да, ови су блажа варијанта.

Др Шешел: Да. Али оно што би било потребно да држава уради, то је да се направи државни регистар верских заједница. Па да се каже у Србији, у Савезној Републици Југославији, делује српска православна црква, делује исламска верска заједница, делује римокатоличка црква, делује евангелистичка црква, делује јеврејска верска заједница, делује још неколико тих нормалних, у целом свету поштованих, верских заједница које нису асоцијалног карактера. А све остало, једноставно, да се законом забрани, јер то је сада једна помодна поплава са Запада, која надире, посебно у источноевропским земљама, где је комунистички режим дешенијама сузбијао сваку вероисповест, сваку религију, па је створен празан простор. У том празном простору ови који су најагресивнији, најчешће су у ситуацији да овладају свешћу младих људи. А онда, знате, служе се дрогама, служе се разним облицима хипнозе, служе се још неким стварима које људе, припаднике секти, чине зависницима.

Забрањено пушење!

Водитељ: А ваш син, да ли воли да разговарате о томе и како прихвата ове приче када му ви саветујете све то?

Др Шешел: Мислим да је успешно до сада одолевао, неколико пута је виђен, рецимо, да са неким другим дечацима запали цигарету, па је и на то био оштро укорен.

Водитељ: Али није признао...

Др Шешел: Добро, извлачио се он на неке начине.

Водитељ: Да, да као и свако дете.

Др Шешел: Да. Али није то то што је толико страшно. Ако мајка пуши, ако још неко...

Водитељ: А ви, да ли пушите?

Др Шешел: Ја не. Ја никада нисам пушио.

Водитељ: У вашој породици се не пуши.

Др Шешел: Знате, ја сам на извештај начин према томе толерантан. Сувише су млади, када буду одрасли, када се осамостале, онда ће то бити ствар њиховог избора. Мада је и тај дуван једно зло, најбоље би било када би се човечанство некако могло излечити, али била би много већа грешка на силу људима забрањивати да уживају дувански дим, онда се стварају много већи проблеми. Поготово за ове зависнике. Онда постају нервозни, постају асоцијални, спремни су и на неке непромишљене потезе.

Рецимо, ја сам више пута био у затвору, тамо је алкохол апсолутно забрањен, али никоме не пада на памет да забрањује уживање дувана, пушење. Али, то није нарочито страшно. Наравно, треба спречити да деца у тој осетљивој доби психофизичког развоја долазе уопште у додир и са дуваном, то треба одложити за неко наредно време. Рецимо, после 18 година када већ психофизички, у извесној мери, sazру па да буде ствар слободног избора.

Али, за ово друго, мислим да са најстаријим сином, ови млађи су још сувише мали да би о томе размишљали, да са старијим сином налазим разумевање и мислим и када би дошао у неки изазов, да не би подлегао.

Рецепт за синове

Водитељ: Или сте ви ту да то каналишете. Имате три сина, имаћете и четврто дете. Да ли би волели да буде кћерка? Да ли размишљате о томе?

Др Шешел: Ја увек размишљам дај Боже да се дете роди живо и здраво, за све остало је...

Водитељ: Ја морам да вас питам оно што су рекли да вас питам. Није ништа нарочито научно, није ништа нарочито значајно, али је врло популарно. Ја сам у породици која нема мушке деце, Оливера има кћерку, и сви који имају кћерке питају и констатују да Шешел има неку тајну како има само синове.

Др Шешел: Ту постоји нека тајна, али та тајна не може да се објасни. Она може само да се...

Водитељ: Да се покаже.

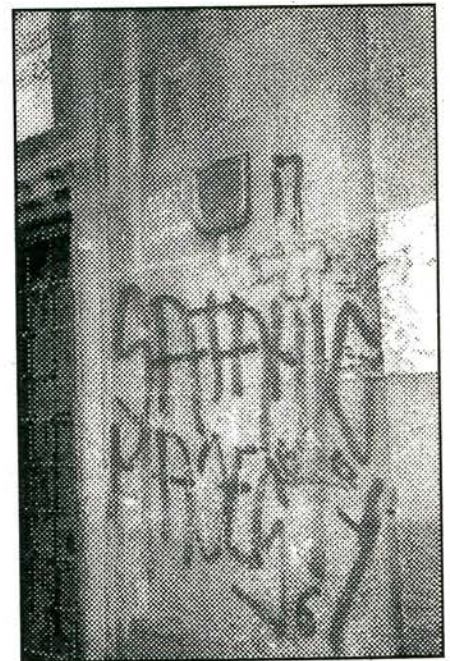
Др Шешел: Да се покаже.

Водитељ: Чекајте, нас две смо овде, немојте, није ваљда тајна толико огромна. Свашта говоре знате, кажу да има различитих рецепата, да размишљају о томе које ће дете имати, како сте ви то чинили?

Др Шешел: Ја сам то чинио можда на класичан начин, па због тога...

Водитељ: Најкласичнији онај, је ли? Сада нека размишљају шта је коме класичан начин. Претпостављам да сте сада, четврти пут, можда ипак размислили да би било слатко да имате једну девојчицу.

Др Шешел: Рекао сам ја, мени је циљ да деца буду жива и здрава. А поједнако би ми била драга и мушка и женска деца. Апсолутно ту не правим неку разлику.

Сатанистички графити на Калемегдану

Грешке природе – декаденција Запада

Водитељ: Моји су родом из Куршумлије, и они кажу није важно шта ће бити, важно је да је мушко. Тако кажу. Одморићемо се уз музику. (Прилог)

Да ли верујете да су ово били све мушкарци?

Др Шешел: Верујем, пошто сам на Западу виђао те ствари непосредно. Рецимо, то је у Њујорку доста честа појава и може да се види у самом центру Њујорка. То је тамо негде где се сече Бродвеј са Петом авенијом, негде 42. Улица. Рецимо, то су уобичајени при-

стичним операцијама, енормним хормонским терапијама у супротном правцу. Уместо да се реши оно што је природно на неки начин погрешило, ту се та грешка потенцира па се иде до краја. Знате, то је сада лични избор сваког од тих људи како ће он изгледати.

Али, није нимало случајно што се то појављује у извесним историјским ситуацијама и извесним периодима велике културне декаденције. Ово је један од израза декаденције Запада.

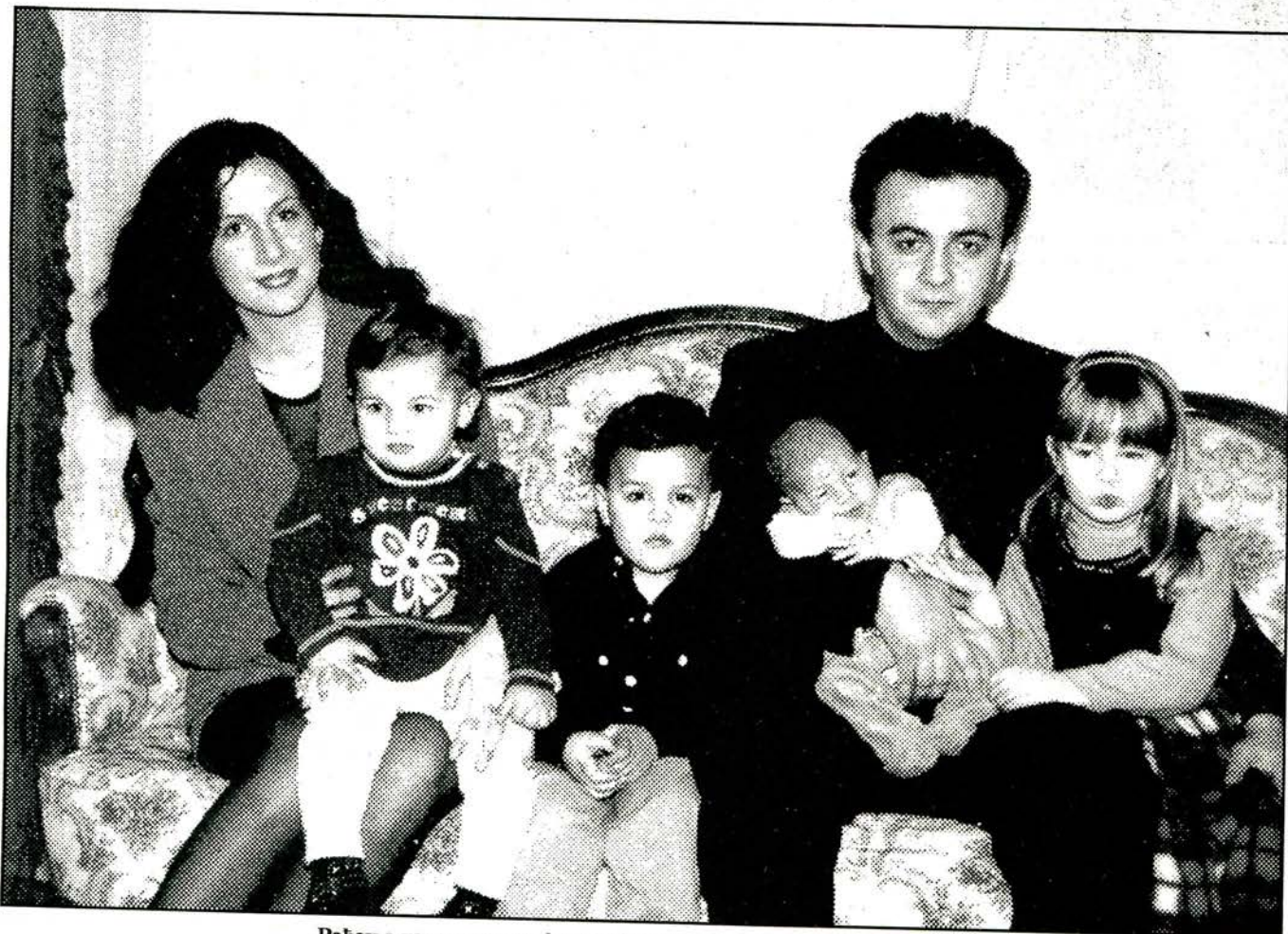
Медији и настраност

Водитељ: А немате лично ништа про-

мислим да је пресудан. И ако се не излечи узрок, не може се уклонити последица.

Милетовић: Мало пре рекосте да држава не треба то да забрањује, и када је хомосексуализам у питању. Неки су мишљења да је просто дошло до експанзије.

Др Шешел: Наравно да га не треба забрањивати, али да ли га треба, условно речено, рекламирати? А рекламира се, отприлике, на тај начин што се кроз новине константно провлачи да су најпознатији манекени, најзгоднији манекени, најзгоднији глумци хо-

Рађање деце основна функција живота – породица Драгишић

зори и те ствари сам гледао још у Паризу.

Знате, ту постоје двоструки елементи о којима се може разговарати. Прво што је природа негде била недоречена, па је дошло до извесних физиолошких поремећаја, до извесних биолошких неусаглашености, што модерна медицина може да разреши. Са неким хормонским терапијама и са променом пола некада када се то мора урадити.

Водитељ: Јер су они више женско, претпостављам.

Др Шешел: Е, то је оно што је нормално. Међутим, у овом случају није нормално, јер је ово све вештачки произведено. Значи, то је постигнуто пла-

тив ако неко има такво...

Др Шешел: Погрешно је то забрањивати, погрешно је да се држава у то меша, али, са друге стране, држава мора неким другим поступцима да утиче да до тога не долази.

Зашто се баш ове ствари масовно дешавају рецимо у Бразилу, у неким јужноамеричким земљама. И ти који долазе у Париз, који долазе у Њујорк, углавном су из Бразила. Зато што је у Бразилу једна латентна економска криза.

У време економске кризе, пре свега, расте проституција као један од најстаријих заната. То је свуда у свету тако. А онда се то извитопери до ових неких противбиолошких појава. Али, у сваком случају, економски моменат

мосексуалци. Такође, мушкарци нове генерације мушкараца су за укус, рецимо једне жене, прилично феминизирани, и то је нешто што се полако провлачи кроз јавне медије, кроз телевизију, дакле, што постаје малте не питање тренда, отприлике у урбаним срединама.

Водитељ: Једино су политичари решени тога, имам утисак да су сви политичари више осуђивани као швалери него као...

Милетовић: После ћемо о еротичности, корупцији и политичарима након овога. Дакле, какав је ваш став као политичара, ако хоћете, и као оца три сина?

О хомосексуализму

Др Шешељ: Ја мислим да хомосексуализам није нека појава модернијег времена.

Водитељ: Да, апсолутно.

Др Шешељ: Хомосексуализам, као појава, постоји од када постоји човечанство, а постоји и у животињском свету. Али, увек је то мали неки проценат, не више од можда 5-10% популације. Само у разним периодима је то било више или мање прикривано. Постоје случајеви још из античког времена.

Водитељ: Тамо је био већи број.

Милетовић: Многи кажу да је то део лобија хомосексуалаца. Када кажу да је Леонардо Да Винчи био хомосексуалац, Микеланђело, Сократ, практично велики филозофи.

Др Шешељ: Само да се разумемо, ту постоје два потпуно различита и мислим оба погрешна приступа. Погрешно је бити агресиван према тој појави, па прогонити хомосексуалце. Знате, онај ко прогони хомосексуалце, ко их пребија на улицама, ко их туче, ко их угњетава открива самог себе као прикривеног хомосексуалца. Он тукући оног отвореног хомосексуалца, туче хомосексуалца у себи.

Милетовић: Јесте.

Др Шешељ: То је увек тако. То је, дакле, погрешан приступ. Јер хомосексуалац у принципу није крив што је хомосексуалац. Ту је, дакле, изванредан биолошки поремећај. Али, погрешан је и други приступ да је то ствар слободног избора, слободног опредељења. Да ли ће човек бити оријентисан према хетеросексуалним или према хомосексуалним односима. И то је погрешно.

Богохуљење жуте штампе

Водитељ: Па се ваљда упуштају у пробу где би...

Др Шешељ: Није то ствар слободног избора. Да је то ствар слободног избора, онда би и хомосексуалци могли имати потомство. Бог нас је створио на сасвим одређен начин, природа је учинила своје и природно је само оно што условљава појаву потомства. Све оно што не иде у том правцу није природно, то је једна врста болести.

Е, сада се поставља питање да ли је та болест толико опасна да треба примењивати кривичне санкције или треба реаговати на неки други начин. Ми смо имали, донедавно, у кривичном закону прописане казне за такве појаве, што је погрешно. То није појава која угрожава неке основне друштвене вредности па да је треба прогонити. И погрешно је прогонити. И обично када се прогони, она производи много теже последице него ако се на неки нормалан начин третира.

А, са друге стране, то се не сме ни пропагирати, држава мора да води ра-

чуна да се не пропагира нешто што је опет израз једне друштвене болести.

Милетовић: Пре годину и по дана објављен је текст у коме се каже, чини ми се у "Експрес политици", нисам сигурна, текст је пренесен из неког америчког часописа у коме се са великом сигурношћу тврди да је заправо Исус Христос био хомосексуалац. Причам о том лобију који вероватно постоји, који навлачи информације на своју...

Др Шешељ: То су глупости, сензационалистичка штампа свашта објављује. То није битно. У овом случају битне су неке друге ствари. Да неке западне земље, рецимо, иду толико либерално у правцу легализације такве појаве да су у Холандији дозвољени бракови између мушкараца, и у неким другим земљама, мислим у Данској.

Усвајање деце

Водитељ: Усвајају децу и о томе се говори.

Др Шешељ: Е, то је оно што је супротност сада неком конзервативнијем приступу. И то је погрешно. Јер, брак је, такође, једна врста уговора, али уговора свечаног карактера, по посебном поступку. Свечани карактер брака произлази из чињенице да се у браку ствара потомство. Свечани карактер брачног уговора.

Они који нису у стању да створе потомство, јер су истог пола, не могу на свечани начин да закључују тај брак. Могу да потпишу уговор о заједничком животу, али на онај начин како се обични грађанско правни контакти успостављају. Немамо ништа против тога. Дакле, потпишу уговор да ће заједно живети и све оно што стекну да је заједничка имовина. То може.

Водитељ: Али, деца никако.

Скуп људских врлина – Јадранка Шешељ

Др Шешељ: Али, да им се дају деца на усвајање, то не може. Зашто? Зато што се напуштена деца могу дати на усвајање само онима који су психофизички потпуно здрави.

Убивства с предумишљајем

Водитељ: Који опонашају родитељску заједницу, претпостављам на прави начин. Традиционалан начин.

Водитељ: Како би ви абортус решили законски?

Др Шешељ: Мислим да ми имамо један прилично либералан закон. Да је то неприкосновена воља жене до неких 10 недеља трудноће, два и по месеца. Дакле, што се оно каже популарним речником, док беба не оживи. Дакле, то је она фаза тек заметка и ту, заиста, треба женама оставити право да саме одлуче да ли ће да роде или

дакле, једини оправдани разлози, све остало је заиста убиство.

Сада, што се тиче прекида трудноће у првим недељама, у тој првој фази док беба не оживи, такође би требало да се држава на паметнији начин постане. Ми нисмо за то да се то забрањује, али да се то, ипак, на изврстан начин демотивише. Прво да држава води организовану пропаганду у циљу што већег рађања.

Др Војислав Шешељ: "Ми живимо животом једне просечне породице"

Др Шешељ: Ако им Бог није омогућио да сами имају своју децу, дакле, због неког физичког недостатка, због неке прележане болести. Нажалост, све више младих девојака врло рано се подвргава абортусу. То је исто једно велико друштвено зло. А онда, врло често је абортус узрок стерилитета. Све више се дешава да девојке, које су у младости једном или више пута абортирале, после више не могу да рађају. То је много веће зло од овог.

не. Али бисмо их подстицали...

Водитељ: А после тога је убиство.

Др Шешељ: После тога је убиство. После тога то може само под посебним условима, ако је живот жене доведен у питање, па онда да се то примени, или ако се неким медицинским испитивањем утврди да би дете било рођено са неким битним недостацима, па би сам живот био велико мучење и за њега и за родитеље. Па да се онда то прекрати. Знате, ако се утврди да може бити монголоидно итд. То су,

Бела куга

Водитељ: Или о контрацепцији.

Др Шешељ: О контрацепцији је пропаганда већ, ја мислим, поприлична, довољна и да је то свакоме доступно.

Али, постоји читав низ младих жена које су удате, већ имају децу, и нису спремне даље да рађају. Она су ту разни изговори, да је лоша социјална ситуација, лоше ово, лоше оно.

Водитељ: Немамо шта да једемо, не радимо, гојимо се...

Др Шешељ: Ти изговори не важе.

Водитељ: А гојим се, то не признајете?

Др Шешељ: Прво, то није бела куга, није карактеристична за сиромашна друштва него за богата друштва.

Водитељ: Јесте.

Др Шешељ: За богата друштва Запада.

Водитељ: Па неће жене да се гоје.

Др Шешељ: Друштва изобилја и обести. Знате, има жена које одбијају да доје дете из неких естетских разлога. То је такође погрешно. Лепота жене је у оном детету које је родила и које је одгојила, а не у томе хоће ли она сада још задржати неки део тела у свежем стању као да је млада, као...

Водитељ: Оне се боје да их муж после не воли. Како ви на то гледате?

Др Шешељ: Муж жену воли, пре свега, кроз децу. И воли је ако жена својим, пре свега, својим духовним вредностима то заслужује. Знате, физичка лепота је пролазна, а духовна лепота је вечита.

Водитељ: Ви, као Херцеговац, колико ћете деце имати. Ја сам удата за Херцеговца и бојим се ове ваше изјаве.

Др Шешељ: Ја желим што више, а не знам колико, ја желим што више деце.

Водитељ: Значи да се ја, као херцеговачка снаја, бојим ове информације.

Др Шешељ: А зашто да се бојите?

Водитељ: Па четворо, петоро, колико...

Др Шешељ: А зашто да се бојите? Ништа лепше од тога нема.

Водитељ: Знате, ја сам у тој групи, знате угојићу се, па ћу се изменити...

Др Шешељ: То зависи, пре свега, од ваше самодисциплине после порођаја. А постоје жене које су родиле по

10, 12 деце па се нису угојиле. Па су шланг.

Здраве жене треба да рађају

Водитељ: Ту ви имате тајну. Ви сте пуни тајни, ви и ваша супруга.

Др Шешел: Нема ту никаквих тајни. Знате, то све зависи од самодисциплине коју жена после порођаја покаже. Али, оно што је њена основна биолошка функција, оно што јој је Бог предодредио као основну функцију живота је да рађа децу. И ту треба, пре свега, да се искаже.

Свака жена која је довољно здрава и способна да роди дете, треба да рађа, и треба да рађа што више. Жене које рађају су здравије него оне које не рађају. Жене које су родиле више деце здравије су од оних које су родиле само једно или двоје деце.

И, на крају, шта показују медицинске статистике ако је реч о најтежој болести женских репродуктивних органа, ораку, много су више угрожене жене које нису рађале или које су родиле само једно, евентуално двоје деце, него жене које су родиле троје или више деце.

Различити метаболизми

Водитељ: А кажите ми зашто се мушкарци у браку, дакле, прво су шланг, дивни, красни, леги како се ожене добију двоје, троје, четворо деце, пусте стомак. Шта се ту догађа?

Др Шешел: Па, прија им брачни живот.

Водитељ: А где је ту самодисциплина?

Др Шешел: Има ту неке самодисциплине.

Водитељ: На пример, хоћете ли ви ослабити?

Др Шешел: А зашто да ослабим, ја мислим да баш...

Водитељ: Е, сви мушкарци мисле да су одлични.

Др Шешел: Мислите да сам дебео?

Водитељ: Не, ви сте довољно високи да можете да носите своју тежину.

Др Шешел: А зашто се каже за некога ко смрша да је ослабио?

Водитељ: Не знам.

Др Шешел: Зашто му се не каже да се поправио, да лепше изгледа. Него се каже ослабио је.

Водитељ: Моја баба каже испустио се, и...

Др Шешел: Добро, тај израз нисам чуо испустио се, али каже се увек ослабио је.

Водитељ: Па, како ослабио, физички, ментално...

Др Шешел: Не знам како, али каже се тако. Не каже се ено поправио се,

смршао је. Него ослабио је, смршао је. Да није болестан, каже се.

Водитељ: Кажу, лоше изгледа. То вам је у свету моде...

Др Шешел: Наравно, не треба ту опет имати неке круте ставове, не сме човек бити сувише мршав, није добро. Али, не сме бити ни сувише дебео, није ни то добро, страдају неки органи, страда срце, пре свега. Ту треба да се нађе нека мера која је, опет, од човека до човека различита. Ево, рецимо, мој пријатељ Томислав Николић, који је увек био више шланг него ја, значи мршавији од мене, два месеца смо заједно били у затвору. Ја вам морам рећи да он скоро три пута више једе од мене дневно. Ја уопште не вечеравам. Ја до ручкујем и ручам. А он увек једе више од мене. Али, то се у затвору може утврдити. Знате, стално заједно једемо.

Водитељ: У исто време.

Др Шешел: Да. Али мени све што поједем мени се прими, мени се одмах искаже.

Водитељ: Припадате оној групи, гојим се од ваздуха, од воде.

Др Шешел: А он шта год поједе не угоји се. Дакле, постоје ту и неке природне предиспозиције, постоје одређене склоности. Постоје различити метаболизми. Знате, нечији организам више хране сагори, више енергије сагори, нечији организам мање сагори а више...

Водитељ: Да ли кријете килограме?

Др Шешел: Не.

Водитељ: Колико сте тешки?

Др Шешел: Мислим око 115 кг.

Одело чини човека

Водитељ: Одморићемо се уз музику.

Ови манекени сигурно не једу тако разне сармице, колачиће итд. Шта ви волите да једете?

Др Шешел: Ја бих вама прво поставио једно питање, када је реч о манекенима. Како то да све те модне куће управо на таквим одабраним, изразито мршавим, манекенима и манекенкама испробавају своје моделе? Ко после те моделе купује?

Водитељ: Нико. Морам да вам откријем једну тајну, мој супруг је шио одело код вашег кројача у Земуну. Сада ћу му направити малу рекламу. Он је овако рекао, лако је шити на манекену одело, саши на Шешелу.

Др Шешел: Ко је то рекао?

Водитељ: Господин кројач. То је одговор на ваше питање. Кажу да на таквом телу које нема никакве обрине, ништа најлепше...

Др Шешел: Хоћете да се похвалите да је ваш муж као манекен.

Водитељ: Не, далеко од тога. Не, није он био модел за то, него је било приче

о вама, кројач се, наравно, похвалио да вама шије. На таквим мршавим моделама и витким лакше је направити крој, али гарантовано нико не купује и то је истина, то је и проблем наше конфекције. Ви то знате ако сте обišли сајам моде, прошле недеље је био, можете видети и ту што има лепих модела, али се не могу купити. Који број носите, 116?

Др Шешел: Шездесет.

Водитељ: То је то, 116 продужени. Како се сналазите модно?

Др Шешел: Ево, углавном одела 1. мај - Пирот, и с времена на време сашијем по неко одело.

Водитељ: Код свог кројача.

Др Шешел: Пошто у последње време често идем на телевизију, знате, у сваком оделу које имам, већ сам се по једно 20, 30 пута појавио, већ су ми сва препознатљива.

Водитељ: Вас познају по кошуљама и то по кошуљама са кратким рукавима, и тако вас имитирају. Како гледате на имитацију?

Др Шешел: Не знам ко ме то имитира по кошуљама са кратким рукавима?

Водитељ: Знате, онако када говоре да сте ви, онда обуку кратке рукаве и ставе кравату, мислим да је то Биљана Ристић.

Др Шешел: Има једна ствар која тешко продира код неких уштогљених политичара у нашој земљи, али ипак продира од 1990. године на овамо, она комунистичка уштогљеност постепено се губи. Већ деценијама на Западу је сасвим у складу са правилима пристojног понашања у летњем периоду, у најзваничнијим неким делатностима, да се човек појави у кошуљи кратких рукава са краватом. У најзваничнијој форми.

Водитељ: Јесте, било би вруће...

Др Шешел: Тако да ће то и код нас сигурно да овлада, можда за годину, можда за две, али то је сасвим у складу са правилима пристojног понашања.

Водитељ: Шта вам је најважније у облачењу: кошуља, кравата, одело, боја, шта вам одређује целу комбинацију?

Супруга за пример

Др Шешел: Ја волим једноставност у облачењу. А о свему другоме моја супруга брине. Она ми свако јутро припреми кошуљу.

Водитељ: Па чекајте, брине о деци, брине о храни, о много чему брине.

Др Шешел: Ако се деси један дан да нисам обукао баш неку кошуљу лепо или уклопљену са дезеном одела, онда знате да је она кривац.

Водитељ: А ко пегла кошуље?

Др Шешел: Она пегла, такође.

Водитељ: Имате вредну жену.

Милетовић: Када смо у домену породице, наине колико је по вама битно и важно за једног политичара, који се професионално и озбиљно бави политиком, каква је његова нежнија половина? У вашем случају, чини ми се, да влада просто мишљење, о томе новинари веома често пишу, наине, ваша жена се апсолутно не бави политиком, ни на један начин.

Друга ствар, тврде и причају, да нема ни кућну помоћницу, да нема ни бединерку, да нема никога ко подиже дете. Земунци тврде да иле редовно сама на пијаци са децом да купује. Дакле, без кола, без телохранитеља, да води један потпуно обичан и просечан живот.

Многи, пак, сматрају да то није тачно, заправо да је то део наводно политичког маркетинга Српске радикалне странке, како бисте просто створили утисак да водите један обичан породичан живот. Дакле, шта је од тога истина?

Водитељ: Шта је истина, шта је трач?

Др Шешел: Оно што је истина не може никако да се сакрије. Ми живимо у Батајници, имамо бројни комшилук и све то је пред очима јавности што се дешава. Ми кућну помоћницу немамо, али с времена на време мојој жени помаже њена мајка, њена сестра, моја тетка, некада и моја мајка око неких основних...

Водитељ: То у кругу породице

Др Шешел: Да, све у кругу породице. Ми, једноставно, немамо финансијских могућности за неки луксуз. За кућну послугу, никада о томе нисмо ни маштали, никада то нисмо ни осећали као неку посебну потребу.

Друго, није тачно да се моја жена не бави политиком. Бави се уколико што је интересује све што се дешава на политичкој сцени. Интересује је све оно што ради Српска радикална странка. Члан је Српске радикалне странке. Једно време, док прво дете није родила, радила је у редакцији "Велике Србије", и раније је хонорарно радила као новинар у неким забавним листовима.

Милетовић: Да, она је раније радила као новинар, да.

Др Шешел: Радила је понешто у редакцији "Велике Србије", још увек је тамо формално члан, међутим, не може више то да ради јер се посветила, пре свега, деци. Ми живимо животом једне просечне породице. Живимо, мислим, нормално колико то може бити нормално у садашњим условима.

Водитељ: А када је тако нормално, сада ми одговорите на најнормалније питање. Да ли, када дођете с посла било ког, носите цегер са наранџама, лимуну...

Др Шешел: Да. Деси се да одем у неку набавку и тако. Мало пре је било питање о пеглању. Знате, можда би се десило некада и да се латим пегле, али би ме онда жена дочекала кутлачом, не би дозволила да се мешам...

Водитељ: Толико вас воли да не да ни кошуљу да испеглате. Узмите њену кошуљу па испеглајте. Помажете ли јој у кући?

Др Шешел: Не могу да се похвалим да много помажем, јер углавном нисам код куће. Радни дан ми је веома дугачак. Ујутру одлазим на посао, враћам се у касним поподневним, некада и вечерњим сатима. Веома често путујем. Већ сам кренуо и кроз унутрашњост Србије, гостујем на разноразним локалним телевизијским станицама, дакле, имам заиста много, много обавеза.

Водитељ: Али, ви кажете да сте једна од највиђенијих политичких личности, то јесте, али постоји неко виђенији од вас.

Др Шешел: Ја нисам рекао да сам једна од највиђенијих личности.

Водитељ: То јесте, ево ми рекосмо.

Др Шешел: Ви то кажете, али из мојих уста то нисте могли да чујете.

Водитељ: А прихватате то?

Др Шешел: Сада је то већ разговор на другу тему. Само, сада сам...

Водитељ: Нисам то хтела, има неко виђенији од вас када се појави поред вас, а то је ваша супруга. То свим политичарима кажем, када идете на гласање. Добро, воле вас да виде, све је то лепо, ви убаците тамо онај папирић, али сви кажу где му је супруга и погледају обавезно вашу супругу, која вам увек осветла образ, морам да кажем да сте један од политичара који има лепу супругу.

Др Шешел: По томе како гласа?

Водитељ: По томе како баца папирић, достојанствено то ради. Онако, баш лепо изгледа. Како вигледате на то, ви то знате.

Др Шешел: Наравно да ја знам. Ја сам то знао пре вас, можда.

Водитељ: Сигурно. Људи су јако разочарани када политичар дође на место гласања без супруге, кажу, као да није ни гласао. Увек су оне некако важније. Да ли држите да су оне у том тренутку важније него ви?

"Пинк" користи фреквенције државне телевизије

Др Шешел: У том тренутку гласања да.

Спорт спортистима

Водитељ: Естетски. Ево још мало естетике, идемо на моду, па настављамо даље.

Морам још нешто да вас питам, а у вези је са спортом. Да ли вашу супругу оптерећујете са спортским програмима, гледате ли фудбалске утакмице и све оно што мужеве чине својим женама.

Др Шешел: Не.

Водитељ: Како то изгледа?

Др Шешел: Зато што сматрам да је спорт леп само ако се човек непосредно бави тиме. Ја не могу да се похвалим, заиста сам у таквој ситуацији, да времена за то тешко налазим. Ја од 1994. године нисам ни на годишњи одмор ишао, а и 1994. године су ми преполовили годишњи одмор...

Милетовић: Вратише га.

Др Шешел: Изношење, на рукама, из Црне Горе. Али, мислим да је спорт најлепши када се човек бави непосредно спортом. А гледати како се други бави спортом, мислим да нема неке праве дражи. И не спадам у оне који могу да седе пред телевизијским екраном и да гледају како се други баве спортом. Наравно, и ја одгледам неку посебно интересантну фудбалску и кошаркашку утакмицу, поготово када игра наша репрезентација или неки наш тим са страним тимом и тако, али то није моје уобичајено неко понашање.

Цртани филм и Лилић

Водитељ: Значи, монопол над даљинским управљачем ко има у кући?

Др Шешел: Па средњи син тренутно има монопол, и то сада је пронашао телевизију "Ритам" из Панчева, а она у току дана има цртане филмове, сателит Cartoon network's, преносе, и онда то је у његовим рукама. И када пребаши на тај канал, сакрије даљински управљач негде испод кауча.

Милетовић: А да испричамо анегдоту у време избора, шта је рекао када му нисте дали да гледа цртане филмове.

Др Шешел: Наљутио се Александар на мене, и рекао: да знаш да нећу за тебе гласати, гласаћу за Зорана Лилића. И то се десило у оном првом изборном турнусу.

Водитељ: Шта сте ви рекли?

Др Шешел: Због нечег сам га тако наљутио, опет је било око телевизије, ја сам хтео да гледам неку информативну емисију, вести, нешто је било, и онда сам њему пребашио са цртаних филмова. Он је тако сав љут рекао да неће за мене да гласа него за Зорана Лилића.

Жељко Митровић – нови талас београдског подземља

Амерички пуританизам, девијација морала

Водитељ: Имам утисак да ви гледате све емисије у којима су ваши конкуренти. Или сте бар толико добро обавештени да ми се чини као обичном гледаоцу, а ја волим да погледам тв дуеле, нарочито на политичке теме, да сте врло добро обавештени. И ви заиста не знам како физички стижете све то да гледате.

Др Шешел: Морам бити добро обавештен. То је основни предуслов успешног бављења политиком.

Милетовић: Сада када смо код политике, ја чекам да стигнемо до политике, а опет да се не бавимо уско политиком.

Ви сте, бар када је у питању ваш приватни живот, рекла бих, прилично сачували кредибилитет ваше функције. Иначе, уз политичаре врло често иде корупција и еротика. Дакле, прилично је уобичајено да политичари имају по неку аферу са љубавником, или ако немају аферу, онда свој положај веома често злоупотребе у приватне сврхе. Па су познате неке приче које су везане за певачице, па за неке хеликоптере итд.

Шта ви мислите, колико је то опасно за једног политичара, да не помињемо Клинтон и читава ову аферу која се десила. Колико је то одомаћено на нашем простору, колико је ризично, колико је опасно и, уопште, каква је ваш однос према политици и еротизи?

Водитељ: И да ли је то добар маркетинг?

Др Шешел: Оно што се дешавало у Америци то је нешто што је непојм-

љиво за европске услове, мислим да је то једна врста декаденције. Тај амерички пуританизам је девијација морала. Толика жеља да се уђе у приватни живот је заиста претерана.

Када је реч о политичарима, и они су људи од крви и меса. Један је овакав, други је онакав, и то ако је неко склон љубавним аферама није ништа страшно, осим у случају ако он кроз то чини неке недозвољене ствари.

Комунистички синдром

Водитељ: Мислите злоупотреба функције?

Др Шешел: Ако долази до злоупотребе функције, па на тај начин онда задовољава амбиције жена са којима има такву везу у јавној сфери. И ми смо имали таквих појава у нашем јавном животу да неке уметнице, из различитих бранши, уз помоћ извесних политичара бивају лансиране у орбиту, мада то и не заслужују, добијају огроман рекламни простор, рећимо на државној телевизији, постају звезде првог реда. А неке, опет, пропадају јер им се свети бивши муж политичар, или неко са киме су биле у вези, па више нису итд. Имамо и таквих случајева. Имамо, рећимо, случај једне наше врне уметнице, заиста екстра класе, Оливере Катарине.

Водитељ: Јесте.

Др Шешел: Она је заиста примало-на у нашој медијској сфери.

Милетовић: Апсолутно, била је најзначајнији лик у своје време.

Др Шешел: Али, извесни људи су према њој показали невероватну осветољубивост. Она је сплетом неких око-

ности била удата за политичара. Ја не знам ту детаље како се то све дешавало.

Водитељ: А она је извукла дебљи крај.

Др Шешељ: Јесте, али заиста је она била прогоњена. Она је буквално отерана.

Милетовић: И жртва је тог свог...

Водитељ: Сада естрадне личности

посланик ЈУЛ-а има приватну телевизију, потпуно нелегално користи фреквенцију државне телевизије, он једини користи фреквенцију РТС-а и на њој емитује програм. Дакле, мимо свих закона, мимо свега он има могућности јер од његове милости зависе многе естрадне уметнице, многе певачице.

Милетовић: Њихове судбине.

Др Шешељ: Њихове судбине, јесте

Али, мислим да ће временом, када се ствари у нашем друштву буду демократизовале и како се буду рушили медијски монополи, да ће те ствари да се нормализују. Када имате конкуренцију, онда је све другачије.

Противник афера

Водитељ: За вас, бар ја, нисам чула никакву аферу и наши политичари су мало поштеђени тога, нема много афера. Знате ли неки трач?

Др Шешељ: Ја трачеве о себи не знам, али никаквих афера везаних за мене није било.

Водитељ: Ми нисмо чули.

Др Шешељ: Није немогуће да буде да се негде нешто монтира, да се нешто...

Водитељ: Како гледате на превару. Кога би преферирали: певачице, новинарке, глумице?

Др Шешељ: За аферу?

Водитељ: За аферу.

Др Шешељ: Ја нисам човек склон аферама. Ја то не преferирам. Али, ценим сваку професију, ценим све оне који у оквиру своје професије остварују врхунске резултате.

Музика и подитика

Водитељ: А коју музику слушате?

Др Шешељ: Слушам све врсте лепе музике. И лепу озбиљну музику, и лепу народну, и лепу популарну музику, и лепу новокомпоновану народну музику, све оно што ми прија уву ја слушам. Дакле, оно што је лепо ја слушам.

Водитељ: Мало спорта, чисто да се вратимо на ону тему о спорту, а онда ћемо мало да причамо о аутомобилима.

Причали смо о јавним личностима, нарочито женама, и ево ја и Оливера смо се сложиле, да никоме у животу толику количину комплимената нисте дали као Јами, и то у емисији Минимаксовизија.

Милетовић: А и Јами је, додуше, господину Шешељу.

Водитељ: Је ли то истина да је она стварно ваш тип, да ви стварно...

Др Шешељ: Не, ви онда нисте гледали све емисије. Прво, све емисије на Максовизији, које су забавног карактера, ја мислим да сам био коректан према свим учесницима тих емисија.

Водитељ: Али, према њој посебно.

Др Шешељ: Али, видите ту је била једна интересантна ствар. 1994. године тенденциозно Тијанић, као главни и одговорни уредник Телевизије "Политика", Александар Тијанић је организовао да се у Минимаксовизији појавимо Јасна Миленковић Јами и ја.

Водитељ: Тенденциозно.

Др Шешељ: Тенденциозно. То је било у јулу 1994. године, он је био убеђен и вероватно је убедио неке лич-

Још један Смиљко Костић – кућа Жељка Митровића у Суворорској 8

себе ради користе политичаре. Имам утисак да су политичари изманипулисани.

Прљави људи

Др Шешељ: Дешава се то, само то је опет један данак који плаћамо полувековној комунистичкој диктатури. Док се те ствари нормализују, проћи ће још извесно време. Још постоји режимишки монопол над медијима и тај режимишки понопол над медијима ствара услове за овакве појаве.

Рецимо, у условима у којима један Жељко Митровић, као функционер и

тако. Ако он климне главом да она може да иде са својим рекламним спотовима, ако каже не, онда не може итд. Такве појаве постоје, постоје такви прљави људи попут тог Жељка Митровића који је, узгред, и велики криминалац.

Постоје неки други политичари, рецимо, који су својевремено на државној телевизији, око њене издавачке продукције, форсирали само своје љубимце са естраде, а неке друге запостављали, иако то није било баш усклађено са финансијским интересима државне телевизије, иако би неко други доносио већи профит.

ности из врха режима да ће се то десити, да ћу ја преко Јами нападати Мила Ђукановића. И то је било све у том правцу усмеравано. Ја сам одмах прозreo те намере, схватио, јер ја сам ипак мало успешнији политичар од Тијанића, и ја ударим контру да су се Тијанићу уши пушиле после тога, и он је морао и оставку да поднесе. Одлазио је са телевизије. Нисам хтео...

Водитељ: Због Јами или и због вас?

Др Шешел: Нисам уопште хтео да помињем Мила Ђукановића, него сам трао неке друге ствари. А када сам отишао у Црну Гору, онда сам тамо напао Мила Ђукановића и то је резултовало и оним прогоном и ношењем из Пераста итд. И други пут се то десило недавно такође од Жељка Митровића. Ја сам схватио, знате, ја никада не дозвољавам да будем средство манипулације.

Водитељ: Изврнете ситуацију врло брзо на другу страну.

Др Шешел: Јесте, и покварим им те основне планове.

Милетовић: Који је сада био план, нисам схватила, господина Митровића.

Др Шешел: То је био исти план, исто је било негде...

Водитељ: Опет са Јами. Постало је стварно сада дегутантно.

Др Шешел: Око предизборне кампање и очкивали су да ћу ја тако наступити. То је чак и Минимакс показао, он је био чак бруталан у наступу према Јами. Ја полазим од тога, ако је неко мој политички противник, ја немам разлога да улазим у његов приватни живот и да користим ствари из приватног живота да бих му напакоштио.

Друго, што бих се ја сада разрачунавао са једном девојком која сасвим лепо пева, која је симпатична итд. И што бих улазио уопште у њен приватни живот.

А треће, што је најважније, не дозвољавам да будем средство манипулације никоме.

Водитељ: Поготово на тако један приземан начин.

Др Шешел: Ако имам пред собом политичког противника онда ћу га напасти због његове лоше политике, због његових политичких недостатака итд.

Брачни пар Ђукановић

Водитељ: Реците ми, причали смо о госпођи Мила Ђукановића. Је ли и ви, као што смо се нас две сложиле, кажете да је она једна згодна, шармантна и занимљива жена.

Др Шешел: Ја сам је сада први пут у животу видео на Џетињу. Она је једна изузетно лепа жена. То је без сумње.

Милетовић: Сада када смо код господина Ђукановића, он је миљеник нежнијег пола.

Водитељ: Један од најбоље обучених политичара на нашој сцени. Да ли то знате?

Милетовић: Да. Мене тренутно један други аспект...

Др Шешел: Ја кажем да је човек добро обучен када му није хладно. Ја не знам шта то значи један од најбоље обучених.

Водитељ: Значи, ми смо данас најбоље обучени, није нам хладно.

Милетовић: Дакле, познат је као неко ко има, условно речено, стабилан брак, са друге стране његове љубавне афере, практично, о њима се јавно прича, дакле, мало пре спомену смо Јами...

Др Шешел: Ја о љубавним аферама политичара не говорим. Нити се у то мешам. Ако некада негде нека афера избије, ја могу да, онако у шали коментаришем, али да ја у то улазим, заиста ми не пада на памет.

Друго, ја не знам шта је ту истина, да ли ту има уопште истине. Знате, прича овај ово, прича онај оно, то је бесмислено. Ја, једноставно, у такве расправе не улазим. Такве расправе срозавају само онога ко у њима учествује.

Политичару, против кога су усмерене, не наносе штету, чак су му корисне, па се за некога онда шири, често неоправдана, фама да је он успешан по бројним љубавним авантурама.

Милетовић: А заправо се ништа не зна.

Шешелјеви аутомобили

Др Шешел: И те варијанте су могуће.

Водитељ: Нешто није лоше када се тако прича. Кажите ми, господине Шешел, која кола ви возите, ако апстрахујемо кола која вас возе, него ви лично?

Др Шешел: Ја сам у животу само два пута купио ауто, први пут тојоту. Тојоту сам купио нову, други пут сам купио једног половног фијата крому који се већ два пута слупао. Једном сам га ја слупао, једном мој пријатељ Драган Тодоровић.

Водитељ: Ја се надам да то није изгледало овако. Погледајте, камера је снимила један судар, погледајте како изгледа.

Да питам нашег господина Шешелја да ли има неких трачева, каже нема. Значи ви сте један озбиљан човек који не трача уз кафицу.

Духовито али добро

Др Шешел: Ја се не бавим трачевима. Ни уз кафицу.

Милетовић: Не пије.

Водитељ: Да ли пијете кафу?

Др Шешел: Ретко.

Водитељ: Не пушите, не пијете кафу, стварно нема места трачу. Где имате луфтове за своје неке слободније

разговоре. Да ли волите да чујете нешто о неком комшији, или немате времена.

Др Шешел: Не, трачеве не волим. Али волим духовите досетке.

Водитељ: Кажу да сте ви један од најдуховитијих политичара, што се да видети и у овим емисијама опуштенијег типа. Нарочито вас воле жене, кажу очекујемо сви да против њих нешто искажете духовито или лоше, а ви увек кажете духовито, али добро. Ми ћемо се надати тако нечему на крају разговора или после емисије.

Др Шешел: После емисије, само да ме не јуре љубоморни мужеви.

Водитељ: Кажу, ви сте рекли да нећете доћи у емисију где ефективно не гостујете 50 минута и још нешто духовито, рекли сте, са мношћом не вреди почињати без сат времена.

Др Шешел: Јесам ли тако рекао?

Водитељ: Како то да схватимо?

Др Шешел: Јесам ли тако рекао?

Водитељ: Тако, Бога ми мога.

Др Шешел: Немојте да ја сада причам шта је ваш муж рекао.

Водитељ: Јој, немојте. Може, вама илде у прилог. Нећемо то трачати.

Између две живе ватре

Др Шешел: Нећемо.

Водитељ: Како сте се осећали у телевизији Палма, а да не причате о политици?

Др Шешел: Са овако две лепе даме, било ми је пријатно, био сам између две живе ватре и то се осећало, можда сам се помало и знојио, није то било због рефлектора, него због те две ватре које су се баш негде укрштале на овом месту где ја седим. Али, издржао сам, чини ми се.

Водитељ: Ја могу да кажем да најчешће, када политичари некаквих озбиљних политичких ставова дођу у овакве емисије, може да се деси разочарење. Па напосто приметите да неко тако није шармантан приватно као што је, рецимо, изузетно јак, елоквентан или већ не знам шта у свом политичком свету. За вас то не важи. Подједнако сте занимљиви и на једну и на другу тему. Да ли ви знате да је то део нашег шарма и с тим рачунате?

Др Шешел: Заиста?

Водитељ: Јесте. Како ви на то гледате. Да ли ви са тим рачунате?

Др Шешел: Ја не знам о чему ви говорите. Зар је заиста то тако?

Водитељ: А ви хоћете да ја сада то поновим? Није вам било довољно једном, хоћете поново или како?

Др Шешел: Имате ли репризу ове емисије?

Водитељ: Средом у 12, 30, то би већ било четири пута да вам то кажем.

Др Шешељ: У пола један ноћу или дању?

ТВ искуства Весне Пешић

Водитељ: Немојте ноћу на телевизији Палма, нећемо репризу, тада имамо неке друге шкакљиве ствари. Како гледате на тај програм?

Др Шешељ: На који програм?

Водитељ: На тај програм Палме у два сата ноћу.

Др Шешељ: Нешто ми је причала Весна Пешић, ја не знам, не гледам тако касно телевизију.

Водитељ: Шта вам је рекла, да прати или да не прати?

Др Шешељ: Једном је било речи о тим неким вашим емисијама после поноћи, после два сата...

Водитељ: Нисте набасали никада?

Др Шешељ: Али, једном сам се трудио да чекам, пошто сте имали нешто посебно, рекоше интересантно, али заспим раније увек.

Водитељ: Ја..

Милетовић: Нисте центлмен.

Др Шешељ: Не мислим ја да треба телевизију цензурисати, знате. Али, треба имати извесну меру, ако је сада нешто посебно у ситним сатима, и ако баш неко жели да гледа, зашто и да не гледа у те ситне сате. Нисам ја против тога. Нисам, дакле, неки ортодоксни

конзервативац. Али, треба увек имати извесну меру и та мера зависи, наравно, и од историјског периода, од актуелног степена моралног и културног развоја итд.

Водитељ: И од стања душе и тела у том тренутку. Неком је, знате, преко потребно то у том тренутку.

Др Шешељ: Ако је некоме потребно, онда је боље да му се овако приушти, него да се на неки већи трошак даје. Знате, у овим условима...

Било ми је задовољство

Водитељ: И трошење времена без везе. Овако лепо има све на тањиру, а може и сам да...

Др Шешељ: Надам се да се од таквог вашег програма не може нека опасна болештина да добије.

Водитељ: То би ваљало испитати. Ту би онда даљински обавезно употребљавали.

Др Шешељ: Даљински да се не би сила појавила. Је ли то?

Водитељ: Не прилазити ТВ-у. Са вама је било лепо причати, ја се надам да ћете нам бити гост поново. А Оливери ћете, претпостављам, у часопису "Центлмен" давати још много лепих изјава и много лепих слика, пошто она воли да са вама разговара.

Др Шешељ: Она воли са мном да разговара, али када објављује слике на насловној страни онда тражи неке друге, али то је сада, то је проблем у Оливери можда.

Водитељ: Рече Александар Вучић: дајте моју слику да се повећа тираж "Центлмена".

Др Шешељ: Зато јој и стагнира тираж пошто не зна баш како треба са насловном страном.

Водитељ: Ту ћемо око маркетинга већ да се договоримо.

Милетовић: Ја сам мало ћутала, с обзиром да сам ја са нашим данашњим гостом, мислим да сам новинар који је објавио највише разговора са њим. О њему знам све, можда више него што он зна, дакле, без обзира на ово ваше узајамно шармирање, Милева остаје сада, а ја са господином идем колима кући.

Водитељ: Вратићете Оливеру, а ја возим сама.

Др Шешељ: Где да је вратим?

Водитељ: Свеједно.

Др Шешељ: Враћа се само оно што се негде узело, је ли тако?

Милетовић: Да, тамо где сте ме узели, вратите ме.

Водитељ: Добро, то је већ домен после разговора, нажалост, морамо још да останемо, јер наша емисија траје до 16 сати, али доћи ћете ви поново или ћете можда сачекати. Попијте ту једну кафу коју ретко пијете. Хвала најлепше, било је дивно.

Др Шешељ: Било ми је задовољство.

Један од ретких политичара који није склон аферама

ОЗЛОЈЕЂЕНОСТ "СА ЗАДРШКОМ"

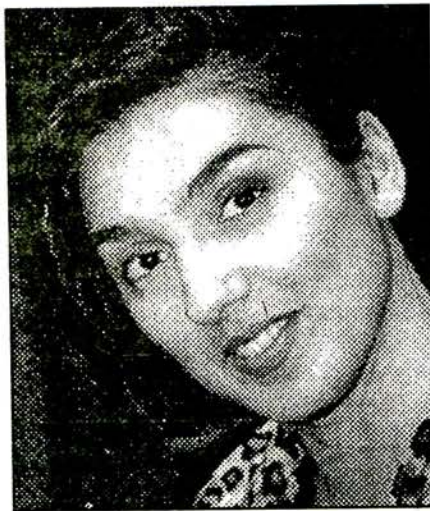
Вујовићев трагикомични водитељски деби пресудио да "Субота под палмом", у чијој је рубрици гостовао лидер српских радикала др Војислав Шешељ, буде избрисана из програмске шеме. Поред ауторке Милеве Павловић жртвован је и главни и одговорни уредник Зоран Вујошевић

Почетком фебруара домаће гледалице је имало прилике да доживи (и преживи) прекоћну, незграпну политизацију програма на ТВ станици која је, до тада, у обилатим количинама нудила, поред растиња, женске обрине зачине, понекад, уз милост Божију, и гласом. Право изненађење популарна "Палма" приредила је својој лежерној публици увођењем тобож озбиљне емисије "Дијалог", чији је домаћин власник, а ових дана и главни и (не)одговорни уредник, имицом двојник Желка Симића и Вука Драшковића, главом, а посебно брадом – Миодраг Вујовић. У том неуобичајеном миљеу потрудио се да буде гост и председник српских радикала, др Војислав Шешељ.

"Дијалог" је већ у старту на себе скренуо пажњу специфичним "стилом" који станица са именом јужног растиња негује од својих почетака, али који, можда, и паше црвенкосим и љубичастокосим певалкама, а озбиљним политичарима никако. Гаму озбиљности овом подухвату, у границама својих више него скромних водитељских моћи, покушао је, додуше, да да, наједном амбициозни, власник "Палме". Међутим, несрећни дијалог је далеко пре лично на монолози, мрмљање себи у браду, извргавање руглу позива у коме је комуникација, речитост и осећај мере ствар талента и искуства. Вујовић се, једноставно, није снашао. У овом дијалогу остао је сам, јер се намерио на саговорника који му је мудро помагао у срљању.

Гледаоци су тако могли да у такзваном новинарском питању чују и одговор и паметовање и опетовање, једном речју, да осете и знојење неспретног такзваног водитеља, остављеног да се "лагано крчка у сопственом соку". Баш као у чувеним рецептима кухиња медитеранских земаља, омиљеног програмског сегмента Миодрага Вујовића.

Граница доброг укуса дефинитивно је била прекорачена Вујовићевим признањем да је он, ето, члан Социјалистичке партије Србије, која на одређено питање гледа "тако и тако". На ову квази провокацију, гост је већ како треба (а речитост и оштроумност

Милева Павловић

му нису мана) одрегаовао, опоменувши домаћина да је побркао ниво и да озбиљан политичар и обичан партијски шрафчић не могу заједно полемисати чак ни за округлим столом, а немоли у једној телевизијској емисији.

Било како било, Вујовић се није окупуо (м)учења у наставку, вежбајући занат на ванпарламентарним жртвама из друге федералне јединице, које, по правилу, не пропуштају прилику да се уграме на ТВ екрану.

Непожељни гост – разлог за суспензију

Неумољив у жељи да истраје, тандем Вујовић-Вукашиновић, власник и "његов" главни и одговорни уредник, одлучују да прошире спектар "употребе" политичара, те "аминују" Милеви Павловић, уредници емисије "Субота под палмом", породичног হাসкани викендом, да још једном у свом термину угости свестраног лидера Српске радикалне странке, др Војислава Шешеља. У помоћ колегиници Милеви, прискочила је и искусна Оливера Милетовић, те је разговор, који се, истине ради, заподевао на рубу неукуса, а обиловао произвољним закључцима,

бар Војиславу Шешељу, без по муке кренуо.

Међутим, и такав какав је био, а могло се из њега сазнати пуно тога непознатог из породичног живота несуданог председника Србије, овај суботњи сусрет се напречац није свидео газди "Палме". Епилог: емисија је скинута с програма ове ТВ станице, а уредница Милева Павловић поделила судбину свога ауторског чела.

Требао је да прође доста времена па да тајна из куће под растињем процури у јавност. Иако Милева тврди да су власник и главни и одговорни уредник "Палме" чак предложили госта, будућег оца четвртог детета у породици Шешељ, за рубрику "Центлмен", сујете су накнадно прорадиле. Вујовић се сетио свог фијаска у дуелу знавом "Дијалог", са др Војиславом Шешељем и, ваљда му се десило, оно што психијатри зову "суужењем свести" или "пролазном амнезијом". Гнев се сручио на "извршиоца", Милеву Павловић, али и власникову десну руку, сада бившег главног и одговорног уредника, Зорана Вукашиновића.

Покриће за "сечу" Вујовић је "открио" у "тоталном уредничком промашају", а више него нечасну понуду за искупљење – да се у термину превиђеном за репризу суботњег হাসканиа, Милева извине тако што ће прочитати сопствену пресуду, написану из пера "уредништва", ауторка је, нормално, одбила. "Извинење јавности" прочитао је други лик, а "Палма" је, зарад "одложене реакције" (љутње и озлојеђености) свога власника, жртвовала једину пристојну емисију.

Можда и није нека штета, али се из ње извуку поуке, уз чињеницу да постаје симптоматично да први политичар у земљи бива све отвореније непожељан на два "лева" приватна телевизијска канала. Јер, на овом је изречена и следећа ствар – да је, наводно, Шешељев кројач изјавио: "Лако је шити на манекену одело, сашијте на Шешељу". О укусу не вреди расправљати, али о професионалности... Да ли је кројач изгубио муштерију, нисмо успели да сазнамо.

Жана Живаљевић

ОПДЕТЕНО И ЗАПДЕТЕНО ОКО БУЏЕТА

Најзад су оба већа Савезне скупштине почела са радом

После велике полемике усвојен буџет, на који су српски радикали имали многобројне примедбе, али због опште ситуације у земљи, а нарочито проблема на Косову и Метохији, буџет је изгласан. Оно што је дало посебан печат овом заседању, је и чињеница да су СПО-вци постали већи левичари од левака

Косово и Метохија увертира за буџет

Седница првог редовног заседања оба дома Савезне скупштине, која је почела 2. марта, а завршила се 3, односно 4. марта (Веће република), била је, свакако, под тамном сенком трагичних сукоба на Косову и Метохији.

На предлог савезног посланика Српске радикалне странке, Радмиле Трајковић, седница у Већу грађана започела је минутом ћутања у знак последице почастно трагично погинулим полицајцима. Том приликом, Радмила Трајковић је још једном све посланике обавестила да она управо долази са Косова и Метохије, и са доста огорчености упућене левичарском блоку странака, нагласила како немири још увек трају.

Председавајући Већа грађана, Миломир Минић, прихватио је, у име левичарског блока, бачену лоптицу, нагласивши како зна да сукоби на Косову и Метохији трају, али да то није на дневном реду.

Неко од посланика је предложио да се о проблему Косова и Метохије разговара на данашњој седници, али та иницијатива није прихваћена. Ни посланици Српске радикалне странке нису гласали за овај предлог. Др Војислав Шешељ је изашао за говорницу и објаснио разлоге оваквог поступка српских радикала. Ево шта је том приликом рекао:

"За претходни предлог нисмо гласали зато што, по Пословнику, тај предлог није могао да уђе у дневни ред Већа грађана. Питање Косова и Метохије је, пре свега, питање Србије као федералне јединице. У Републичкој скупштини Србије постоји иницијатива Српске радикалне странке да Народна скупштина Србије расправља о том питању и да заузме став. Што се тиче Савезне државе, она може да помогне решавању тог проблема, само ако ће заштити Република, или ако се испостави да Србија, као федерална јединица

Савезне Републике Југославије, није у стању да сама разреши проблеме на Косову и Метохији.

Ово је примедба на Пословник. Јер, да је ово изгласано, по Пословнику не би могло ући у дневни ред. Мислим да је паметно, пре свега, због јавности да се објасни зашто ми, српски радикали, нисмо хтели да гласамо за такав предлог".

СПО против ТВ преноса

По питању данашњег дневног реда седнице у Већу грађана, јавио се за реч и посланик Демократског центра, Драгољуб Мићуновић, који је сматрао да, ако у Пословнику стоји да су седнице јавне, онда то коначно треба и да постану. Наиме, Мићуновић је инсистирао да се гласа о телевизијском преносу са седнице Савезне скупштине. Како је председавајући, Миломир Минић, покушао да изврда од предлога Драгољуба Мићуновића, за реч се опет јавио др Шешељ, који је рекао следеће:

"Даме и господо, када је конституисано Веће грађана, Српска радикална странка је изашла са иницијативом да се опет обезбеде директни телевизијски преноси наших седница и да се обавезу државна телевизија Србије и државна телевизија Црне Горе да те преносе проводе. Тада смо добили гаранције и од председника Већа грађана, изјашњавали су се шефови посланичких група, директно се сећам господина Шоколовачког, који је и са ове говорнице обећао да ће се то питање решити у догледно време, за неких месец дана. Било је речено да ћемо направити нови пословник о раду Већа грађана, нисмо ни почели да радимо тај пословник. Ништа није урађено, а прошло је више од годину дана како је Веће конституисано. Имао сам утисак да је постигнут консензус свих посланичких група око поновног увођења директних телевизијских преноса. То је нешто што смо ми већ имали и треба да се врати као једна демо-

кратска тековина, која је била пригубљена крајем 1995. године.

Пошто је очигледно да пред собом имамо другу интерпретацију, према којој је ствар добре воље државне телевизије Србије и државне телевизије Црне Горе да ли ће преносити седнице Већа или не, мислим да би данас требало, у оквиру једне тачке дневног реда, то питање да расправимо и да донесемо конкретну одлуку да се поново преносе све седнице Већа грађана, али и Већа република".

Овај предлог је прихваћен. Обављено је гласање, али није било већине. За овај предлог да се заседање седнице преноси, нису гласали ни посланици Српског покрета обнове. Наравно, било је различитих коментара таквог понашања, али свакако да је најзанимљивији коментар долазио из редова посланика Српске радикалне странке, који су били упућени директно Милану Комненићу (посланик СПО), а у слободном преводу би гласили: "Знају ли посланици Српског покрета обнове шта смеју да изгласају, шта не"?

Прегршт нових закона

Првог дана заседања, Веће грађана је усвојило првих шест закона са дневног реда, који има осамнаест тачака, док је Веће република, чије посланике је чекало усвајање осамдесет закона и међудржавних споразума, током преподневног дела седнице верификовало мандате посланицима из Србије, те је Горица Гајевић постала потпредседник овог већа.

У Већу грађана, првог дана заседања, без већих полемика и драматичних обрта усвојени су следећи закони: о двојном држављанству између Савезне Републике Југославије и Босне и Херцеговине, споразум са Руском федерацијом о војнотехничкој сарадњи, споразум Савезне Републике Југославије и Италије о укидању виза за носиоце дипломатских и службених пасоша, споразум о царинској

сарадњи са Румунијом, као и споразум о сарадњи у области медицине са Јорданом.

Бошњачка нација, плод болесног ума

Сулејман Угљанин је имао неколико пута прилику да изађе за говорницу, покушавајући да што више иритира присутне посланике својим предлозима. Такође, Угљанин је неколико пута нагласио да би и Бошњацима требало омогућити двојно држављанство, наглашавајући како себе сматра Бошњаком. На овакав став и предлог Угљанина, поред силних добацивања и различитих смешних и тужних коментара, на прави начин одговорио је посланик Српске радикалне странке, Лука Митровић:

"Господине, ја бих вас подсетио да сте ви Србин муслиманске вероисповести и ту нема никакве дилеме. Други је проблем што вам је Комунистичка партија дала нацију и могућност да се осећате као муслиман, а с обзиром да су муслимани и Ирачани у Либији, онда не видим зашто правите толике проблеме и инсистирате на томе како сте ви Бошњак? До овог тренутка нисам још видео никакав историјски документ који би указивао на чињеницу да Бошњаци постоје као нација! То што ви желите да будете признати као нација, и што желите да се о томе што више прича и пише, то је ваш проблем! Ја бих вам још једном подвукао праву истину: господине Угљанин, ви сте Србин муслиманске вероисповести, и од тога не можете побећи".

Наравно, овакав став посланика Српске радикалне странке, Луке Митровића, само је разгневио Сулејмана Угљанина, који је пошто пото хтео Митровићу да докаже како Бошњаци, ипак, постоје, и како се он осећа Бошњаком. Неколико пута је излазио за говорницу, али на крају је схватио да Митровићево мишљење о Бошњацима дели већина посланика, па је одустао, макар тренутно, од надметања са Србима православцима.

Веће грађана је знатно раније завршило са радом од Већа република. Наставак седнице предвиђен је и испоштован са малим закашњењем од петнаестак минута.

Финансијска дисциплина апстрактан појам

Други дан заседања оба дома Савезне скупштине и поред усвајања бројних закона и споразума, грађанима Савезне Републике Југославије неће донети значајне промене, нарочито не промене које воде у бољи и безбрижнији живот.

Српски радикали имали су многобројне примедбе, а једна од примедби, односила се и на Нацрт закона о платном промету. Тако је Наташа Јовановић, посланик Српске радикалне стра-

нке, истакла да Савезна влада инсистира на такозваној слободној конкуренцији међу банкама, позивајући се на светску праксу у нашим животним условима, што је немогуће.

"Овим законом је", сматра Јовановићева, "доста тога испуштено што би требало да буде укључено. Пре свега, у члану закона је предвиђено да Народна банка Југославије врши контролу обављања платног промета код носилаца платног промета, али не и код учесника у платном промету.

Предвиђени су, такође, привредни преступи за предузеће или друго правно лице, са казном до 450.000 динара закршење одредаба овог закона. Тако је предвиђено да ће се за привредни преступ казнити предузеће или друго правно лице, ако не обавести носиоца платног промета у року од три дана од добијања о статусним променама, ако сва плаћања у динарима не врши преко рачуна код носиоца платног промета, ако примљен новац у готовом не положи на рачун, ако за плаћање у готовом новцу подиже са рачуна и у благајни држи готов новац преко благајничког маскимума, итд.

Спорни предлози закона

Како законом није предвиђен орган који је надлежан да врши контролу примене одредаба овако предложеног закона код предузећа и других правних лица, то је сасвим јасно, а и досадашња пракса је показала, да су овакве и овако ригорозне казнене одредбе само декларативне природе и оне су унешене од стране предлагача у закон да би се стекао утисак како се оваквим предлогом закона, у ствари, обезбеђује финансијска дисциплина, а уопште се не прописује који је то надлежни орган од стране Савезне владе надлежан да врши контролу примене одредаба овог закона које се односе на пословање преко рачуна, плаћање готовим новцем, поштовање одредаба о благајничком максимуму, итд.

Очигледно је, зато, да је Савезна влада хтела на тај начин само да створи привид обезбеђивања финансијске дисциплине без стварне жеље, што је овој држави итекако потребно, да се обезбеди могућност вршења контроле примене одредаба овог закона код предузећа и других правних лица, предузетника, учесника у платном промету, за које се овај закон доноси.

С друге стране, досадашњим законом о платном промету и Прелазним и завршним одредбама у члану 66, било је предвиђено да Народна банка Југославије обавља и послове контроле поштовања одредаба савезних закона, којима се уређује финансијско-материјално пословање правних лица и предузетника".

Наташа Јовановић такође сматра да је основни услов за јаку и стабилну савезну државу, обезбеђивање финансијских средстава, односно прописивање органа који би требало да вр-

ши контролу измиривања обавеза према Савезном буџету. Такође, Јовановићева сматра да одредбама о контроли није место у Закону о платном промету, али како Савезна влада, као предлагач Закона о платном промету, није донела и пропис којим би се регулисало и којим би се испоштовале одредбе овог Закона, морала би, бар у прелазним одредбама, да се регулишу питања контроле.

Многи посланици, који припадају опозиционим политичким партијама, такође су имали замерке на овај предлог Закона.

Кредити Алајбегова слама

У сваком случају, највише пажљивих слушалаца имао је др Војислав Шешељ, који је изнео бројне критике везане за предлог Закона о пољопривреди, као и коментаре на излагање савезног министра пољопривреде, Шиповца.

"Даме и господа савезни посланици", обратио се др Шешељ, "овим законима се спрема нови монетарни удар, нови инфлаторни удар. Свуда у цивилизованом свету, новац из примарне емисије се, пре свега, оријетише на финансирање производње, али преко пословних банака. Али, свуда у свету кредити из примарне емисије морају да се врате. Свуда у свету људи, који се задужују, задужују се увек свесни да морају да врате кредит управо под оним условима под којима су се задужили. А код нас, сви који се задужују, рачунају да никада неће морати да врате кредит. Ево, имамо сличан случај из прошле године, из приватизације 49 процената државне телефонске компаније у Србији. На време смо упозоравали да се тај новац не сме давати фирмама у друштвеном сектору, директорском лобију владајућих партија, јер они немају намеру да тај новац враћају. Били смо у праву. Ево, не враћају. Огроман број не враћа. Када су узимали те паре, узимали су их са свешћу да их никада неће враћати. То исто сада радите за одређен број фирми из пољопривреде, туризма, електропривреде и за железницу. За железницу знамо, то је једна фирма и није велики износ - 15 милиона. Она је овде само декор. Туризам, исто тако, негде око 14-15 милиона, и то је само декор. Да видимо које су то фирме из пољопривреде којима се отписују кредити! Каже се да је то за пољопривреду. Није тачно. То није за пољопривреду.

Овде министар хвали фирму из Бечеја која је узела кредит од пет милиона, и тај кредит јој се сада попео на 91 милион, и каже да је то успешна фирма. То је фирма где је давно директора требало стрпати у затвор. Који то директор сме да дозволи да му кредит нарасте до толиког износа?! Значи, није га уредно отплаћивао или је узео кредит који изазива катастрофалне последице. Не, тај директор је био паметан, у садашњим условима, узео

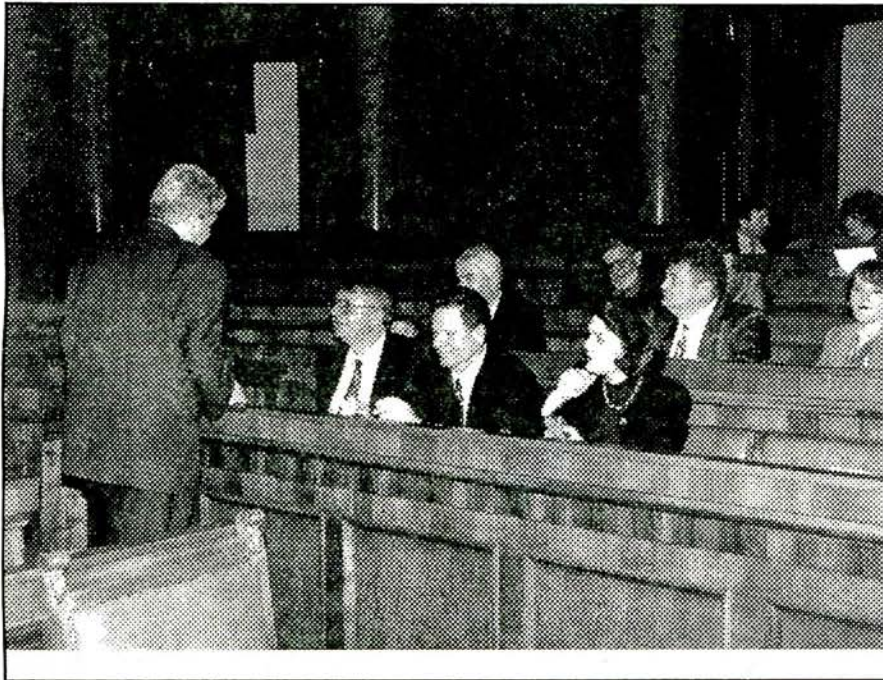
је кредит и баш га брига што расте камата, што кредит бива 20 пута већи, јер унапред зна да неће морати да га плаћа. Крајње је време да се с тим прекине, да свако ко узме кредит, а не може да га врати, мора пропасти. То је суштина озбиљне економије.

Ми за ових пет година функционисања демократске Скупштине, демократског Парламента, такав случај још нисмо имали. Ви нам сада старе ваше комунистичке манире понашања обнављате.

Ово што ви предлагате, нема везе са аграром. Нема ниједног пољопривредника овде који је узимао кредит. У једном од ових закона стоји "правна лица", и гомила тих правних лица је ту. Ви говорите само о правним лицима, а било би паметније да сте ове кредите давали приватницима, непосредно

Опет највише дугују ове небулозне фирме из друштвеног сектора. Касните са приватизацијом, јер вам се ни то не исплати. Губите контролу над друштвеним фирмама. Ако их приватизујете, оне не плаћају струју, не плаћају воду, не плаћају много тога, на крају, не плаћају ни камате на кредите, па не враћају ни главницу.

Где год да се осврнете, кроз цели привредни систем, постоје паразити који узимају све од државе и никада не враћају, и постоје они који су успешни, добро производе, а непрекидно им дижете порезе и гушите их, не даје им да се размахну, а никада вам се не појављују као они који траже кредите, јер знају да од тих кредита нема ништа, да кредите међусобно деле људи у најужем кругу моћника у привреди, у политици.

Посланичка група Српске радикалне странке у Савезној скупштини

ним пољопривредним произвођачима, јер они би их сигурно на време вратили. Тако, не би било никаквих проблема, а камате бисте могли да наплатите.

Сада кукате на високу камату, која у принципу важи за све. Данас је то 10-12% на месечном износу, и уместо да утерујете финансијску дисциплину, како би сви корисници, "правна лица", на време вратили кредите, камата би падала, јер само ако се смањи потражња за кредитима, смањиће се и број фирми, као што је фирма Драгана Марковића, које насрћу на нове кредите. Осладило им се! Узимају кредите које не морају да враћају.

Ситуација у електропривреди: давали сте и капом и шаком кредите. Што нисте тражили неку другу варијанту: кроз приватизацију једног дела електропривреде, кроз принудну наплату дугова? Ко највише дугује?

Што нам нисте уз овај Предлог закона, којима сте отписали кредите, понудили и регистар фирми којима се отписују кредити. Из тих регистара било би нам све јасно. Кријете регистар тих фирми, док нам овде министар држи демагошке говоре, како су нас они хранили, те како смо, захваљујући њима, опстали и преживели. Нису они нас хранили и нијесмо ми, захваљујући њима, опстали. Захваљујући њима ми смо пропали! Било би боље да се такве фирме и такви људи уопште не баве пољопривредном производњом. Да престану да производе, а ми да им непрекидно дајемо кредите које они никада не враћају. С тим кредитима могли сте да купите много квалитетнију храну, много лепше паковану и много траженију, и још би нам се све то више исплатило. Народна банка требало је да се бави трговином, а не њима да даје новац. Банка је штгампала и давала новац некоме ко неће да

га врати. Како ви мислите да се изборите са инфлацијом? Какав ће, тек ово, бити инфлаторни удар? Када се све заједно сабере, ово је негде око милијарду марака, по званичном курсу, како сам ја овлаш израчунао. Ко може тај инфлаторни удар да поднесе?

Врањански столари извозници жита

Следећи инфлаторни удар биће у периоду откупа пшенице, кукуруза, овог или оног, само зато што нисте спремни на структурне реформе. Нисте спремни за укидање монопола у сфери пољопривреде, јер вам се творци намештаја из Врања појављују као извозници пшенице и кукуруза. То цивилизовани свет не познаје, а вама је то нормално да кукуруз извози онај ко нема благе везе са њим. Зашто? Зато што у тренутку може да извуче добар профит, а да не одговара за овакве и сличне небулозе.

Сетите се фирми које су узимале кредите из примарне емисије у периоду из 1992. године, оне су увек биле повлашћене, привилеговане, штампано је непрекидно хвалила њихов успех. Оног тренутка када су престале да добијају кредите из примарне емисије, пропале су. Када су престале да добијају кредите из примарне емисије?

Када је директор те фирме пао у политичку немилост. Директор у немилост, фирма престаје да сиса Народну банку Југославије из примарне емисије, и њен живот се гаси, пропада. То је ситуација која данас карактерише нашу привреду. Таква привреда не може да оздрави, таква привреда не може ни да изда. Ви је држите на апаратима. Сви то подносимо, сви трпимо и сви због тога патимо, а то може трајати, под овим условима, још сто година. То је један процес непрекидног труљења. Све нам је горе и горе, а правимо се да нам је лепо, да је добро, да све цвета у економији!

Када се све сабере, седница је била веома занимљива. Српски радикали, иако су инсистирали на променама, нису могли да утичу на одлуку већине, и тако је остало народу да се нада да ће преживети све будуће дане.

У Велу република, такође, српски радикали су предњачили својим примедбама и репликама. Највише буре и оспоравања изазвала је ратификација споразума са Хрватском. Српски радикали су подсетили на све промашаје режима, али, ни то није много помогло. Ниједан амандман Томислава Николића није прихваћен.

Не зна се ни ко је колико дужан, и ко ће за толике дугове одговарати, али, предложени закони, од стране Савезне владе, прихваћени су одлуком и вољом већине, па ко преживи предстојеће инфлаторне ударе, причаће.

Јасна Олујић

"НЕЗАВИСНИ" ПРОТИВ ЛЕГИТИМНИХ МЕРА

"Независни" дневни листови су посветили сву пажњу шиптарским изворима информисања
Терор се приписује само српској страни

Окружни јавни тужилац је предузео одговарајуће мере против дневних листова "Блиц", "Наша борба", "Данас", "Дневни телеграф" и "Демократија" и неких телевизијских станица због објављивања чланака и коментара, којима се охрабрују акције шиптарских терористичких банди и лажно приказују мере које су припадници Министарства унутрашњих послова Србије предузели против њих на Косову и Метохији.

У саопштењу Окружног јавног тужилаштва се наводи да су мере које је предузео окружни јавни тужилац у складу са овлашћењима из Закона о кривичном поступку, а појашњено је и свима, којима то није јасно, да су акције полиције на Космету уперене искључиво против терористичких банди које нападају полицију и цивилно становништво. Такође, ове акције треба да обезбеде мир и сигурност свих грађана на Косову и Метохији.

Ово саопштење су пренели сви дневни листови и ТВ станице, па и оптужени, који важе за независне. Наравно, нападнути се спремају за одбрану, у помоћ им прискачу адвокати, Грађански савез Србије, новинари – сви који умеју добро да употребе позицију жртве и прогоњеног као неког ко је а priori у праву.

Терористичка војска Косова

Ако се вратимо на почетак приче (мада је прави почетак био много раније), на првих десет дана марта, када су догађаји на Космету били и најактуелнији, и прелистамо споменуте дневне листове, само наслови и извори информисања нам већ довољно говоре. У безумној жељи да се поседницима власти и силе дода још једна злоупотреба пложаја, која би их можда могла и свргнути са престола, оптужени дневни листови претварају терористе, такозвану "ослободилачку војску Косова", за коју се не зна кога и од чега ослобађа, оне који траже да се комад туђе земље назове њиховом, оне

који користе премије које су им давале и обећавале у прошлости, као право на отимање у садашњости, у жртве. "Крвави дренички обрачуни", "Масакр цивила", "Смрт као политички манифест" и природно – "Нови паклене круте санкције" су наслови текстова на две стране недељне "Наше борбе", са наднасловом "Косово – герила масакри или дијалог".

Прича о недужним народима који се сукобљавају због замешатељства политичара, али је случајни саговорник Шиптар нешто мудрији у својим опаскама од Срба, интервју са Фехми Аганијем, доскорашњим потпредседником Демократског савеза Косова и потресна прича са погребња убијених Шиптара у Дреници, као и најава казне за Србе (јер су Шиптари већ довољно кажњени), са наднасловом који довољно јасно говори коме је приписана реч масакри. Косовски одбор за заштиту људских права објављује у "Дневном телеграфу", под насловом "Погинула 34 Албанаца, од тога 25 из породице Јашари", да су међу погинулима две девојчице од 12 година, један дечак од 13 и два од 16 година и једна 94-годишња старица.

"Грешка" савезних посланика

"Независни" дневни лист "Данас" у својој хроници објављује текстове са насловима и по овом редоследу: "Албанија тражи међународну интервенцију на Косову", "У приватној болници преминуо албански младић", "Полицајац убио власника бара", "Рањени полицајци изван животне опасности", а на насловној страни, осим једне реченице која се односи на званичну информацију МУП-а Србије о броју погинулих, све остало се заснива на извештајима шиптарских извора, Алуша Гашија, Фехми Аганија и Одбора за заштиту права и људских слобода.

У "независним" дневним листовима се негативно реагује на поступак посланика савезног парламента којим

се одаје пошта погинулим полицајцима, јер искључује исти чин и у односу на изгинуле грађане Југославије, дакле и терористе. Истовремено се не осуђују терористи који су иницирали неминовну погинулу сопственог народа, не осуђују се шиптарски цивили који, традиционално до зуба наоружани, траже основна људска права, односно аутономију, односно републику усред туђе земље. На страну то што су позвани да пресуђују трећи, они који ни у својој сувереној држави нису разрешили више десетина година старе проблеме са националним мањинама, али су их више пута решавали по кратком поступку – ватреним оружјем и без много дизања прашине у јавности. Истој групи припадају и "забринуте", попут турског шефа дипломатије који је у разматравању са терористима у сопственој земљи заборавио на овде изненада пробужени осећај "мудрости" и људскости.

Поента је у различитом приступу и начину третирања суштински истог питања на различитим територијама – када и коме затреба понашање се на својој територији према својим законским мерама, али ће у туђој земљи исти поступак прогумачити као окупационо одузимање основних људских права. Потврду исправности таквог свог става лако може наћи у такозваним слободним, независним, самосталним медијима који су, у нашем случају, на пример последњих догађања на Космету саосећали са погинулим Шиптарима, а да нису истовремено имали слуха (бар не толико) и за другу страну – српско цивилно становништво које десенијама трпи отворени терор од стране Шиптара, а повремено и масакр, у својој сопственој земљи. О породицама, деца полицајаца који су погинули обављајући своју дужност нема ни речи.

За сада, "независни медији" су понудили свету сву "ширину својих људских погледа" у односу на Шиптаре и српску судбину без права на право, верујући да је њена будућност на западу, макар се она завршила на југу.

Весна Арсић

ЈУНАК НАШЕГ ДОБА

Најстарији лист на Балкану "Политика" објавила је 13. фебруара 1998. године да је њен директор Хаџи Драган Антић, поводом обележавања осамдесетогодишњице пробоја Солунског фронта добио медаље са ликовима највећих српских војсковођа и фигура ратника, рад вајара Љубише Манчића

Када је реч о "Политици" ДД, ништа нас не може изненадити, па нас тако није зачудила ни вест да је њен генерални директор, в.д. главни и одговорни уредник Хаџи Драган Антић, познат као квазилевичар и миротворац, ових дана поводом обележавања славне 80. годишњице пробијања Солунског фронта награђен изузетним признањем. Око врата и преко "јуначких" прсију Хаџи Драган Антић ставио је дароване заслужним борцима "медаље са ликовима наших највећих војсковођа" а испред себе, "њему лично уручену фигуру Српски ратник у пробоју Солунског фронта, рад вајара Љубише Манчића", како нас прецизно обавештава најстарији лист на Балкану од 13. фебруара ове године.

Ове две награде дате лично њему, заједно са Орденом српског ратника намењеном листу "Политика", поменути генерални директор добио је од скопо основаног режимског нелегиитимног Друштва за неговање ослободилачких ратова Србије до 1918. године. Исто Друштво оспорено је као нелегиитимно само дан раније објављеним написом у "Политици", видети број од 12. фебруара и текст: "Пет удружења старих ратника" који је потписан од једино легиитимног, заправо надлежног за ову област Савеза удружења ратника ослободилачких ратова Србије од 1912. до 1920. године о чему ће касније бити више речи.

Одмах морамо додати да не би дошло до забуне или помисли да је аутор ове отворене критике злонамеран према Хаџи Драгану Антићу напротив он га веома забавља током своје владавине "Политиком", јер представља типичног јунака нашег доба, чијим је извесним несташлуцима пре неколико година посветио и једну своју жешће написану књигу засновану на изворној документацији ондашњих представника Компаније "Политика". Међутим, писац овог текста може да изјави све најлепше што је његов ранији лист "Политика", заправо новинари који су писали чланке и репортаже о ослободилачким ратовима српског народа, добили поменути Орден српског ратника "за изузетне заслуге" али нас истовремено жалости што

Хаџи Драган Антић

то нису учинила легитимна Удружења српских ратника, којих данас има више од живих првобораца. У ствари, и аутор овог чланка може да се поноси тим одликовањем, јер је попут неколицине својих колега (Жика Живуловић, Антоније Ђурић и др.) и у тешким временима за српску националну ствар под Брозовим тоталитарним режимом, када се тешко износила истина о ослободилачким ратовима српског народа, успевао уз много муке да објави по који чланак или фељтон, на ову тему, али је веома данас разочаран када ово значајно признање није додељено од званичног удружења чији је Статут објављен у "Сл. гласнику СР Србије", број 24/82.

Сада се поставља питање: како је могло некомпетентно друштво изван пет званичних удружења старих ратника да додели ово одликовање "Политици" и још што је скандалозније медаљу њеном генералном директору Хаџи Драгану Антићу познатом по гушењу истините јавне речи када су у питању "свесно удесно" оријентисане политичке странке на челу са Српском радикалном странком. Забрињава и конфузно, неистинито образложење дато "Политици" од 13. фебруа-

ра од секретара поменутог Друштва Слободана Стевића, који апсурдно истиче (уколико није у питању лоше преношење изговореног од стране С. Гуџијана) да је тај орден "уједно и признање новинарима Политике и њиховој храбрости на поштовању традиције и објективном информисању о свим значајним догађајима".

Прво, сваком је јасно да је у потпуности изневерена традиција "Политике" од доласка на руководеће место Хаџи Драгана Антића који је скренуо од јасно изражених захтева оснивачевог Прогласа познатог под називом "Задаци независне штампе" о чему је већ доста писано у негативном значењу. Према томе, сувишан је Стевићев епитет о "храбрости" новинара поводом "поштовања традиције" "Политике" која се одавно не спроводи у дело, јер и Хаџи Драган Антић одлази по своје мишљење на надлежно место, попут својих претходника.

Друго питање гласи: какве везе има будућа прослава пробоја Солунског фронта са, како Стевић погрешно истиче, "објективним информисањем о свим значајнијим догађајима"? И да додамо питање: како се може награђивање поводом једног историјског догађаја истовремено повезати са тобоже "објективним информисањем о свим значајнијим догађајима"? То је галиматјас, онај типични, којем нема лека. Такође, поставља се питање како је могуће да поменуто Друштво за неговање традиције ослободилачких ратова до 1918. године, задужено за одликовања и будућу прославу од стране неког недефинисаног Одбора "Државе Србије", који по писању "Политике" од 30. јануара ове године држи прву седницу у просторијама републичке владе, на којој без консултовања са једино легитимним Савезом удружења ратника ослободилачких ратова Србије од 1912. до 1920. године и потомака – доноси низ одлука које подлежу суду јавности. Јер, овде је реч о важним манифестацијама у Србији, на острву Крф и Видо, у Солуну, у Француској и Великој Британији. Ко се то поиграва државним угледом, поштењу наше старе ратнике?

Играње режима са удружењима старих ратника

Тако се ових дана ненародном вољом изабран гротексни режим леве коалиције поиграо преко свог дневног билтена – гласила "Политике" са најављеном прославом Солунског фронта, који је јуначка српска војска у садејству са савезницима почела 14. септембра, а завршила се ослобођењем Београда 1. новембра 1918. године да би се потом ослободили и наши крајеви под туђинском влашћу. Био је то сла-

дине, додворујући се послушнику породице са Дедиња, чувеном по забранама и прогонима родољубивих новинара, можемо слободно написати да личи на "Дантеов пакао". Међутим, у нашој земљи свакојаких чуда, општег хаоса, дивљања и безнађа после лажираних избора, тамо где и даље цвета бескрупулозна корупција попут криминално-мафијашких афера да би само појединци били прозвани да по обичају прођу некажњени, као и ранији отимачи народне имовине – министри, можемо слободно написати да нас

већи простор био посвећен главном добитнику, чувеном рекламеру Хаџи Драгану Антићу, који је добио чак два висока признања! Одмах је судећи по објављеној фотографији у свом листу окачио Медаљу с ликовима наших највећих војсковођа, као да је у најмању руку он лично војевао на Солунском фронту и учествовао у његовом чувеном пробијању. Да су тог дана којим случајем васкрсли из гробова јунаци солунске офанзиве, уверени смо да би видећи Хаџи Драгана Антића шта носе о врату, поново легли у своје раке да више никад не устану.

Да бисмо читаоцима ближе објаснили у чему се састоји ова перфидна игра властодржаца, која позлеђује углед највећих војсковођа Србије, обратимо пажњу на скоро објављено писмо Информативне службе Удружења ратника ослободилачких ратова од 1912. до 1920. године и потомака штампано у "Политици" од 12. фебруара 1997. године. У поменутом Писму категорички се тврди да у Србији постоји укупно пет удружења старих ратника и то:

– Удружење бораца ослободилачких ратова 1912–1920. године и потомака.

– Удружење носилаца Албанске споменице 1915–1916.

– Удружење добровољаца 1912–1918.

– Удружење носилаца Карађорђевог звезде и потомака.

– Удружење 1300 каплара и потомака.

Источни меморијал Француске, основан је при поменутом Савезу и секцију "Paoli D'orjent." Затим се у истом листу констатује да "у саставу Савеза удружења ратника ослободилачких ратова Србије од 1912. до 1920. године и потомака, као једине и легитимне борачке организације из Балканских ратова и Првог светског рата, није Друштво за неговање традиције ослободилачких ратова Србије до 1918. године". А онда још стоји напомена да је у "Сл. гласнику СР Србије" бр. 24/84 поменути Савез удружења ратника ослободилачких ратова Србије од 1912. до 1920. и потомака. Једини легитимни представник па је тиме он и надлежан за доделу признања и одликовања. Овако, извршена је још једна манипулација која је добродошла да се рекламира Хаџи Драган Антић У ствари, за чуђење је што републичка влада за прославу 80 година од пробоја Солунског фронта није ангажовала легитиман Савез удружења ратника, који, као што је познато, обједињује и поменутих пет Удружења старих бораца. Питање је зашто иста влада оснивањем неког новог Одбора за неговање традиције ослободилачких ратова Србије до 1918. године (?) избегава да укаже заслужено поверење поменутом јединственом Савезу удружења ратника...? Жалосно је само да је већ први потез поменутог од власти леве коалиције основаног Друштва био крајње погрешан уручивањем медаље

Споља гладан – "Политика" под диригентском палицом Хаџи Драгана Антића преживљава тешке дане

вни пробој утврђеног непријатељског фронта на Капију Балкана са великим жртвама под наредбом Врховне команде "Напред у славу или смрт!", који с правом војвода Мишић назива сликом "достојном Дантеовог пакла". То што је покушала да спроведе у живот ових дана наименована делегација основана од левог режима, заправо од његове владе, Друштва за неговање традиције ослободилачких ратова Србије 1918. го-

дине зачудио марифетлук оглашен 13. фебруара на 13. страни "Политике". Јер, у том броју је управо објављен текст посвећен посети извесне делегације нелегитимног Друштва за неговање традиција ослободилачких ратова до 1918. године (чиме се ставља јавности к знању да каснији ратови вероватно нису били "ослободилачки" што је, додуше, тачно) кући "Политика", да би, поред њој додељеног одликовања,

Главни уредник "Политике" Миомир Миленовић који је за време бомбардовања Београда издавао свој лист а затим учествовао у Првом светском рату и Солунској офанзиви

са ликовима наших највећих војсковођа ради додворавања генералном директору Хаџи Драгану Антићу познатом колумнама уперених против јуначког отпора народа српских Крајина.

Ранија "Политика" залагала се за националне интересе

За разлику од генералног директора Хаџи Драгана Антића оснивачи и први главни уредници, у најтежим историјским тренуцима непоколебљиво и достојанствено су били уз српски народ и одлучно бранили пером и пушком његове угрожене интересе. Они су стајали на бранику отаџбине не само у балканским него и током Првог светског рата, залажући се за слободу својих земљака који су живели преко Дрине и на осталим нашим просторима под туђинском влашћу.

Као одлучни противници завојевачке аустро-угарске политике браћа Рибникар, обратно од антипатриотских чла-

нака Хаџи Драгана Антића у време напада усташких кољача на РПС, РС и ужасног НАТО бомбардовања, у листу "Политика" родољубима било је забрањено да се огласе поводом трећег геноцида Хрвата и муслимана подржаних од новог светског поретка против угроженог српског народа. За разлику од патриотских ставова оснивача и главних уредника листа који су се до изгинућа борили за слободу. Таква је слободарски оријентисана "Политика" била током Царинског рата са Аустроугарском (1906), за време Анексионе кризе при поробљавању великих сила српске Босне и Херцеговине (1908), у доба срамне Фриђунгове афере у Бечу (1909) о којој је извештавао лично уредник Дарко Рибникар.

Поводом важних историјских догађаја "Политика" је увек прва објављивала и ванредна издања, стајући одлучно на страни заштите српских интереса, што се није десило приликом незапамћених у историји етничких чишћења од стране хрватске солдатеке,

при паду Книна или злогласном, крајње нечовечном НАТО бомбардовању исцрпљеног победоносним јуначким биткама за своје ослобођење од усташко-потуричких крвника народа Српских Крајина. Ни на памет Хаџи Драгану Антићу као и његовом комесарском колегијуму није пало на памет да у одсудном моменту у "Политици" објави коментар, попут оног Дучићевог, са огромним насловом у заглављу који гласи: "Београђани, отаџбина је у опасности!"... Током жестоког аустројског бомбардовања Београда 1915. године храбри уредник Миленковић са Чика Дишом и неколико штампарских радника издавао је "Политику" док су остали новинари били на фронту. Други, главни уредник Јован Тановић, учесник ослободилачких ратова српског народа 1912-1918. био је тешко рањен при освајању Кајмакчалана за време пробијања Солунског фронта, тако да је заслужено добио орден Карађорђевог звезде. Тај велики српски јунак 27. новембра 1944. године, по писању његове "Политике", био је од нове црвене власти стрељан без суда и пресуде као "народни непријатељ", попут осталих 105 истакнутих Београђана, само зато што су идеолошки припадали другој страни од бољшевичке страховладе. Због истинитог писања о том случају као и осталих текстова у славу ослободилачке борбе српског народа 1912-1918. у лето 1994. године Хаџи Драган Антић је писац овог текста у свом листу безочно клеветао срамно оглашавајући да је повео "прљаву борбу за остварење личних до сада неостварених новинарских, књижевничких и политичких амбиција "при чему је" са непоштеним тенденцијама у све то уплео професорку др Мирјану Марковић и ЈУЛ, обећавајући да се "сличан пропуст други пут неће десити" (видети чланак М.Ничића у "Политици" од 26. октобра 1995).

Затим, истом генералном протагонисти ЈУЛ-а, мало је било што је писцу овог чланка забранио радо читану редовну рубрику из наше културне историје награђену са три висока признања, отерао га пре времена у пензију и тиме довео до крајње беде, него га је у свом гласилу где је радио пуне 34 године огласио за душевног болесника, што се јасно може видети у броју од 28. фебруара 1996. године. Вероватно је због тих "заслуга" у виду перфидних лажи злогласни, бар у случају породице писца овог текста, Хаџи Драгана Антића од Друштва за неговање итд, заслужио медаљу са ликовима наших највећих војсковођа.

Остаје отворено питање да ли је "Политика" добила од тог Друштва високо одликовање на челу са својим комесарским генералним директором, управо зато што је скоро пола века преутикнувала злосрећну судбину својих, од нове власти стрељаних и протераних новинара, учесника ослободилачких ратова Србије, јер колико се писац овог текста сећа, тек је 1990. године, онда-

шњи директор др Жика Миновић, направио први пријем у Кући за солунске ратнике.

Има још безброј критичких примедби данашњем руководству "Политикине" куће на челу са Хаџи Драганом Антићем чију славну, скоро вековну историју, они брукају за време скорашњег грађанског рата и поред великог тима одличних, високообразованих новинара, којима се не пружа шанса за слободну, аргументовану реч. Додуше, било је и раније у "Политикиној" кући директора, главних и одговорних уредника, чији су удворничко-режимски поступци били у погледу критиковани, али им се донекле и опраштало, јер се знало да праве пропусте под јаким притиском тоталитарног система, где се све морало без разговора извршавати. Али, шта рећи сада, када се у вишестраначком добу очекивало да на чело угледних институција, нарочито када је реч о "По-

литици", дођу образовани, цивилизовани и демократски настројени људи, који ће пре свега поштовати традицију ове Куће као и своје читаоце. А овамо, без икаквог конкурса, постављен је од прве даме, пардон другарице, квалификован погонски електричар, који је, захваљујући својој менторки, постао чак члан Савета Београдског универзитета?! А нема одговарајућу високостручну спрему ни за директора свог листа.

Све је могуће у слуђеној земљи

Нажалост, у нашој слуђеној земљи све је могуће, тако да је чак и један неквалификован кадар изабран по принципу неговања полтронства према моћницима за генералног директора "Политике", који се упорно и доследно борио против оног зашто је ових дана награђен медаљом од режимског Дру-

штва за неговање традиција ослободилачких ратова, итд. Ипак, у сваком злу има и среће, јер је додељена медаља највећих српских војсковођа окачена о врат Хаџи Драгана Антића неважећа из простог разлога што је поменута организација означена као нелегитимна.

Отац српског новинарства Димитрије Давидовић једном је написао жалостан суд о ондашњим српским властодршцима на примитивном двору кнеза Милоша: "Нема ништа теже него кад се уштва закљони иза моћника". Ко стоји иза ове "уштве" од "моћника" није потребно да истичемо. То је свима одавно познато, али само отаје отворено питање докле ће се дешавати овакве недолучне ствари?

Уосталом, шта да се каже када Хаџи Драган Антић у "Политици" од 31. децембра 1997. године пушта текст сугрупе председника Југославије, која бележи да остала гласила, наравно изузев њеног, стварају од "читалаца идиоте"? И још потом иста особа, чије титуле није потребно наводити, пошто то стално удворнички чини њен миљеник Хаџи Драган Антић додаје још апсурднију реченицу која прочитана ближе тумачи да ће се од читалаца створити "идиоти", наравно, уколико у штампи не добију макар и најмањи простор текстови као што је "мој", односно њен?!

Благо српском народу са оваквом "усрећитељком". Тако дежурна другарица за све могуће проблеме на овом свету неуморно пискара, због свог високог стандарда и привилегија потпуно удаљена од намученог народа под ударом иностраних а још више домаћих санкција, не могући, окружена ласкавцима попут Хаџи Драгана Антића да схвати свакодневне злочине бездушне, корумпиране владајуће олигархије, која је напаћени српски народ довела до ивице егзистенције. А што се тиче њених жалопојки за додељени њој "најмањи простор" у штампи, она и овим обмањује читаоце. Јер, она има сталну рубрику на пуне две стране у "Базару" (раније "Дуги") од којих редовно неколико шлајфни преноси послушник Хаџи Драган Антић у својој од народа тачно крштеној "Јулитици".

Да оставимо по страни другарицине штампане преводне на много језика њених визионарских књига, које много коштају осиромашени српски народ, погођен неизмерним отимачким апетитом 200 привилегованих, богатских породица, највећим делом из редова квазилеве коалиције. А што се тиче њеног в.д. главног и (не)одговорног уредника "Политике" одликованог ових дана ратничком медаљом од додуше нелегитимног "Друштва за неговање, итд...", плашимо се да му то не нашкоди у вези са његовим осведоченим "мировотворством".

Главни уредник "Политике" Јован Тановић који је борећи се при освајању Кајмакчалана одликован Карађорђевог звездом, стрељан као "народни непријатељ" 1944. године од нове власти

Коста Димитријевић

АМЕРИЧКА СТРАТЕГИЈА НАДМОЋИ

Како стоји ствар са америчком силом, на чему она почива и како се примењује?
Како изгледа америчка стратегија надмоћности?

Најбоље је да на ово одговори извредни познавалац материје, Збигњев Бжежински, човек који је од 1977. до 1981. године био саветник за сигурност америчког председника Џимија Картера. Ових дана је из штампе изашла његова књига "Америка, једина светска сила – америчка стратегија надмоћи". У њој Бжежински трезвено представља садашње стање и развој:

"Хегемонија је стара колико и човечанство. Данашња глобална надмоћ САД ипак се разликује од свих ранијих историјских примера својим изненадним настанком, својим светским обимом, као и начином и врстом којим се примењује".

Тако се, у само једном веку, догодило следеће:

"Шпанско-амерички рат 1898. био је први освајачки рат кога су САД водиле у прекоморју. Последица је продор америчке моћи далеко изнад Хаваја и Филипина у пацифички простор. На смени векова амерички војни стратеги разрадили су теорије за превласт на два светска мора, а америчка ратна морнарица припремала се да Британији оспори њену надмоћ на мору. Изградњом Панамског канала, који је олакшао превласт како на Атлантику тако и у Пацифику, САД су појачале своје захтеве за посебним статусом јединог гаранта сигурности западне хемисфере, захтеве који су већ почетком века били објављени Монроовом доктрином и који су касније оправдали америчку "очигледну судбину"... У време избијања Првог светског рата, нарастајућа америчка привредна снага давала је већ отприлике једну трећину глобалног социјалног бруто продукта, а од Британије беше преузела место водеће индустријске силе".

Идеални уџбеник за Кола

Објективно представљање историје Бжежинског било би идеалан уџбеник за многе политичаре у Бону, са Колом на челу, који све што има везе са САД гледају ружичастим наочарима, док истовремено немачку историју

сатанизују беспримерном и примитивном једностраношћу.

Дајмо опет реч Бжежинском:

"Први светски рат по први пут је понудио прилику за масовну употребу америчке војне снаге у Европи. Једна до тада прилично изолована држава брзо је преко Атлантика транспортовала више јаких контингента својих трупа – прекоморска војна експедиција какве пре тога у тој величини у том обиму још никада није било – и тиме објавила да је на интернационалну позорницу ступио један нов главни актер. Тачно гледано, Први светски рат био је претежно европски конфликт, никако светски рат. Његов саморазорни карактер означио је почетак краја политичке, привредне и културне доминације Европе спрам осталог света... Потом је Европа убрзано губила своју активну улогу и постала објект светске политике".

Бжежински се радује што су САД већ између два рата "располагале снажном ударном флотом присутном на два океана, која је била јасно надмоћнија од британске ратне морнарице".

Све амерички вазали

Његово наравоученије:

"Да је рат завршен јасном победом Немачке, тада би светску превагу можда имала једна једина европска сила. Уместо тога, немачки пораз запечаћен је највећим делом двојицом ваневропских победника, САД и СССР. Пошто је пропала европска тежња за светском превлашћу, захтеве за глобалном надмоћу поставиле су ове две силе". А у време "хладног рата" били су "амерички најважнији вазали" – у које се и Немачка убраја – "видно слабији од САД".

Аутор стално изнова слави америчку свемоћ. "Сфера америчког утицаја је јединствена. Не само да САД владају свим океанима и морима, оне у међувремену располажу и војном силом која обале држе под контролом амфибијским возилима којима могу да продру у унутрашњост земље и својој сили прибаве политичко покриће. Америчке војне трупе стоје у западним и

источним граничним областима европског континента, а поред тога контролишу и Персијски залив. Како карта приказује, целим Континентом посејани су амерички вазали и на данак обавезане државе..."

Зависне иностране елите

САД све предузимају да на сваком подручју сачувају и изграде своју позицију силе.

"САД могу да потврде своју предност коришћењем најновијих природњачко-научних сазнања у војне сврхе, па чак и да је повећају. Сходно томе, оне данас располажу једним, у технолошком смислу, војним апаратом без премоћа, јединим са акционим радијусом који обухвата цео свет. Све време је Америка сачувала јаку предност у конкуренцији информационог технологија, одлучујућих на привредном пољу".

Бжежински пресрећно региструје и то да се Вашингтон "узда у индиректан утицај зависних иностраних елита".

"Масиван али недосежан утицај које САД имају преко владавине комуникационим системима широм света, индустрије разоноде и масовне културе, као и сасвим осетном ударношћу технолошке надмоћи и војном присутношћу", немају такмаца.

"Амерички телевизијски програми и филмови покривају три четвртине светског тржишта. Америчка поп-музика такође је владајући феномен. Језик Интернета је енглески, а претежни део компјутерских игараја такође потиче из САД и тиме битно одређује садржаје глобалне комуникације".

Бжежински нема длаке на језику:

Како амерички way of life (начин живљења) у свету наилази на све више имитатора, то настаје идеалан оквир за вршење индиректне и привидно консензусом одређене хегемоније САД. И, као у америчкој унутрашњој политици, та хегемонија произвела је једну комплетну структуру међусобно повезаних институција и процеса који производе сагласност и прикривају не-

равнотежу моћи и утицаја. Тако се глобална надмоћ Америке, која буквално обухвата цео свет, обезбеђује промишљеним системом савеза и коалиција”.

НАТО ”везује за Америку најпродуктивније и најутицајније државе Европе, а самим тим САД дају важан глас у унутаревропским стварима... Као део америчког система мора се, поред овога, видети и мрежа специјалних организација која се протеже преко целог света, првенствено интернационалних финансијских институција. Званично, Међународни монетарни фонд и Светска банка заступају глобалне интересе и носе одговорност за цео свет. Ипак, у стварности њима доминирају САД које су их створиле конференцијом у Bretton Wood 1944. године.”

док пак из политичко-сигурносних разлога не може да се одрекне чврстог везивања за Америку. Стога је једна Европа, која више истиче своју независност од Америке, неупотребљива алтернатива. За Немачку значи: избављење + сигурност = Европа + Америка. Та формула оцртава њено држање и политику, истовремено је чини и европским дечкићем за пример и најјачим следбеником Америке у Европи. Немачка своје жарко заузимање за Европу сматра историјским чишћењем.”

Немачку везати за ланац

Сасвим другачије тзв. европско уједињавање посматра Француска:
”За Француску је Европа средство

времено и да је стави на ланац...” Немачку Бжежински види ”у Европи дубоко укоренењу и безопасну, а војном присутношћу Американаца сигурнијом”.

Бжежински, пољског порекла и никако пријатељ Немачке, прибојава се да би у даљем току ”немачка представа о једном европском уређењу могла попримити националистичке црте” и верује:

”По тој замисли, Средња Европа не би била само регион у коме би Немачка имала економску превагу већ и подручје нескривене немачке политичке превласти, а тиме и база за једну снажнију унилатерално усмерену немачку политику спрема Истока и Запада”.

Затим забринуту:

”У Европи постоје знаци слабљења импулса за интеграцијом и ширењем и знаци да би ускоро могли да оживе стари европски национализми. Чак и у најуспешнијим европским државама масовна незапосленост и даље траје и ствара непријатељске реакције према странцима, што би у немачкој или француској политици могло да изазове нагло скретање у десно и шовинистичке тенденције. Заиста је замисливо да тамо настане једно предреволуционарно стање”.

Велика мера манипулације

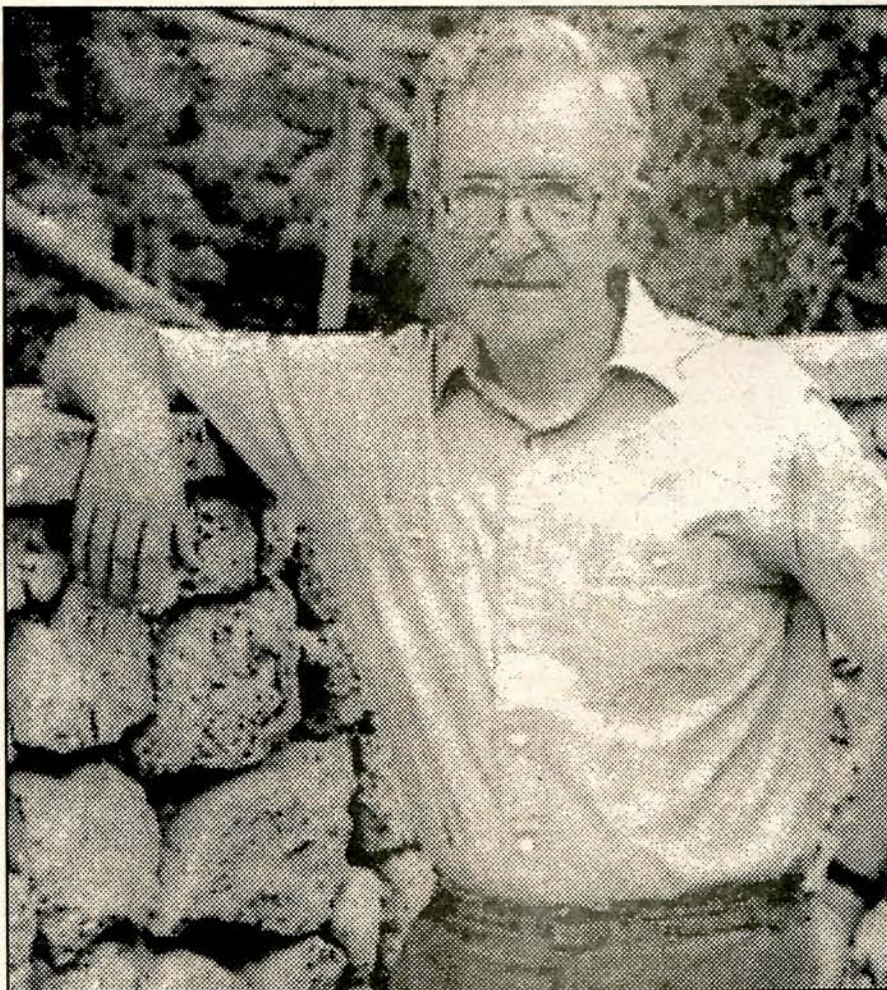
Овде је и сам Бжежински насео превари о наводном непријатељству према странцима, коју ревностно у Немачкој шире индустрија јавног мњења и политичка класа, и захтева да би САД морале, како би се у Немачкој спречило скретање у десно, ”европске тежње за уједињавањем трајно пробудити, чак и подстицати”.

Док аутор у немачким тежњама за самосталношћу мирише ”шовинистичке тенденције”, он истовремено нуди своје рецепте: Вашингтон би морао да тактизира тако ”да америчка глобална надмоћ не буде угрожена. Као у шаху, амерички глобалистички стратеги морали би више потеза унапред да промисле како би предухитрили противничке потезе... То у великој мери изискује тактизирање и манипулисање, како не би настала никаква противничка коалиција која би могла да доведе у питање амерички примат, да и не помињемо да једној појединачној држави то никако не би брзо успело... Први задатак је да ниједна држава или група држава не стекне способност да САД најури из Евроазије или бар одлучујуће умањи њену улогу судије”.

Утешна је резигнација Бжежинског на крају књиге:

”Концентрација хегемонијалне моћи у рукама једне државе, гледано на дуже време, све мање ће се уклапати у политички крајолик света. Стога Америка није само прва и једина супер сила већ је вероватно и последња”.

Deutsche National-Zeitung, 8. фебруар 1998. (Превод: Петар Димовић)

Ноам Чомски – најобјективнији критичар америчке спољне и унутрашње политике

Ко влада језгром...

Аутор присваја за себе знање проминентног геополитичког теоретичара Maskinder-a:

Ко влада источном Европом, тај влада језгром; ко влада језгром – влада острвљем, а ко влада острвљем влада целим светом.

Како бивши саветник за сигурност оцењује Немачку?

”Немачка у ангажовању за Европу види темељ националног избављења,

да опет успостави негдашњу величину... Постоји нешто лудачки опсесивно (принудно) у томе колико француску политичку елиту обузима умишљање да је Француска још увек светска сила... По француској замисли, централни циљ једне уједињене и независне Европе може се остварити под француским вођством путем постепене разградње америчког примата на Континенту. Уколико европску будућност треба да креира Француска, она мора да инволвира и Немачку, али исто-

ЈУНАК РОМАНА "СРПСКА ТРИЛОГИЈА"

Сећање на професора, сенатора и последњег бана Врбаске бановине, Драгослава Ђорђевића (1887–1973) носиоца четири Обилићеве медаље, Карађорђевог звезде и других високих одликовања за храброст

У време најављене велике, државне прославе 80-годишњице Солунског фронта (1916–1918) потребно је читаоцима указати како су се током Брозове тираније с муком, веома тешко објављивали написи посвећени темама у вези са јунаштвом наших војника у Балканским ратовима и Првом светском рату. За ову прилику сетићу се свог познанства са професором, баном и последњим сенатором Драгославом П. Ђорђевићем, (1887–1973) носиоцем четири Обилићеве медаље за храброст, Карађорђевог звезде и низа других високих одликовања, који је један од истакнутих јунака чувеног Јаковљевићевог романа "Српска трилогија".

Моје познанство, које је касније прерасло у пријатељство, са осамдесетогодишњим "чика Драгославом", како је господин Ђорђевић волео да га ословљавам "као и његови сељаци из завичајног Крагујевца, започело је у јесен 1968. године, када сам по упутству главног уредника НИН-а, бриљантног новинара Ђорђа Раденковића био задужен да том листу набавим материјал из Генералштаба поводом прославе пола века од легендарног пробоја Солунског фронта.

У поменутој установи успело ми је да наговорим једног угледног стручњака, сарадника Војне енциклопедије, да за наш лист напише текст на тему солунске офанзиве, али он, иако је био фактографски одличан са навођењем безброј кота и положаја као и низом досадних статистичких података, није заинтересовао читаоце. Тако је тај исувише стручан војни фељтон у НИН-у био већ после другог наставка објављен.

Мој главни уредник Раденковић, којег смо због племенитог односа према сарадницима обожавали, дао ми је занимљив предлог: "Као син једног генерала предратне војске знам да солунци дивно причају" – рече Раденковић. – Зашто ви не пронађете којег Солунца, па да вам исприча своје доживљаје а ми да то штампамо као изворни фељтон, јер доскора смо се прослава ове вр-

Драгослав Ђорђевић, бан Врбаске бановине

сте скоро стидели..." Речено – одмах учињено!

Мој пријатељ др Стева Терзић, одвео ме је код свог рођака потпуковника, иначе ранијег бана Вардарске и Врбаске бановине као и сенатора Драгослава П. Ђорђевића који је са супругом, познатом буњевачком књижевницом, Мартом Малогурски живео у једном делу своје лепе виле "Шумалија" у улици Незнаног јунака број 20, чију је спољну и унутрашњу декорацију, у стилу орнаментике наше мо-

био, у време капитулације, да седне са својим пријатељем Слободаном Јовановићем и владом у авион и оде у избеглиштво, где би се свакако много боље провео него у немачком заробљеништву, мучен страховитим тортурама о којима ми је причао. У ствари, тада су се обистиниле речи, које је чика Драгослав, уочи избијања Другог светског рата, упутио конформистички расположеним извесним српским политичарима: "Господо, ако улети-мо у овај рат, у који нас гурају препоте-

на тргу у групи мојих војника, баш испред мог Банског двора. Тада сам се сетио како су ме дочекали с великом помпом што нисам волео: и видео сам коњанике у живописној народној ношњи са шубарама и фесовима на главама, неки са кривим, старинским сабљама о бедру, који су ми као почасна гарда били упућени у сусрет.

На окићеном славолуку крупним словима било је исписано: "Добро дошао, свијетли Бане!" Ту су и банска свечана кола, којима пролазимо главном

Студентски културни центар, 26. новембар 1971. године, трибина посвећена хроници "Јунаци српске трилогије говоре" у част Драгослава П. Ђорђевића. (с лева на десно) пуковник Светислав Крајаковић, потпуковник Драгослав П. Ђорђевић, и књижевници Коста Димитријевић, мр Војислав Минић, Божидар Ковачевић, др Тоде Чолак, Благоје Живковић и Предраг Драгић – Кијук

равске школе, израдио чувени Инки-остри. Та вила са ниском оградом, пространом баштом и малим базеном, такође украшеним моравском орнаментиком, привлачила је својим прикладним изгледом пажњу пролазника, а у њу су навраћале и познате личности почев од краља Александра Карађорђевића, философа Бране Петровијевића све до историчара Слободана Јовановића. Јер, чика Драгослав, човек добре душе, налазећи се на разним високим положајима имао је веома широки круг познаника, али није једино успевао да се прилагоди новој власти која је све могуће привилегије дала само својим борцима од којих су многи то доказивали уз помоћ два сведока".

Та власт није пендила ни родољубивог савезника Драгослава, који је од-

штне Велике силе на крвави обрачун ради своје превласти на тржишту, у којем српство може све да изгуби, најпре ће нас издати наша војска састављена од разних народности, које мрзе нашу нацију јер она држи до речи и зна шта је морал. Иако сам свестан да нам нема спаса од Хитлера, ја ћу опет као добровољац у првом светском рату са српским народом преко Албаније, пешке са ранцем на леђима, кренути путем друге српске Голготе. А ви који се толико бусате сада у прса позивајући се на родољубље, једни ће као за време Првог светског рата у Париз, други у Лондон, трећи – у Вашингтон!"

Нажалост, тако се и десило, баш како сам говорио и писао у ондашњој штампи, а ја сам био заробљен у Банаљуци, под пљуском кише седео сам

улишом док ме грађани поздрављају, а ђаци машу барјакчићима и певају... Видео сам, најзад, и себе како излазим на свечану трибину, подигнуту на средини трга, на чијој сам каљавој калдрми онда, заробљен, седео на свом ранцу. После мени упућеног срдечног поздрава градоначелника, отпоздравих сам маси окупљеног народа речима да нисам дошао у Врбаску бановину да банујем и благујем по ондашњим дворима, него да радим поштено и аргатујем, да сачувамо то што имамо, и одбранимо слободу коју нисмо стекли седећи на свиленом душеку, нити клечећи од Бога измолили, него се за њу у неравној борби крваво изборили...

Из размишљања тргао ме је повик немачких војника да бисмо гладне, жељне и прозебле, после десетак дана ишчепале сточним вагонима, смести-

ли у сталаг XII D, одакле ме, због увреде Германске нације, брзо подвргоше тешком физичком и психичком мучењу у логору, у Тијеру, што је посебна прича..."

Касније, боравећи у другим немачким заробљеничким логорима чика Драгослав, иако тешко болестан, није хтео да се растаје од својих војника, све док 6. августа 1945. године санитарским возом није био пренет у Београд.

Међутим, из његове виле супругу су истерали Немци, извршивши нечувену пљачку драгоцених ствари, а када је по "ослобођењу" њихов посед заузео представник нове власти био смештен са супругом у једну дворичну собу, чика Драгослав прича: "Није ми тешко падало што су ми кућу похарали окупатори и комунисти, него што је непријатељ спалио наше рукописе: мој Ратни дневник и роман Рок службе. Сагорели су и роман моје супруге Ничији, чија је драматизација требало да се прикаже у београдском Народном позоришту баш на дан 6. априла 1941, када су нас Немци бомбардовали, а ја са Слободаном Јовановићем појурio у Двор да спасавамо младог краља.

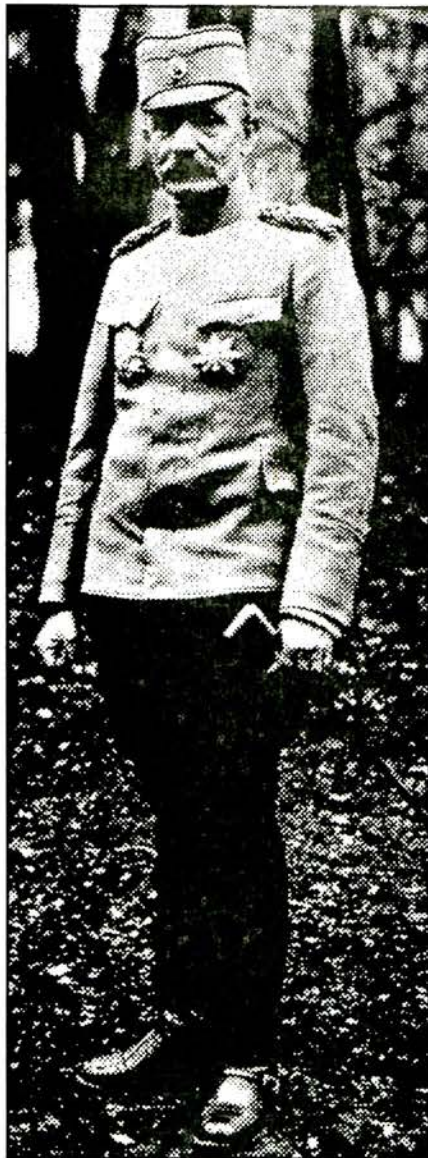
Нисмо нането зло осветом враћали

Чика Драгослав живео је од скромне пензије, повремено дајући часове енглеског језика, а веома се радовао када сам почео редовно да га посећујем и за НИН бележим његове ратне успомене о чему је причао:

"У рат сам пошао 1912. са црном косом као кинески туш, а из њега сам 1945. године изашао белих власи као хималајски снег. Ја сам био једини бан и сенатор који је до краја рата издржао у немачком заробљеништву не желећи да се растанем од својих војника. Синко, тежак, стрм и крвав био је пут наше отаџбине Србије к слободи! Победили смо, јер је у нашег војника био крепак дух, имали смо пред собом свој национални циљ и изнад свега волели своју родну груду.

Пораженом непријатељу нането зло осветом нисмо вратили. Нисмо рањене, болесне и гладне убијали, нити живима целу утробу бајонетима напоље вадили, као што је непријатељ чинио нашем народу и војсци. То нисмо, али јесмо: рањене и болесне лековима лечили, а гладне хлебом нахранили. И њихове, и наше рођене. То знају и они на оној страни, који су се од јучерашњих љутих непријатеља, преко ноћи, претворили у подмукле пријатеље, да би захваљујући српској наивности и лакомислености у оној Краљевини добијали још боље положаје од наших бораца који су крвавили за отаџбину.

За све добро они које смо подigli из блата први су нас издали. А нама је остало да се дивимо за многе са стране несхватљивој човечности српских бораца, који су памтили наредбу Врховне команде од 18. октобра, чији почетак

Најславнији српски војник
војвода Живојин Мишић

гласи: Према побеђеном непријатељу будите човечни и милостиви, јер он тада престаје бити непријатељ, него постаје човек. А према човеку треба бити човечан!" Српско апсолутно и безусловно праштање нечувених зверстава, које су над Србима починили у ратовима Бугари, Немци, Мађари, Хрвати и муслимани, неки називају надчовечанским подвигом, други божанском добротом, а трећи судбоносном погрешком.

Питам се и сада: ко је у праву? Јер, по мени Југославија је кукавичје јаје у српском гнезду, које нас може коштати нових, великих, ужасних жртава. Сећам се увек реченице Николе Пашића: "Мене никаква пушка не може убити, али ће ме убити српска наивност или глупост!" Да смо овог мудрог, лукавог политичара слушали и прихватили Лондонски уговор, Далмација би била наша, али ко нам је крив кад смо лаковерно превели Хрвате на победничку страну и тиме изгубили Дубровник, Сплит, Шибеник, и шта све још нисмо, омогућивши им да, у још горем облику, усташке злочине поно-

ве и током Другог светског рата испунивши "вјековне снове хрватског народа".

"Ратни дневник" био је црвен од крви

Никада нећу заборавити мудре речи чика Драгослава који је предвиђао и трећи геноцид над српским народом. Били су то незаборавни, драги сусрети када ми је чика Драгослав са пуно непосредне искрености и често сузама испуњених очију причао присећајући се ратних окршаја и страдања својих војника диктирајући ми у писаћу машину своја сећања на завичајни Крагујевац, тајни рад у ђачком удружењу "Југословени" 1905. године, о својим првим родољубивим песмама и причама штампаним у зборнику "Подмладак", о повезивању са "Словенским југом" све до 1906. када је због штрајка био изабачен из гимназије.

Исте године матурирао је у III београдској гимназији. Студирајући чисту философију био је један од најбољих ђака професора Бране Петронијевића, а 1912. је први председник Академског педагошког друштва. Поред објављених литерарних прилога привукао је пажњу извршним преводом руског романа "Сањин" од Арцибашева који је одушевио његову генерацију. У хотелу "Москва" састајао се са Троцким и осталим руским избеглицама. Учесник је Балканских ратова као регрут ђачке батерије где им је пред полазак у први бој строги командир одржао кратак говор: "Крст носити вама је суђено! – сећао се чика Драгослав имитирајући оштар, повишен глас наредбодавца. – Јер су Бог и судбина одредили да ви будете генерација, која ће својом храброшћу и крвавим жртвама довести слободу целоме српском народу! А сад, овамте, бре, ђаци артиљерици, да вам ја још нешто кажем. Оно што сте по разне школе научили има то да сада заборавите, а ово што вам ја заповедам да добро утувите..."

Као да иде на свадбу са весељем и песмом млади Драгослав, заједно са школским друговима Војом Поповићем (касније због јунаштва легендарним војводом Вуком) и Стевом Јаковљевићем, кренуо је да брани отаџбину у Првом светском рату: најпре при београдској операцији са Бановом и Топчидерског брда заједно са комитима војводе Танкосића, грмећи топовима "као свети Илија" у правцу аустријских монитора.

Као официр-осматрач на обали Дунава код села Дубравице, близу Пожаревца, уочи Макензенове офанзиве на Србију, у јесен 1915, ондашњи потпоручник Драгослав забележио је сјајну, антологичку причу по казивањима свог земљака, каплара Милована, нишанције на топу, која је узбудљиво сведочанство о вештини, храбрости и одлучности увереног у своју победу српског војника.

"Ту причу о мом каплару Миловану штампао сам најпре у алманаху "Шу-

мадија у прошлости и садашњости" (1932), а она симболише вековну идеју-водиљу, поруку српског народа – говорио ми је чика Драгослав. – Њена основа је у исказаној реченици мог каплара Милована: "Могу непријатељи и да ме убију, па ми ипак ништа не могу, јер ја што знам-знам!" А то је пак значило да је мој каплар Милован знао ону идеју, ону мисао-водиљу да непријатељ било којом снагом расплаћао, не може убити у Миловану, најмањем и најслабијем војнику у батерији, као ни целој српској армији, онај несаломиви дух, који ће преживети сваког од нас. И бити јачи од свих противничких топова, митраљеза, граната и бомби-бити силнији чак и од саме смрти. То је оно што мој Милован, оличење српског народа и војника, зна, па зна!...

Шлем од јаког челика ми је спасао живот... Овако, рана мада дугачка, није била дубока и мозак је остао неповређен. Онесвешћеног одвукао ме је са истуреног положаја мој ратни друг др Синиша Ђаја, а после операције, када су пинцетом извукли парче гвожђа из моје главе, преbacили су ме на даље лечење бродом у Африку, у Тунис, да би ме после неколико месеци вратили на Солунски фронт где се од група наших топова небо проламало, а земља подрхтавала...

Ломили смо непријатеља на свим правцима према Дунаву, Сави и Дрини, а онда одмах даље преко тих међа, све док нисмо ослободили од туђинског јарма не само српски народ у свим крајевима где он живи, него и друге јужнословенске народе. Стижући непријатељску војску, доживљавали смо пот-

– Познавао сам Стеву Јаковљевића још од детињства, били смо комшије у Крагујевцу и заједно учесници у рату, где сам се истакао као официр у Шумадијском и Дунавском артиљеријском пуку. Знајући да сам у Горничевској бици испод Кајмакчалана тешко рањен, Јаковљевић ме је после рата, када је писао свој роман, потражио у овој кући замоливши ме да му испричам своје доживљаје на фронтима. "Нећу да ти причам", одбио сам га, а потом показујући свој Ратни дневник рекао: "Зашто да ти причам, када сам током рата водио дневник. Ево ти га па види да ли у њему има што за тебе интересантно.

Предао сам Стеви тај рукопис ратног дневника који је на једном месту био црвен од крви проливане приликом мог рањавања на Солунском фро-

Команда артиљерије прати гађање на Солунском фронту

У свом "Ратном дневнику" чика Драгослав је оставио најпотресније записе о преласку српске војске и народа преко залеђених Албанских гудура, као и приликом пробијања Солунског фронта о славној Горничевској бици са Бугарима у којој је, као ађутант дивизиона на осматрачници Друге батерије, био рањен у главу:

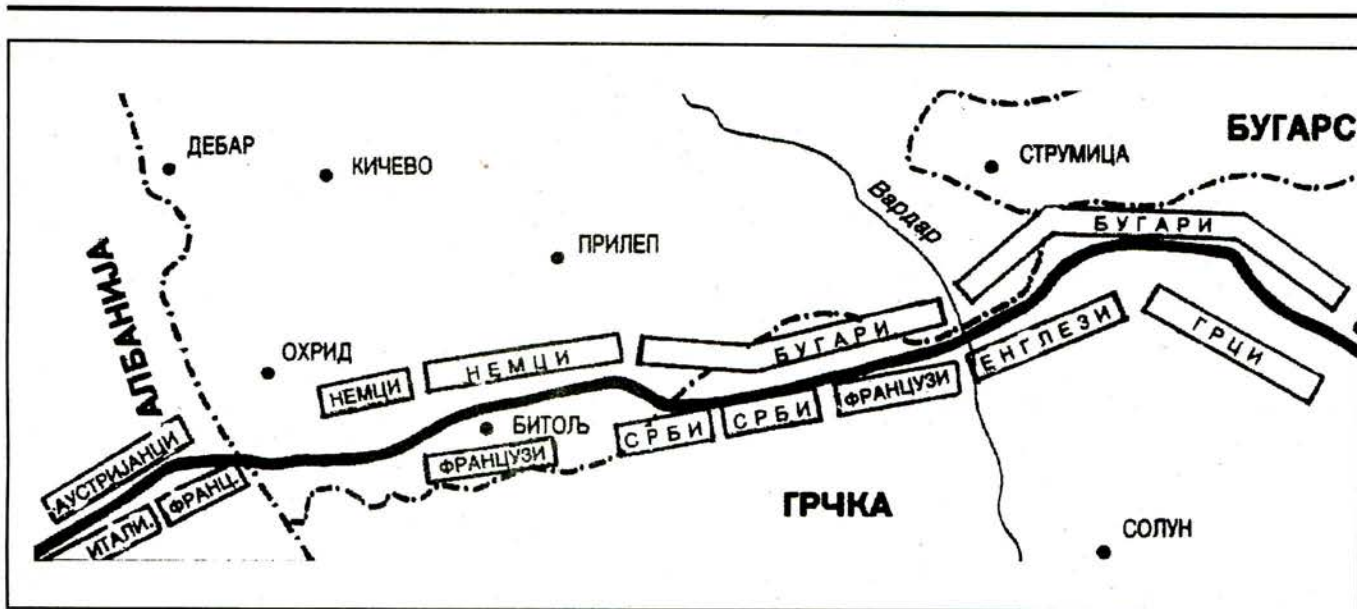
– Мене као ушицом велике секире удари у главу; пред очима ми заиграше људи и предмети, и ја клонух – сећао се чика Драгослав. – Преко главе разли ми се нека топлина. Крв поче да се цеди низ врат. Нешто се заковитла пред мојим очима. И мрак се спусти.

ресне призоре радости ослобођеног народа, али и жалости слушајући шта су они нељуди прочинили у нашој лепој Србији.

После ослобођења Београда наставили смо да ослобађамо Срем, где нас је силан народ са барјацима и песмом дочекао с усклицима: "Живели! Живели! Живели!" "Одјекнула је девојачка песма заједно са музиком сремских тамбурица...

Упитан како је романсијер Степа Јаковљевић унео у "Српску трилогију" његов "Ратни дневник" чика Драгослав ми је испричао:

нту, тако да се једно читаво поглавље није могло ни читати. Веома задовољан мојим верним описима ратних доживљаја Јаковљевић је више одломака из мог "Ратног дневника" пренео у трећи део своје "Српске трилогије" и објавио на око четрдесетак штампаних страница у поглављима "На дну пакла" и "Горничевска" као писма с фронта "потпоручника Драгослава". Био сам срећан што сам на тај начин пружио сарадњу нашем познатом књижевнику, а колико је "Српска трилогија" успело дело сведочи да га са задовољством читају све генерације до ових дана. Веома жалим што немам сачу-

Распоред наших и непријатељских јединица на Солунском фронту пред пробој

ван тај свој "Ратни дневник" који ми је Јаковљевић вратио, јер су га Немци спалили по окупирању моје куће у другом светском рату...

После завршетка Првог светског рата чика Драгослав је, од јула 1919. до октобра 1921. године, ванредно студирао у Лондону и био једно време наставник избеглим српским ђацима у Фавершаму, а по повратку у земљу био на истакнутим дужностима: велики жупан и градоначелник Суботице (1921–1924) где је упознао и оженио се са књижевницом Маром Малогурски, потом начелник Министарства просвете у Београду (1929–1932), члан Државног савета Краљевине Југославије, помоћник министра просвете, члан Сената (1932–1940), бан Вардарске и Врбаске бановине и поново члан Сената (1935–1939).

Сустрети са краљем Александром

Из тог периода, док је био на високим државним функцијама, чика Драгослав ми је издиктирао своја сећања на сусрете са краљем Александром Карађорђевићем која овде дајем у одломцима:

– У двор сам улазио као у своју кућу, а краљ ми се никад није обратио са уобичајеним: "Господине сенаторе" него увек са: "Драгославе". А ево зашто. Могу да кажем да сам код краља већ при првим састанцима "пробио лед", а ево како.

Нисам никад трпео уштогљеност, префињене манире, извештаченост, па сам краљу тада казао: "Ваше величанство, ја сам рођен на селу. И као дете видео сам тзв. сеоске састанке под храстом где би се скупили виђенији људи. Као из доба старих Словена. Најстарији је тамо износио своје мишљење по извесним питањима, а свако је потом говорио слободно. И већином гласова демократски се одлучивало за или против. И зато вас Ваше величанство питам да ли ја и ви можемо да разговарамо

као моји сељаци? Да вам ја кажем све што мислим, а ви да ме не прекидате. А слободно ме казните, ако нешто злонамерно и рђаво кажем". На тај мој предлог Александар је одговорио кратко: "Само тако Драгославе, слушајте вас, наставите..."

Онда сам казао: "Ваше Величанство, видите у каквом сам оделу дошао, а ја овај цилиндар и фрак не носим код куће. Сви ми код вас долазимо у свечаном оделу, а не онакви какви смо у приватном животу. И уверен сам да у овом парадном оделу сасвим друкчије говоримо са вама, него у друштву рођака и пријатеља. И ретко се ко од нас усуђује да вам каже истину да вам се не би замерио, па све лепо причамо гледајући да вам се допаднемо, да оставимо што бољи утисак. Е, зато вас ја молим да мени и сваком другом дозволите да вам кажу истину, јер ви од своје ласкаве околине нисте добро обавештени шта се ради у земљи..."

"Моје колеге су мислили да ће краљ због ових отворених речи да ме најури, опомињао ме и председник владе Узуновић и маршал двора Аца Димитријевић, мој некадашњи командир батерије на Солунском фронту, али ја их нисам слушао и тако сам наставио што се краљу допадало. Једног дана ми је маршал двора чак саопштио да му је краљ Александар за мене казао: "Волим Драгослава, јер ми нико тако отворено и поштено не говори као он..."

"Додуше, морам признати, да сам се код Александра и ја после низа сусрета мало извешбао. Чим видим да је нервозан и приметим да је љут, а ја брже-боље га приупитавам правећи се невешт: "Овај, Ваше величанство да наставимо разговор као моји земљаци, они сељаци под храстом или да одмах идем?" На ово се Александар опет осмехнуо, и стављајући ми руку на колело, казао: "Хајде, Драгославе, само ти кажи што ти на срцу лежи". И ја сам му искрено говорио о свему што ме је титљало као и српски народ, а посебно о лажима наше штампе.

Искрено сам му говорио и у вези отвореног хрватског питања и њиховом повампиреном терору.

"Шта да радимо?" питао ме је краљ, а ја му покажем прстима као да сечем маказама.

"Ампутација?" пита зачуђено краљ и додаје: "Не можемо ништа да сечемо Драгославе, када смо међународно призната држава. Шта ће рећи велике силе?"

Касније сам краљу предлагао без икакве сметње са наше стране да изврши плебисцит Хрватима: за или против Југославије. Био сам уверен да ће десет одсто бити против. Нико, па ни Европа нема права да говори када народ одлучује о својој даљој судбини. А ако се ово не учини, говорио сам краљу, биће међу нашим народима горе Косово него цар Лазина. Краљ се замислио, после дужег ћутања пружајући ми руку док сам ишао вратима он ми је рекао: "Драгославе, не заборавите да сам вас ја пронашао..." Када се ја вратим из Француске другу ћемо политику да водимо."

И тада је уздигао оштро руку, горе, високо, као да љутило прети. Наша велика српска несрећа била је што Александар није спровео у дело намеравану ампултацију. Кнез Павле, мекушац по природи, енглески ђак, није био ни приближан краљу Александру, али и он ме је ценио и радо се са мном дружио... Кад год бих долазио код кнеза Павла у Толстојевој улици, дотрчавала су два његова мушкарчића и села би ми у крило. Становао је тада кнез Павле у обичној кући, говорили бисмо енглески, распитивао се о мом преминулом детету... Често се манемо политичких разговора, па се у башти заиграмо са децом. У то време сам објавио збирку мојих говора у Сенату под насловом "Три народа па ипак унитарна држава" која је имала великог одјека у ондашњој јавности.

Новe власти забрањују Ђорђевићева сећања

У време прве прославе после Другог светског рата, пробоја Солунског фронта, био је организован скуп старих ратника међу којима је био позван и Драгослав П. Ђорђевић, који ме је одмах после свечаности веома узбуђен посетио у клубу редакције "Политике" рекавши ми: "Били смо у друштву француских ратника у свечаној сали, узео је реч Александар Бакочевић и почео да говори неистине о борби јуначког српског народа за слободу. Када је у име тобожњег "братства и јединства" Бакочевић почео да критикује великокрпски хегемонизам, да лажно тврди о тлачењу хрватског народа од стране српске буржоазије, огорчен, устао сам са свог места и на француском повикао: "Ви не говорите истину, господине. Зашто лажете овај скуп!"

Моје колеге – стари солунци придружише ми се у протесту док су ме са свих страна снимали фоторепортери, као у време када сам био на власти. Потом су нас одвели у Двор, на пријем у Скупштину града, где су ме позвали на разговор у посебан салон као последњег живог бана и сенатора. Пита ме Никезић, како се осећам, а ја му кажем: "Лоше, господине!" "Како лоше, кад се ваши пријатељи – солунски ратници лепо забављају и часте" – рече Бранко Пешић. "Да, то је тачно, одговорио сам, али ја када сам у ранија, боља времена, долазио у ову кућу, на вратима ме је дочекивао домаћин, а сада – нико. Земља без доброг домаћина, као и Градска скупштина, није добра!"

Ништа ме више Бранко Пешић није упитао, а заиста начинио је велику грешку у протоколу, што старе ратнике није дочекао као некад краљ–домаћин. А то није учинио вероватно не желећи да се замери новим властодршцима који су нас потцењивали, говорећи да смо творци прве "труле" Југославије, мада ни ова није боље судбине од претходне...

Причајући ми све ово, стари чика Драгослав изразио је бојазан да ће можда власти забранити његове успомене са Солунског фронта, које сам почео да објављујем у старом, добром НИИ-у у виду фељтона под насловом "Артиљеријски двобој код Горничева".

После два наставка штампаних у НИИ-у од 8. и 16. септембра 1968. године у кући "Политика", по наређењу више власти, мој фељтон настао по казивањима чика Драгослава био је обустављен по наредби уредника Драгана Марковића. Тако је, као очигледан доказ забране, у другом наставку од 16. септембра остало оно "наставиће се". А није се више настављало. Међутим, три године касније, на основу казивања старих ратника, међу којима и чика Драгослава, учесника славне солунске офанзиве, објавио сам књигу симболичног наслова "Јунаци СРПСКЕ ТРИЛОГИЈЕ говоре" ("Индустријалекта, 1971), због које је њен главни уредник

Радмило Стефановић одговарао пред Градским комитетом и био смењен с дужности генералног директора тог предузећа, а њеног аутора су преместили из редакције НИИ-а, незаконито одлуком, на ниже радно место.

Иста, моја патриотска књига о пробоју Солунског фронта и Јунаштву српских војника, 1972. године није једина од Републичке заједнице културе била откупљена за библиотеке по распишаном конкурс за стимулацију књижевног стваралаштва. Ваљда, да не би затрвала Брозову омладину светлим примерима јунаштва српских ратника који су се борили за отаџбину.

У то време чика Драгослав је добио писмо – захвалницу од свог ратног друга, уваженог професора Београдског универзитета, чувеног академика др Косте Тодоровића, који је тада био на дужности председника Удружења носилаца Албанске споменице 1916–1916. чији одломак гласи: "Ви ћете ме извинити што Вам тако касно потврђујем пријем дивне књиге Косте Димитријевића "Јунаци СРПСКЕ ТРИЛОГИЈЕ говоре", у којој су изложене Ваше успомене из Првог светског рата и наше Албанске Голготе... Дивну књигу, у којој су изложене Ваше успомене прочитао сам са великим узбуђењем, дубоким саосећањем ратног страдалника, са узбуђењем срца и душе и са сузама у очима. Читајући верно, ове описане поједине моменте, на пример: Спомен–камен крајпуташ... Лик коњичког поручника Божића Петровића... За Отаџбину... Аве Матер Србија... Прегршт српске земље... – поново сам проживео ратне страхоте... Ваше успомене и ратни доживљаји су вечити споменик посвећен будућим поколењима. Ову ди-

вну књигу требало би да има свака српска кућа, школа... Наш дуг смо одужили Отаџбини. На млађима је да ту историјску тековину очувају и унапређују" (Писмо датирано 12. XI чува се у рукописној збирци Народне библиотеке Србије).

Последњи пут је чика Драгослав излагао своја сећања на солунску офанзиву 26. новембра 1971. године на књижевној вечери организованог поводом моје хронике "Јунаци СРПСКЕ ТРИЛОГИЈЕ говоре", на трибини Студентског културног центра, у згради ранијег Офицерског дома где га је веома лепим говором поздравио његов ученик, књижевник Божидар Ковачевић као и пуковник Светозар Крејаковић.

Годину дана и три месеца касније, тачније на дан 11. марта 1973. године у 87. години, после краће болести, утајио се живот професора, последњег бана и сенатора Драгослава П. Ђорђевића, резервног потпуковника, ратног војног инвалида, јунака "Српске трилогије", учесника у свим слободарским ратовима Србије од 1912. до 1945. године, носиоца четири златне медаље Обилића за храброст, Карађорђевог звезде, два ордена Белог орла са мачевима и многих других наших и страних високих одликовања.

Када су се, уз мноштво поштовалаца од тог храброг ратника опраштали његови другови са Солунског фронта, прекинули су их гробари, јер су, радећи по учинку, пожурили да што пре покопају телесне остатке чика Драгослава. Било је тужно што су на тој сахрани изостали и венци званички...

Коста Димитријевић

Забрањене успомене солунског ратника – фељтон о ратним догађајима Драгослава Ђорђевића објављиван у "Нину" прекинут је после другог наставка

СРПСКИ РАДИКАЛИ У НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Разлике – Председништво

Томислав Николић – шеф посланичке групе
Српске радикалне странке

Посланик Краговић (први с десна) опомиње соци-
јалисте са Косова и Метохије због изборних крађа

Група српских радикала –
припрема за парламентарну битку

Српски радикали против остатка Скупштине

**СВЕ ЗА СРПСТВО
А СРПСТВО НИЗАШТА!**